اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

شنبه
• ۱۰ آبان ۱۳۹۹
• ۱۴ ربیع‌الاول ۱۴۴۲
• ۳۱ اکتبر ۲۰۲۰

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۶۴۷ • پیاپی ۲۹۶۵ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

سرمقاله

گمرک
تسهیل یا مانع ۲

گمرکات و تعرفه‌ها
ابزار حمایت از صنعت ۴

یادداشت‌های امروز

کاهش صادرات با تغییر
بخشنامه‌های گمرکی ۶

با ترخیص کالا
مهربان‌تر باشیم ۷

اختصاص یارانه
باید اعتباری باشد ۸

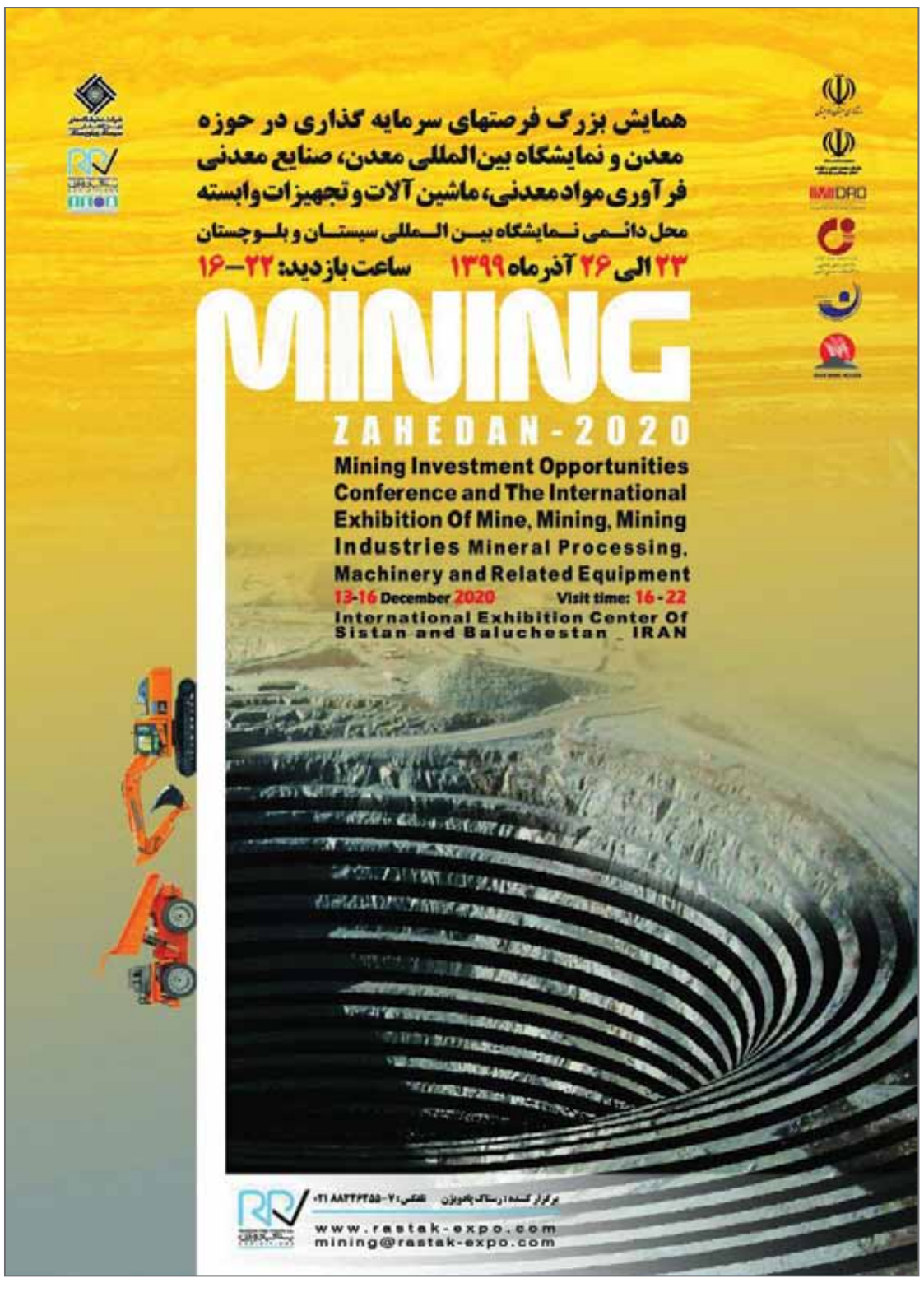

زیروبم موانع ورودی
برای معدنکار ۱۲

پشت چراغ قرمز گمرک

ورود و خروج «مال‌التجاره» نظام‌مند شد ۲
امنیت اقتصادی صنعتگر به خطر افتاده است ۳
ترخیص قطعات رسوبی، خودروهای ناقص را تجاری می کند ۴
هزینه بالای انبارداری برای معدنداران ۵
تسهیل تجارت، ضرورتی برای توسعه صنایع معدنی ۶
جاده ناهموار ترخیص ۷
از تخصیص ارز تا ترخیص روغن ۸
گمرک مقصر نیست ۱۱
افت تولید و سرمایه‌گذاری در معدن، زیر سر گمرک ۱۲

طرح: حسین علیزاده

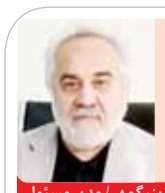

سر مقاله

گمرک
تسهیل یا مانع

ناصر بزرگمهر / مدیر مسئول
management@smtnews.ir
به نام او که هر چه بخواهد همان می‌شود

گمرک یک سازمان کشوری با شیوه‌نامه‌ها و قوانین بین‌المللی است. سازمانی که در همه کشورها دولتی است و مسئول اجرای قوانین گمرکی و اخذ حقوق و عوارض ورودی (واردات) و خروجی (صادرات) و همچنین مسئول اجرای سایر قوانین و مقررات مربوط به واردات، ترانزیت و صادرات کالاهاست. اجرای قوانین و مقررات مربوط به کالای همراه مسافر نیز بر عهده سازمان گمرک است. حقوق گمرکی در واقع یک نوع مالیات غیرمستقیم به‌شمار می‌رود.

واژه گمرک از ریشه کومرسیوم Commercium گرفته شده که در زبان‌های فرانسوی و انگلیسی به‌معنی بازرگانی و مبادله کالا و همچنین به معنی حقوقی است که بر کالا و مال‌التجاره تعلق می‌گیرد. در بعضی از منابع ذکر کرده‌اند که پس از فتح قسطنطنیه، دولت عثمانی این واژه را از زبان یونانی گرفته و با گویش ترکی، یعنی کومروک به کار برده است. در زبان فارسی نیز این واژه از ترکی گرفته شده است. در بیشتر دوره‌های تاریخی در ایران، رویه تجارت آزاد مرسوم بوده است. از زمان صفویه به بعد از کالاهای واردشده به کشور، حقوق و عوارضی به‌نام فرضه گرفته می‌شده است. عوارض گمرکی کالاهای واردشده از طریق خلیج‌فارس به کیفیت بهای آنها تعیین می‌شده است، اما چون دولت قادر به نظارت دقیق بر اخذ حقوق گمرکی نبوده از زمان شاه سلیمان گمرک اجاره داده می‌شود و به این ترتیب، بیش از دو قرن و تا ورود رایزنان بلژیکی در ایران ادامه داشته است.

در سال ۱۲۷۷ اجاره گمرک لغو شد، چراکه به موجب عهدنامه ترکمانچای مقرر شده بود از کالاهای واردشده از روسیه تزاری فقط ۵ درصد بها به‌عنوان حقوق گمرکی اخذ شود و ۳ سال بعد، سایر دول نیز به‌عنوان دول کاملةالوداد، شروع به استفاده از مزایای یادشده کردند و در واقع حقوق گمرکی در ایران به‌طور یکنواخت براساس ۵ درصد استوار شد، بدون آنکه با دولت ایران معامله شده باشد.

بعدها که دولت ایران مبادرت به استقراض از روسیه و انگلستان کرد و درآمدهای گمرکی شمال و جنوب، گروگان این وام‌ها قرار داده شد، به‌منظور جلوگیری از حیف و میل درآمدهای گمرکی و با توجه به لزوم رعایت موازنه سیاسی، دولت ایران در زمان مظفرالدین شاه و صدارت امین‌الدوله، مبادرت به استخدام مستشاران بلژیکی کرد. بنابه پیشنهاد رئیس هیات مزبور که عنوان وزیر گمرکات یافته بود و فرمان همایونی، اجاره گمرک‌خانه‌ها و وصول عوارض داخلی، از قبیل حقوق خانات و راهداری و قپانداری لغو و مقرر شد از بهای کالاهای واردشده به مآخذ ۵ درصد و به اضافه از هر بار چهل من تبریز، ۲۲ شاهی از مکاری دریافت شود. پس از استقرار مشروطیت، عنوان وزارت از رئیس هیات مستشاران بلژیکی سلب شد و اداره کل گمرک تحت نظارت وزارت دارایی قرار گرفت. پس از الغای کاپیتولاسیون، نخستین قانون تعرفه گمرکی ایران در اردیبهشت ۱۳۰۷ براساس حداقل و حداکثر حقوق گمرکی تصویب شد.

قانون تعرفه گمرکی در دهم تیر ۱۳۳۷ به تصویب مجلس شورای ملی رسید. قانون مزبور مشتمل بر ۳۶ ماده بود که مهم‌ترین آنها عبارت بودند از: وصول عواید یا درآمدهای گمرکی، حصول اطمینان از اجرای دقیق مقررات و سیاست‌های ناظر بر بازرگانی خارجی و قوانین صادرات و واردات، نظارت بر اجرای الزامات قانون درباره واردات کالا، صادرات کالا و ترانزیت کالا، ترخیص کالا از هر لحاظ به‌ویژه مجوزهای واردات کالا مشتمل بر مجوز بهداشت، مجوز استاندارد کالا و نظایر آن، به‌طور حتم غیرقابل واگذاری به بخش خصوصی است.

عموما وظایف دیگری مثل نگهداری کالا، خدمات مربوط به تخلیه و بارگیری کالا و مانند آنها به بخش خصوصی واگذار می‌شود، که در هر حال این مؤسسات خصوصی ملزم به رعایت و اجرای قانون گمرک به فرض اینکه متعلق به گمرک باشد، هستند. نقاط یا قسمت‌هایی از سرزمین که با عنوان «مناطق آزاد» خوانده می‌شوند و خارج از قلمرو گمرکی قرار دارند، از این قاعده خارج و ممکن است خود تشکیلات مشابهی داشته باشند. به هر صورت اگر قرار باشد از این مناطق به داخل قلمرو گمرکی یا برعکس کالایی وارد یا خارج شود، گمرک حد فاصل سرزمین اصلی قلمرو گمرکی و منطقه آزاد به انجام همان وظایف که اشاره شد، خواهد پرداخت.

قوانینی که در سال ۱۳۳۷ وضع شده، هنوز پایه و اساس قوانین گمرکی کشور است و شاید به‌روز نشدن همین قوانین، امروز یکی از معضلات اقتصاد کشور و صادرات و واردات به‌شمار می‌رود و هر از چندی رئیس‌جمهوری مجبور می‌شود در این حوزه فریادی بزند که به جایی نمی‌رسد.

عمده مشکلاتی که در گمرک وجود دارد، مربوط به قوانین گمرکی است که باید به‌طور مداوم با توجه به شرایط کلی جهان و وضعیت اقتصادی کشور به‌روز شوند. ایجاد پنجره واحد با سازمان‌های دیگر به‌ویژه وزارت صنعت، معدن و تجارت سال‌هاست در دستور کار قرار دارد. حذف بروکراسی‌های اداری و ایجاد امکانات مکانیزه و الکترونیک و استفاده از اینترنت و ده‌ها موضوع دیگر می‌تواند به بهبود شرایط گمرک کمک کند.

حوزه وسیع فعالیت‌های گمرکی و وجود صدها هزار کیلومتر مرز آبی و خاکی و عدم امکانات مناسب و بودجه کم سازمان گمرک از ده‌ها مشکل موجود برای کنترل مرزهای کشور است. وجود اسکله‌های غیرقانونی در چند هزار کیلومتر مرز آبی و کمبود بازارهای مرزی، معضلات دیگری برای واردات و بروز پدیده قاچاق محسوب می‌شوند. قوانین ناهمسو با موضوع گمرک مثل ته‌لنجی‌ها یا کولبران، موضوع را از حیطه اقتصادی به اجتماعی سوق داده است. ثابت ماندن قوانین ورود کالای مسافری ۸۰ دلاری ۴۰، ۵۰ سال قبل و بی‌توجهی به عرف، رسم و فرهنگ جامعه در آوردن و بردن سوغاتی و...، سال‌هاست باعث اذیت و آزار مسافر ایرانی و کارکنان گمرک شده که البته در سال‌های اخیر با تغییر شیوه مدیریتی بهبود یافته اما قانون همچنان بلاتکلیف رها شده است.

قوانین گمرکی نیاز به بازنگری و سازمان گمرک نیاز به تغییرات اساسی و توجه بیشتر از سوی دولت با بودجه مناسب و گسترش امکانات و مکانیزه شدن دارد.

داستان پرحاشیه دپویی‌ها ادامه دارد

براساس آمار گمرک ایران تا پایان شهریور نزدیک ۷.۲ میلیون تن کالا در گمرکات کشور دپو شده بود؛ عددی که معادل ۵۲ درصد رقم ۱۳.۸ میلیون تن کالاهای واردشده به کشور در ۵ ماه امسال است.

گرچه مشخص است که اقلام دپوشده در گمرک صرفا مربوط به اقلام وارداتی امسال نیست و از سال گذشته نیز اقلامی در گمرک دپو شده، اما مسئله اساسی این است که حدود ۴۷ درصد این اقلام دپوشده مربوط به کالاهای اساسی و مابقی مربوط به کالاهای غیراساسی است.

نوسان نرخ ارز و نابسامانی بازار باعث شد رئیس‌جمهوری حدود یک ماه پیش بانک مرکزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت را موظف به تسهیل ترخیص این کالا با اولویت کالاهای اساسی کند، اما به‌هرحال با طولانی شدن زمان دپو این کالاها و کمبود نهاده‌های تولید، علاوه بر ضرر و زیان چشمگیر به بخش‌های تولیدی، اقتصاد با افزایش نرخ نهایی اقلام تولیدی مواجه است.

نمونه بارز آن، افزایش نرخ گوشت مرغ و تخم‌مرغ و دیگر اقلام در هفته‌های اخیر است. درباره کالاهای غیراساسی نیز بررسی‌ها نشان می‌دهد میزان دپو این کالاها در گمرکات بیش از ۳ میلیون و ۷۳۴ هزار تن است. باتوجه به اینکه دستور رئیس‌جمهوری و اقدامات بانک مرکزی برای تسهیل ترخیص کالاهای دپو شده عمدتا مربوط به کالاهای اساسی است، به‌نظر می‌رسد باید شاهد از بین رفتن و فرسوده‌شدن چندین میلیون تن کالا در گمرکات باشیم. درباره این کالاها، مسئله بسیار عجیبی وجود دارد. موضوع از این قرار است که بخشی از این کالاها اصلی‌ترین مشکل‌شان برای ترخیص، انتقال نیافتن ارز و مالکیت این کالاها و قرار نگرفتن در صف تامین ارز بانکی است.

از سوی دیگر آمارهای بانک جهانی از وضعیت شاخص تجارت فرامرزی ایران حاکی از آن است که ایران در سطح جهان در هزینه و زمان انجام تجارت خارجی رتبه ۱۲۳ از میان ۱۹۰ کشور را دارد و در سطح منطقه نیز در بین ۲۴ کشور، رتبه ۱۶ را در نامساعد و زمانبر بودن تجارت خارجی از آن خود کرده است.

البته بررسی فرآیندهای تجارت خارجی نشان می‌دهد فقط این گمرک نیست که منجر به شکل‌گیری این وضعیت شده، چراکه در روند تجارت خارجی علاوه بر این نهاد، مجموعه‌ای از نهادهای مختلف همچون وزارت صنعت، معدن و تجارت، بانک مرکزی و دیگر نهادها مسئولیت دارند. برای محاسبه شاخص تجارت فرامرزی آمار مربوط به تعداد اسناد، زمان و هزینه مربوط به فرآیند لجستیک صادرات و واردات کالا در نظر گرفته می‌شود؛ بنابراین، مفروضات کلی محاسبه شاخص تجارت فرامرزی براساس دو مولفه «زمان» و «هزینه» در دو مرحله «انطباق اسنادی» و «انطباق مرزی» اندازه‌گیری و گزارش می‌شود.

برای کالاهای وارداتی این آمار و اطلاعات مربوط به فاصله زمانی است که کالا از بندر به محل انبار شخص واردکننده انتقال داده می‌شود.

برای کالاهای صادراتی نیز این مدت از زمان بارگیری کالا در کارخانه تا زمان صدور کالا در بندر در نظر گرفته می‌شود.

باتوجه به تمام موارد یادشده در پرونده این شماره صمت به بررسی موضوع گمرک و داستان پرحاشیه کالاهای دپو در این مبادی ورودی پرداخته‌ایم. با ما همراه باشید.

سازکار مبادلات تجاری در ایران و جهان

ورود و خروج «مال‌التجاره» نظام‌مند شد

شرایط نوین تجارت جهانی و مسائل اقتصاد بین‌الملل در توسعه و پیشرفت کشورهای جهان جایگاه ویژه‌ای دارند و روزبه‌روز نقش تجارت و اهمیت آن در اقتصاد ملی کشورها بیش از پیش آشکار می‌شود. اکنون شیوه‌های ابتدایی تجارت بین‌الملل دگرگون شده‌اند و هر روز پیچیده‌تر و تخصصی‌تر می‌شوند. برهمین اساس شناخت دقیق و مشخص مسائل مربوط به تجارت همچون مسائل بانک، حمل‌ونقل، بیمه و گمرک نیز برای انجام سریع و صحیح آنها لازم و ضروری شده است. به گزارش صمت، امروزه گمرک به‌عنوان نخستین و مهم‌ترین مجری مقررات تجارت جهانی در کنار سایر عوامل در عرصه تجارت بین‌الملل، اعم از بانک‌ها، شرکت‌های بیمه و مؤسسات حمل‌ونقل، نقشی مهم و کلیدی در توسعه تجارت قانونی و اعمال سیاست‌های بازرگانی کشور ایفا می‌کند. گمرکات جهان موظف به اعمال مجموعه‌ای از مقررات و سیاست‌های تجاری، اقتصادی، صنعتی، امنیتی و بهداشتی هستند که صرف‌نظر از اولویت‌های کاری خود و باوجود مسئولیت‌های سازمانی نسبتا مشابه، رویکرد و روش متفاوتی را در اعمال این قبیل سیاست‌ها به‌کار می‌برند. گمرک در تمام کشورهای جهان نهادی کارآمد برای تامین درآمد و تسهیل تجارت با جهان خارج به‌شمار می‌رود. این سازمان امور مربوط به جابه‌جایی کالا و مسافران را در سطح بین‌الملل مدیریت می‌کند و بر همین اساس دولت‌ها برای اجرای مناسب برنامه‌ها و سیاست‌های مالی، اقتصادی و اجتماعی خود، نیازمند سازمان گمرکی، کارآمد و موثر هستند.

سازمان جهانی گمرک

سازمان جهانی گمرک که در آغاز شورای همکاری نامیده می‌شد، توسط کنوانسیونی که شورای همکاری گمرکی را تشکیل می‌داد، تاسیس شد. این کنوانسیون در ۴ نوامبر ۱۹۵۲ میلادی(۱۳ آبان ۱۳۳۱) شکل گرفت و پس از امضای اسناد، به‌وسیله ۷ امضاکننده آن جنبه قانونی یافت.

این سازمان تنها سازمان بین‌المللی است که صرفا در حوزه مسائل گمرکی دارای تخصص است، با این حال، گمرک از سازکار مالی بسیار کهنی برخوردار است و شاید یکی از قدیمی‌ترین راه‌ها برای گردآوری پول باشد.

ورود گمرک به دنیای تجارت

هرچند مبدأ پیدایش گمرک نامعلوم است اما در برخی نقاط جهان و در گذشته‌های دور می‌توان رد پایی از این سازمان یافت. از آنجا که حقوق گمرکی نوعی مالیات است که بر کالای منتقل‌شده از نقطه‌ای به نقطه دیگر وضع می‌شود و به‌طور کلی با معاملات و مبادلات تجاری مرتبط است، گمرک بدون وجود تجارت، یک سازمان عادی است، به همین دلیل اغلب گفته می‌شود گمرک قدمتی برابر با تجارت دارد؛ هرچند به‌نظر می‌رسد در دنیای واقعی، تاریخ آن به گذشته‌های به‌مراتب دورتر و به زمانی‌هایی که کالاها به‌وسیله انسان‌ها مبادله می‌شد، بازگردد.

توسعه گمرک و تعرفه‌ها

با گذشت زمان فنون گمرکی در مفاهیم وسیع‌تر خود، از جمله تعیین ارزش گمرکی و طبقه‌بندی تعرفه، توسعه و گسترش یافته است. این امر بیانگر افزایش اهمیت گمرک و تعرفه در گستره اقتصاد ملی و بین‌الملل است.

برای درک صحیح روش‌ها و فنون پیچیده گمرک باید از نحوه تکامل و توسعه تاریخی آنها نیز مطلع شویم؛ به‌عنوان مثال، نظام هماهنگ‌شده، تعرفه گمرکی بین‌الملل و نمانکلاتور آماری به‌وسیله کنوانسیون بین‌الملل در ابتدای سال ۱۹۸۸ میلادی(۱۳۶۷ خورشیدی) تدوین شد و سپس به مرحله اجرا درآمد. نمانکلاتور اساس تعرفه‌های گمرکی را تشکیل می‌دهد.

در واقع شامل هرگونه طبقه‌بندی و سیستم کدگذاری که توسط ادارات هر کشور یا اتحادیه‌های گمرکی یا اقتصادی برای نامیدن کالاها یا گروهی از کالاهای مرتبط برای مقاصد تعرفه گمرکی تعریف می‌شود، است.

نمانکلاتور گمرکی، طبق تعریف ماده یک کنوانسیون همکاری‌های گمرکی (CCCN) برای طبقه‌بندی کالا در تعرفه‌های گمرکی عبارت از تعرفه‌ها، شماره‌های تعرفه‌ها، یادداشت قسمت‌ها، یادداشت‌های فصل‌ها و قواعد عمومی برای تفسیر نمانکلاتور است.

تاریخچه گمرک در ایران

باتوجه به قرائن و شواهد تاریخی که دلالت بر تمدن قوم ماد و حکومت این قوم بر سرزمین ایران آن روزگار دارد، می‌توان ادعا کرد که به‌طور قطع مقررات گمرکی و گمرک به‌شکلی در زمان مادها وجود داشته است.

همین طور در زمان سلسله هخامنشی، در سرزمین وسیع ایران که از شرق هندوستان تا غربی‌ترین نقطه در مصر آن زمان و در شمال و جنوب نیز ادامه داشته، مبادلات بازرگانی از زمان مادها رونق بیشتری داشته و چنین تشکیلاتی نیز دایر بوده است.

به گزارش سایت گمرک ایران در زمان اشکانیان گمرک به‌صورت اداره‌ای منظم فعالیت داشته و کلیه اجناس وارده و صادره ثبت می‌شده و اهمیت قضیه در این است که حقوق و عوارض گمرکی فقط از کالاهای وارداتی اخذ می‌شده که خود نشان‌دهنده این است که دولت در حفظ و حمایت مصنوعات داخلی در آن زمان کوشا بوده است. این روند در دوره ساسانیان نیز ادامه داشته است. اگر از این رهگذر عبور کنیم به دوره بعد از اسلام خواهیم رسید. در این دوره نیز همان قوانین دوره ساسانیان ابقا شد. درآن زمان مال‌التجاره تجار از نظر داخلی از حقوق گمرکی معاف بود و با روی کار آمدن حکومت بنی‌امیه، قوانین جدیدی در این حوزه وضع شد که از آن جمله می‌توان به اعشار کشتی‌ها اشاره کرد که ۱۰ یک مال‌التجاره کشتی‌ها به‌صورت عینی یا نقدی به‌عنوان تعرفه گمرک گرفته می شد.

درزمان خلفای عباسی به‌واسطه افزایش تجارت میزان این نوع حقوق گمرکی افزایش چشمگیری یافت و کالاهای مورد معامله در داخل کشور هم شامل حقوق گمرکی شد.

بعد از افزایش روزافزون قدرت حکومت چنگیز، مأمورهایی به اسم «تتقاول» در راه‌ها گذارده شدند که مأمور وصول حقوق و عوارض گمرکی بودند. در آن زمان مال‌التجاره تجار در بین راه مورد حمله دزدان قرار می‌گرفت اما این حمله‌ها به‌مراتب اثر زیان‌آور کمتری نسبت به حقوق و عوارضی که تتقاول‌ها دریافت می‌کردند، داشت. غازان خان بعدا دزدان را تا حد زیادی از بین برد و میزان تقریبا متعادلی از نظر عوارض گمرکی در نظر گرفت.

در دوران صفویه، شاه عباس پس از اینکه توانست ارتشی منظم و قوی برای خود تدارک ببیند شروع به اصلاحات داخلی کرد و به امور مالی و گمرکی ایران سروسامان بخشید و دفاتر منظم ورود و خروج کالا را تنظیم و خزانه مرکزی را به نحو کامل‌تری پایه‌ریزی و شروع به بسط و توسعه تجارت خارجی کرد. در زمان صفویه طبق اطلاعات موثق می‌توان گفت در بندرعباس، بندرلنگه و جزیره هرمز ادارات گمرکی وجود داشته است. در دوران زندیه از نظر درآمدی، ایران وضعیت مناسبی داشت و یکی از مهم‌ترین اقدامات یعنی آزادی بازرگانی اروپاییان در ایران در همین دوره و به‌دست کریم‌خان زند به مرحله اجرا درآمد.

در دوران قاجار عهدنامه‌ای با روسیه منعقد شد که استقلال گمرکی ایران را خدشه‌دار کرد. در فصل نهم این عهدنامه مقرر شده بود « از مال‌التجاره مملکتین صدی پنج نرخ مال‌التجاره اخذ گردد.»

بعد از ۱۰ سال از عهدنامه گلستان، در سال ۱۲۳۸ عهدنامه‌ای بین ایران و عثمانی بسته شد. در ماده دوم این عهدنامه تاکید شده بود، از مال‌التجاره ایران و عثمانی زیاده بر حقوق گمرکی چیزی مطالبه نشود. در سال ۱۲۴۳ هجری قمری نیز عهدنامه صلحی بین ایران و روسیه در قریه ترکمنچای نزدیکی میانج منعقد شد که به موجب فصل دهم این عهدنامه قرار شد برای استقرار روابط تجاری بین دو مملکت مقاوله‌نامه علیحده منعقد شود. فتحعلی شاه در سال ۱۲۴۶ هجری حقوق گمرکی ورود و خروج کالا را صدی پنج ارزش اجناس تجارتی تعیین کرد.

قوانین و تعرفه های گمرکی

در سال ۱۳۱۵، ۳ بلژیکی به خدمت در گمرک ایران دعوت شدند و یکی از این ۳ بلژیکی در سال ۱۳۱۶ مشغول مطالعات شد و در سال ۱۳۱۷ رسم اجاره گمرک را برانداخت و در سال ۱۳۱۸ نیز فرمان الغای عوارض داخلی را از جانب شاه صادر کرد.

نوز در همین ایام شروع به ایجاد تشکیلات جدید گمرک کرد و وزیر پست شد.

رفته‌رفته، تشکیلات گمرکی در تمام نقاط مرزی کشور بسط و توسعه یافت. خلاصه اینکه مستشاران بلژیکی حدود ۳۶ سال در ایران فعالیت کردند و در این مدت ۳ تعرفه گمرکی تنظیم و برای وصول حقوق و عوارض گمرکی به مورد اجرا گذاشته شد.

پس از خاتمه خدمت مستشاران بلژیکی و عزیمت آنان از ایران و واگذاری اداره گمرک به مأموران ایرانی بنا به مقتضیات زمان و سیاست مالی و اقتصادی دولت، تعرفه گمرکی چند بار تغییر کرد.

یک بار به موجب قانون ۳۱ اردیبهشت ۱۳۱۵ تعرفه جدیدی به مورد اجرا گذاشته شد که تا سال ۱۳۲۰ مأخذ وصول حقوق و عوارض گمرکی بود. سپس تعرفه‌ای براساس تعرفه جامعه ملل سابق تنظیم شد که در ۲۲ تیر ۱۳۳۰ به مورد اجرا گذاشته شد و از تمام تعرفه‌های قبلی مفصل‌تر و شامل ۲۲ فصل و ۲۲۰۴ ردیف بود.

این تعرفه نیز در سال ۱۳۲۹ تغییر یافت و اصلاحاتی در آن به عمل آمد و تا سال ۱۳۳۲ به‌تدریج اصلاح شد. آخرین تعرفه گمرکی در حال اجرا در این دوره، تعرفه مصوب ۶ تیر ۱۳۳۴ بود. پس از آن قانون تعرفه و آیین‌نامه آن در سال ۱۳۳۷ براساس تعرفه ژنو به تصویب رسید که تا سال ۱۳۵۱ اجرا می‌شد. در سال ۱۳۵۰ قانون امور گمرکی براساس قوانین بروکسل تنظیم شد و آیین‌نامه اجرایی آن در سال ۱۳۵۱ به تصویب رسید. در سال‌های بعد از ۱۳۵۱ براساس نیاز به سازگاری مواد و مفاد قانون امور گمرکی و آیین‌نامه اجرایی با شرایط موجود رفته‌رفته اصلاحاتی در قانون امور گمرکی و آیین‌نامه اجرایی آن به عمل آمد و این قانون همچنان در حال اجراست.

گسترش صنعت
صمت
شنبه
۱۰ آبان ۱۳۹۹
۱۴ ربیع‌الاول ۱۴۴۲
۳۱ اکتبر ۲۰۲۰
شماره ۱۶۴۷
پیاپی ۲۹۶۵

ترخیص قطعات رسوبی خودروهای ناقص را تجاری می‌کند

توقع جامعه از بانک مرکزی کنترل تورم است

نگاه خوشبینانه جهان به اقتصاد ایران

دریچه

رسوب قطعات و قاچاق

دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور، گفت: از ۱۲۰۰ قطعه‌ساز شناسنامه‌دار کشور، حدود ۴۰۰ قطعه‌ساز در حالت نیمه‌تعطیل یا تعطیل به‌سر می‌برند.

به گزارش صمت آرش محبی‌نژاد افزود: تعداد کل قطعه‌سازان در کشور حدود ۲ هزار واحد است که ۸۰۰ واحد آنها زیرپله‌ای‌ها و واحدهای بدون شناسنامه کوچک هستند.

وی ادامه داد: از کل ۱۲۰۰ قطعه‌ساز دارای شناسنامه، تقریبا ۷۰۰ واحد با خودروسازان ارتباط مستقیم دارند و متاسفانه حدود ۴۰۰ واحد قطعه‌ساز در حالت نیمه‌تعطیل یا تعطیل به‌سر می‌برند. روی هم رفته درحال‌حاضر از نصف توان قطعه‌سازی در کشور استفاده می‌شود.

این مسئول صنفی تصریح کرد: با اینکه فقط نیمی از توان تولیدی قطعه‌سازان کشور فعال است اما تمام تولیدات قطعه در کشور به‌راحتی به فروش می‌رسد.

دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور همچنین با اشاره به حضور ۵۵۰ هزار کارگر در صنف قطعه‌سازی، افزود: بیش از ۱۵۰ هزار نفر از این تعداد در حالت تعلیق هستند.

او کرد: کل مطالبات زنجیره تولید قطعه‌سازی داخل حدود ۳۴ هزار میلیارد تومان است که از این میزان با کسر ۶ هزار میلیارد تومان چک‌های خرید دین (ضمانت) باقی مطالبات معوق باقی مانده است.

محبی‌نژاد در ادامه از رسوب حدود یک میلیارد دلار قطعه خودرویی در گمرکات کشور خبر داد و افزود: بخشی از این قطعات به بازار لوازم یدکی خودرو مربوط می‌شود که ممکن است بازار را با کمبودهایی روبه‌رو کرده باشد. دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور در کنار مشکل رسوب قطعات خریداری شده از سوی قطعه‌سازان در شرایط تحریم به واردات قطعات خودرویی قاچاق با عنوان ته‌لنجی اشاره کرد و افزود: درحال‌حاضر با عنوان ته‌لنجی، لنج‌لنج قطعه وارد کشور می‌شود.

این مسئول صنفی اظهارکرد: قاچاقچیان وارداتی بدون انتقال ارز، بدون ذکر منبع ارز، بدون ثبت‌سفارش و مالیات کالا وارد می‌کنند و به جرأت می‌توان گفت ۸۰ درصد کالاهای قاچاق در توان تولیدی کشور است و علاوه بر آن، پس از تولید در داخل کشور، صرفه اقتصادی بسیاری به همراه خواهد داشت.

محبی‌نژاد با تکذیب ادعای سخنگوی اتحادیه فروشندگان لوازم یدکی خودرو مبنی بر حجم ناچیز کالای قاچاق لوازم یدکی در بازار گفت: بیش از ۸۰ درصد قطعات موجود در بازار از طریق قاچاق کالا وارد کشور می‌شود، زیرا حجم واردات رسمی کالا در سال ۹۸ بسیار کمتر از یک میلیارد دلار بوده، این در حالی است که سال‌های قبل ارزش دلاری کالاهای وارد شده از درگاه رسمی بیش از یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار (۱.۶ میلیارد دلار) بوده است.

گفتنی است بازار لوازم یدکی کشور چند سالی است دچار معضل قاچاق و قطعات زیرپله‌ای است. درحال‌حاضر با وجود محدودیت‌های بین‌المللی و کمبود نقدینگی و نیز تخصیص نیافتن ارز مورد نیاز برای واردات این قطعات، این معضل مضاعف شده و بخش زیادی از بازار در اختیار سوداگران است. پیش‌تر رئیس کمیسیون اقتصادی اتحادیه فروشندگان لوازم یدکی خودرو به صمت گفته بود بیش از ۵۰ درصد قطعات مشخص نیست از سوی چه کسانی وارد بازار لوازم یدکی می‌شود.

رسوب قطعات یدکی در گمرکات کشور به‌دلیل تخصیص نیافتن ارز نیز این معضل را دوچندان کرده، زیرا به‌نظر می‌رسد در شرایط فعلی مدیران و مسئولان دولتی بیشتر متمرکز خط تولید و تکمیل خودروهای ناقص کف کارخانه‌ها هستند، درحالی‌که تامین بازار لوازم یدکی به‌ویژه در حوزه قطعات فوق‌ایمنی مانند لنت‌ترمز و... اهمیت کمتری از استمرار تولید خودرو ندارد.

کارشناسان و فعالان این بازار تاکید دارند برای کاهش مشکلات این بازار که بسیار وسیع و متنوع است، مدیران دولتی باید هرچه زودتر چاره‌اندیشی کنند.

به‌دنبال رسوب کالا در گمرک و تغییر ناگهانی مصوبات

امنیت اقتصادی صنعتگر به خطر افتاده است

مشکلات تولید از ثبت‌سفارش آغاز می‌شود و تا ترخیص کالا از گمرک ادامه پیدا می‌کند. دراین میان، اگر بخشی از چالش‌های تولید مربوط به تحریم و محدودیت‌های بین‌المللی است، قسمت اعظمی از آن به بخشنامه‌های متعدد و جزیره‌ای عمل کردن نهادهای داخلی برمی‌گردد. در چند ماه اخیر، رسوب کالاها در گمرکات کشور از جمله مواد اولیه و قطعات منفصله مورد نیاز صنعت خودرو، معضل تجاری نشدن خودروها را به‌دنبال داشته است. یکی از فعالان صنعت خودرو عنوان کرد بیش از ۱۰۰ هزار خودرو ناقص در کارخانه‌های دو خودروساز معطل یک یا چند قطعه هستند، درحالی‌که این قطعات یا مواد اولیه مورد نیاز برای تولید آنها در گمرکات کشور رسوب شده است. مشکل بانک مرکزی و قوانین گمرکی بوده که دردسرهای ترخیص را به‌وجود آورده است.

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

رسوب قطعات ادامه دارد

محمدمهدی شکورزاده، رئیس انجمن قطعه‌سازان خراسان رضوی در گفت‌وگو با صمت اظهارکرد: متاسفانه هنوز مشکل ترخیص قطعات رسوب شده در گمرکات کشور حل نشده است. البته شاید بعضی از واحدهای صنعتی با گرفتن نامه از وزارت صنعت، معدن و تجارت یا خودروسازان، بخشی از محصولات خود را ترخیص کرده باشند اما همچنان بخش زیادی از محصولات در گمرک دپو شده است.

وی افزود: گمرک همراهی خوبی با تولیدکنندگان دارد اما مشکل آیین‌نامه اجرایی بانک مرکزی است. در این آیین‌نامه آمده تا زمانی که به کالاها تخصیص ارز داده نشده و منشا ارز مشخص نشده است، اجازه ترخیص ندارند.

رئیس انجمن قطعه‌سازان خراسان رضوی ادامه داد: درحال‌حاضر، همه درباره مشکلات تخصیص ارز می‌دانند و کمبود ارز و در نتیجه تخصیص نیافتن آن مشکلات امروز را دامن زده است؛ بنابراین تا هنگامی که ارز تخصیص داده نشود تولیدکننده که کالاهای مورد نیاز خود را وارد کرده حتی نمی‌تواند در گمرک اظهار کند.

این فعال صنعت قطعه رئیس انجمن قطعه‌سازان خراسان رضوی با بیان اینکه خود مسئله ارز هم مشکل‌ساز شده، گفت: وجود انواع ارز با نام ارز نیمایی، سنایی، نیمایی بانکی، آزاد و... سردرگمی‌های بسیار به‌وجود آورده است.

نرخ ارز آزاد و ارز نیمایی تفاوت زیادی ندارد اما مشکل اینجاست که فرآیند تخصیص ارز بسیار طولانی، وقت‌گیر و انرژی‌بر است. اینکه ابتدا قطعه‌ساز باید نامه درخواست ارز را به شرکت تامین‌کننده قطعات خودروساز (ساپکو و سازه‌گستر) ارسال کند تا مدیران عامل خودروسازی‌ها آن را تایید کنند، مدتی طول می‌کشد. پس از موافقت مدیرعامل خودروساز، نامه به وزارت صنعت، معدن و تجارت ارسال و در ادامه برای بانک مرکزی فرستاده می‌شود. هر کدام از این مراحل خود چند روز یا چند هفته طول می‌کشد.

این موضوع را باید کنار این مسئله دید که ترخیص قطعات تنها برای یک بار نیست و واردات قطعات برای استمرار خط تولید به‌طور دائم در حال انجام و جریانی پیوسته و مستمر است.

در نتیجه این زمان و انرژی باید به‌طور دائم هزینه شود که مشکلات بسیاری برای تولید به‌وجود می‌آورد، به‌ویژه در دوران تحریم که ارسال پول و دریافت قطعات با سختی‌های بیشتری همراه است.

وی یادآور شد: صنعتگران برای دور زدن تحریم باید بیشتر هزینه کنند و زمان طولانی‌تری برای خرید و ارسال محموله در نظر بگیرند.

این مسئول صنفی عنوان کرد: فرآیند موجود نیاز به اصلاح و بازنگری دارد و در این زمینه باید فکر اساسی کرد. درحال‌حاضر تولیدکننده با این فکر پیش می‌رود که از این ستون تا آن ستون فرج است و این روند نمی‌تواند خیلی کارساز باشد.

▣ کمبود نقدینگی در کنار مشکل تخصیص ارز

رئیس انجمن قطعه‌سازان خراسان رضوی با اشاره به کمبود نقدینگی در کنار تخصیص ارز، ادامه داد: پس از تخصیص ارز، پول باید برای شرکت مادر خارجی، حواله شود تا اسناد برای تحویل به گمرک به‌دست تولیدکننده برسد. البته برخی با توجه به اعتباری که نزد شرکت خارجی تامین‌کننده قطعات دارند، ممکن است اسناد مورد نیاز را برای ارائه به گمرک، قبل از ارسال هزینه محصولات در اختیار داشته باشد. اما آنهایی که این اسناد را دریافت نکرده‌اند، نمی‌توانند با وجود تخصیص ارز محصولات خود را ترخیص کنند تا پول حواله شود.

شکورزاده درباره موضوع پرداخت مابه‌التفاوت ارزی که برای ترخیص قطعات ضروری اعلام شده، گفت: این موضوع شامل صنعتگران حوزه قطعه نمی‌شود، زیرا قطعه‌ساز برای واردات کالاهای مورد نیاز خود فقط ارز نیمایی می‌گیرد. البته در ۴ ماه نخست سال گذشته، ارز نیمایی هم به قطعه‌ساز تعلق نمی‌گرفت و قطعه‌ساز فقط از ارز حاصل از صادرات استفاده می‌کرد.

در ادامه که ارز نیمایی و صادراتی ادغام شدند و تاکید شد صادرکنندگان هم باید ۱۰۰ درصد ارز خود را تحویل سامانه نیما دهند، ارز مورد نیاز از طریق این سامانه تامین شد.

رئیس انجمن قطعه‌سازان خراسان رضوی ادامه داد: درحال‌حاضر انواع ارز وجود دارد که یک نوع حدود ۲۶ تا ۲۷ هزار تومان است که حجم محدودی دارد و نوع دیگر بین ۲۸ تا ۳۰ هزار تومان است.

شکورزاده گفت: در چنین شرایط پیچیده‌ای در حوزه تخصیص ارز، ترخیص نشدن کالاها به‌دلیل آیین‌نامه بانک مرکزی برای بخش تولید و تامین قطعات خط تولید، قوز بالای قوز است.

محمدمهدی شکورزاده

رضا رضایی

احمدرضا رعنایی

امیرمحمد پرهام‌فر

تولید خودروهای ناقص هم ادامه دارد

در ادامه رضا رضایی، رئیس پیشین انجمن سازندگان قطعات و مجموعه‌های خودرو درباره معضل رسوب کالاها در گمرکات کشور به صمت گفت: دست‌کم ۲ سال است صنعت درگیر قوانین دست‌وپاگیر گمرکی است.

این سازمان از سوی ۱۷ نهاد نظارت می‌شود؛ در نتیجه این‌گونه نیست که تصمیمی گرفته شود و همزمان به‌مرحله اجرا برسد، زیرا باید هر یک از این نهادها درباره آن نظر خود را اعلام کنند.

وی افزود: پس از صدور مجوز برای ثبت‌سفارش کالا از سوی مدیران ذی‌ربط و انجام آن، باید ارز مورد نیاز آن تخصیص داده شود، زیرا بانک مرکزی تاکید دارد منشاء ارز باید مشخص باشد. متاسفانه چون بانک مرکزی هم ارز کافی در اختیار ندارد، ثبت‌سفارش ماه‌ها به‌طول می‌انجامد و در ادامه شاهد تولید بیش از ۱۰۰ هزار خودرو ناقص در خط تولید خودروساز هستیم.

او ادامه داد: برای دور زدن تحریم به‌جای آنکه دولت و نهادهای دولتی همراه باشند، برعکس مانع ایجاد می‌کنند.

▣ درخواستی که رد شد

رضایی اظهارکرد: قطعه‌سازان تقاضای تخصیص ۱.۵ میلیارد تومان ارز را از بانک مرکزی داشتند که برای صنعت خودرو که صنعتی استراتژیک است، رقم زیادی نیست اما با این مبلغ موافقت نشد. می‌شد بخشی از این مبلغ به قطعه‌ساز به‌عنوان مجوز واردات بدون انتقال ارز داده شود؛ یعنی منشاء ارز ذکر نشود، زیرا ممکن است صنعتگری در خارج کشور دارای اعتبار باشد و بتواند قطعات مورد نیاز را وارد و به تولید کمک کند. اما بانک مرکزی مخالفت می‌کند و تاکید دارد باید منشاء ارز مشخص باشد که این مسئله روند ثبت‌سفارش و ترخیص قطعات را کُند می‌کند.

رئیس پیشین انجمن سازندگان قطعات و مجموعه‌های خودرو بیان کرد: درخواست کردیم دست‌کم در قوانین موجود بازنگری شود تا قطعات موجود در گمرکات کشور زودتر ترخیص شوند که این‌گونه هم نشد.

▣ مصوباتی که لغو شدند

رئیس پیشین انجمن سازندگان قطعات و مجموعه‌های خودرو ادامه داد: برای یک هفته اجازه داده شد هر کس ۵۰ تا ۶۰ درصد محصولاتش را با تعهدی به گمرک ترخیص کند و باقی قطعات هم پس از روشن شدن مسئله از سوی بانک مرکزی و تخصیص ارز ترخیص شوند. این امر تا حدودی منجر به گشایش نسبی در واحدها تولیدی شد اما پس از یک هفته این قانون لغو شد. این فعال صنعت خودرو درباره چرایی لغو این قانون توضیح داد: در کشور بخشنامه‌های خلق‌الساعه زیادی ابلاغ می‌شود و امنیت اقتصادی برای صنعتگر وجود ندارد، درحالی‌که بنگاه اقتصادی باید امنیت اقتصادی داشته باشد تا صنعتگر بتواند برنامه‌ریزی کند و توسعه‌محور حرکتی رو به جلو داشته باشد. به‌هر روی این مصوبه لغو شد.

او افزود: در ادامه عنوان شد صنعتگران برای واردات محصولات مورد نیاز تولید می‌توانند از ارز صادراتی شرکت‌های صادرکننده استفاده کنند. بماند که قطعه‌سازان با چه مشقت‌هایی صادرکننده پیدا کرده و تفاهمنامه امضا کردند و برای وزارت صنعت، معدن و تجارت فرستادند اما این موضوع هم پس از مدتی لغو شد، زیرا بانک مرکزی تمام صادرکنندگان را ملزم به برگرداندن ۱۰۰ درصد ارز صادراتی خود کرد.

رئیس پیشین انجمن سازندگان قطعات و مجموعه‌های خودرو با گلایه از این روند، ادامه داد: یک بار ارز سنایی برای تولیدکننده اختصاص داده شده، زمانی دیگر گفتند ارز نیمایی و در دوره‌ای هم ارز حاصل از صادرات بود و همچنان این روند ادامه دارد.

رضایی گفت: در سالی که رهبر معظم انقلاب سال جهش تولید نام‌گذاری کرده، مشکلات تولید نه‌تنها رفع نشده که بیشتر هم شده است. درحال‌حاضر هم که کالاهای وارداتی در گمرکات کشور بنا بر دلایلی رسوب شده‌اند.

دپو قطعات و مشکلات بازار لوازم یدکی

انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور و مدیران ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز هم اوایل مهر نشستی را برگزار کردند که در این نشست مشکلات رسوب قطعات وارداتی و تخصیص ارز مورد بررسی قرار گرفت.

به‌گزارش صمت در این نشست عنوان شد: قطعات مورد نیاز تولید که با هزار ترفند برای دور زدن تحریم از سوی صنعتگران به گمرک کشور رسیده، گرفتار تحریم‌های داخلی شده و در گمرکات رسوب شدند. این امر منجربه افزایش خودروهای ناقص شده و حاکی از هماهنگ نبودن نهادهای تصمیم‌گیر است. بخشی از قطعات رسوبی گمرکات کشور مربوط به بازار لوازم یدکی بوده که مشکلاتی را به‌وجود آورده است.

احمدرضا رعنایی، عضو هیات‌مدیره انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور در این‌باره گفت: امروز قطعات قاچاق و تولید زیرپله‌ای بازار لوازم یدکی یکی از چالش‌های اساسی مردم و تعمیرکاران شده است. یکی از دلیل این معضل تخصیص نیافتن به‌موقع ارز و به مقدار کافی برای تامین این قطعات در داخل و خارج است؛ بنابراین بازار به قاچاقچیان و تولیدکننده‌های زیرپله‌ای واگذار شده است. این امر آسیب‌هایی را به جامعه وارد کرده و سرمایه‌های زیادی صرف این قطعات غیراستاندارد شده است. اگر قطعات مورد نیاز با تخصیص ارز مورد نیاز از کانال رسمی وارد شود، علاوه‌بر تامین بازار لوازم یدکی منبعی برای درآمد دولت در بحث مالیات و تعرفه خواهد شد.

وی افزود: با وجود مشکلات در این بخش شاهد هستیم که قطعات اصیل به‌دلیل تخصیص نیافتن ارز و وارد شدن بدون انتقال ارز(بدون منشاء ارزی) در گمرکات کشور دپو می‌شود. کیفیت و استاندارد بودن قطعات بسیار دارای اهمیت است، زیرا با جان و سلامتی مردم ارتباط مستقیم دارند.

توجه به محدودیت‌های ارزی

امیرمحمد پرهام‌فر، مدیرکل پیشگیری ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز در ادامه این نشست عنوان کرد: گروه کالایی لوازم یدکی خودرو در تراز تجاری کشور ارزش بالایی را به خود اختصاص داده است. به‌دلیل ناهماهنگی بین تولید، مصرف و واردات رسمی شکاف زیادی به‌وجود آمده که به‌وسیله قاچاق و قطعات زیرپله‌ای پر می‌شود. از سال ۹۷ با محدودیت‌های ارزی و ممنوعیت واردات آمار قاچاق رشد قابل‌توجهی داشت. اگر بخواهیم به آمار لوازم یدکی قاچاق در این چند سال اخیر اشاره کنیم؛ سال ۹۵، ۱.۳میلیارد دلار بود این رقم در سال ۹۶ به ۱.۵ میلیارد دلار رسید.

همین آمار سال ۹۷ با آغاز تحریم و محدودیت‌های ارزی، بیش از ۲ میلیارد دلار شد و در سال ۹۸ براساس برآوردهای اولیه که هنوز نهایی نشده به ۲.۴میلیارد دلار رسیده است. به‌این ترتیب، سال ۹۸ نسبت به سال ۹۷ باید گفت لوازم یدکی قاچاق ۶۳درصد رشد داشت.

این آمار نشان می‌دهد چه حجمی از کسری قطعات وجود داشته که با قاچاق پوشش داده شده است. باوجود واردات رسمی اما به‌دلیل رشد و جهش تولید هرچه سهم ارزی تولیدکنندگان برای تامین مواد اولیه و قطعات مورد نیازشان افزایش یابد از آمار قاچاق کاسته می‌شود.

وی تصریح کرد: از سوی دیگر، چون یکی از دغدغه تولیدکنندگان و ناقصی تولید خودروها، رسوب قطعات و مواد اولیه در گمرکات کشور است، در سفر معاون اول رئیس‌جمهوری به استان هرمزگان مقرر شد کالاهایی که تا ۵ مهر در گمرکات کشور انبار شده‌اند از مواد اولیه تا قطعات مورد نیاز خط تولید تمام صنایع کشور، به‌دلیل مشکلات ارزی(تخصیص نیافتن ارز مورد نیاز و واردات بدون انتقال ارز) ترخیص شوند.

سخن پایانی

شاید حساسیت برای ترخیص کالاها در شرایط عادی امری طبیعی باشد، زیرا مشکلات ورود کالاهای قاچاق به‌ویژه کالاهایی مانند قطعات خودرو از مجرای رسمی همواره یکی از معضلات کشور بوده است.

حال پرسش این است که در شرایط سختی که از آن به‌عنوان جنگ اقتصادی یاد می‌شود آیا نباید قوانین موجود بازنگری شوند. در این شرایط دست‌کم برای مدت کوتاهی روند ترخیص کالا تسهیل شده و هزینه تولید بیشتر نباشد.

این درحالی است که در حال حاضر هزینه انبارداری هم به سایر هزینه‌های صنعتگران افزوده شده است. در این میان، تولید محصولات ناقص و دپو کالا تا زمان تکمیل تولید هم منجر به هدررفت زمان و تحمیل هزینه‌های سربار شده است.

برخی بر این نکته تاکید دارند که در این شرایط حتی ممکن است شائبه احتکار به‌وجود آید. حتی برخی پا را فراتر گذاشته و معتقدند شاید برخی از خودروسازان به عمد برای فروش کالا متناسب با افزایش قیمت بازار، نسبت به تکمیل و تجاری سازی کالای تولیدی تعلل کنند.

یادداشت

گمرکات و تعرفه‌ها ابزار حمایت از صنعت

امیرحسن کاکایی/عضو هیات‌علمی دانشگاه علم و صنعت

آغاز سال ۹۷ که هنوز تحریم‌های جدید شروع نشده بود، صنعت خودرو با مشکلات جدید و اساسی روبه‌رو شد و تولید رو به کاهش نهاد. نکته جالب در این پدیده، دلیل آن یعنی دلار ۴۲۰۰ تومانی و حمایت از صنعت بود. در ابتدای آن سال، دولت قول داده بود به هر مقدار که لازم است دلار ۴۲۰۰ تومانی به صنایع مختلف داده می‌شود تا تولید با سرعت ادامه یابد. حتی دولت قول داده بود به کالایی مانند موبایل هم به‌عنوان یک کالای ضروری به مقدار مورد نیاز ارز با این قیمت تخصیص دهد. این وعده خود منشأ مشکلات متعددی شد. از همان ابتدا مشخص بود تعیین دلار ۴۲۰۰ تومانی در حالی‌که تقاضا به‌شدت رو به افزایش بود و درآمد ارزی کشور در حال کاهش، یک رانت بزرگ ایجاد خواهد کرد و در نهایت وضعیت بازارها را به‌هم خواهد زد. البته در آن زمان، مسئولان می‌خواستند همه‌چیز را عادی جلوه دهند و آب توی دل مردم تکان نخورد. اما بعد از مدت کوتاهی، اصول اقتصاد کار خود را کرد و کمبودها شروع و بسیاری از کالاها از جمله موبایل گران شد. به‌دنبال آن، این بحث مطرح شد که افرادی که از این دلار پایه بهره‌مند می‌شوند، وظیفه خود را در قبال دولت و مردم انجام نمی‌دهند و کالاها را براساس قیمت ارز مرجع وارد بازار نمی‌کنند. یا بعضا تصور می‌شد برخی تولیدکنندگان به‌جای مصرف این ارز برای واردات مواد اولیه و قطعات صنعتی، آن را در جاهای دیگری هزینه می‌کنند. در نتیجه روندهایی برای کنترل این مسیر طراحی و بگیر و ببندها شروع شد. این روند به‌زودی گریبان صنایعی مانند خودرو را گرفت و تمامی قطعه‌سازان که در حال آماده شدن برای شروع مجدد تحریم‌ها در مرداد همان‌سال بودند، گرفتار قوانین دست و پاگیر جدید گمرکی شدند. به‌عبارتی، صنعت کشور هنوز گرفتار تحریم‌های خارجی نشده بود، دچار پدیده‌ای شد که تولیدکنندگان آن را تحریم داخلی نامیدند. گمرکات از تمامی واردکنندگان مدارک اضافه خواست و صف‌های طولانی برای ارائه و بررسی مدارک شکل گرفت. برخی از وارداتی که تا قبل از آن به‌صورت عادی و طبق روال انجام می‌شد، بین ۳ تا ۶ ماه به‌تعویق افتاد. این یعنی از دست دادن فرصت باقیمانده ۴ ماهه تا تحریم‌های جدید. جالب اینکه این تاخیرها باعث شد دوباره بی‌اعتمادی بین طرف‌های ایرانی و خارجی ایجاد شود؛ در حالی که بی‌اعتمادی ناشی از تحریم‌های قبلی در سال‌های ۹۵ و ۹۶ برطرف شده و تولیدات کشور به یک حالت بسیار خوب بازگشته بود. بعد از شروع تحریم‌ها و مشخص شدن نبود دلار ۴۲۰۰ تومانی و باز پس گرفتن آن ازسوی بانک مرکزی از تولیدکنندگان صنعتی، متاسفانه به شکل‌های مختلف این تحریم‌های داخلی ادامه پیدا کرد و گمرک خود یک مانع در مسیر تولید شد. اعمال تحریم در تجارت بین‌الملل، پیچیدگی‌های زیادی را ایجاد می‌کند. ما هم‌اکنون در سنگین‌ترین تحریم‌های تاریخی قرار گرفته‌ایم و طبیعی است که برای هر نوع مبادله‌ای یک تاجر یا تولیدکننده ناچار به ایجاد مدارک جعلی و انواع تغییر مسیر جغرافیایی از مبدا تا مقصد برای ادامه حیات است. این کار، هم هزینه‌ها را بالا می‌برد (شنیده‌ها حاکی از بالا رفتن آن تا حدود ۳۰ درصد است) و هم زمان انتقال را افزایش می‌دهد. این‌ها عوامل خارجی هستند که تولید را با مشکل روبه‌رو می‌کنند. بماند که وقتی تحریم‌ها اعمال می‌شود بسیاری از تامین‌کنندگان اصلی هم با طرف ایرانی کار نمی‌کنند و در نتیجه باید از تامین‌کنندگان دست دوم و با کیفیت پایین‌تر و البته با قابلیت اطمینان کمتر استفاده کرد که این هم هزینه کل را بالا می‌برد. حالا فکر کنید تحت چنین شرایطی، گمرکات، مدارک کاملی را طلب می‌کند. خوب نتیجه واضح است؛ مشکلات بیشتر برای تولید و افزایش تصاعدی هزینه‌ها. واقعیت این است که گمرک ما به اندازه کافی طی این سال‌ها در توسعه هوشمندی خود کار نکرده است. نقل و انتقالات، مدارک مورد نیاز و بروکراسی، متناسب با شرایط متغیر تجارت و به‌ویژه تحریم‌ها، به‌روز نشده است. از آن‌بدتر می‌توان به عدم‌توسعه توانایی کنترل محتوا اشاره کرد. اصولا تعرفه‌ها و قوانین گمرکی بر مبنای کد کالاهاست. اما کد کالاها در دنیای مدرن نشان‌دهنده تفاوت کالاها نیست. همین امر در شرایطی که برخی کالاها در ایران تولید می‌شود، به بهانه حمایت از تولید ملی، معادل نابودی تولید ملی می‌شود. گاهی با اینکه یک کالا در ایران تولید می‌شود، اما ظرفیت تولید آن به اندازه کافی نیست. حال اگر این کالا، یک قطعه مصرفی در یک صنعت مانند خودرو باشد، می‌تواند باعث توقف یک زنجیره بزرگ صنعتی شود. برخی از کالاها هم با یک کد مشخص، دارای جزئیاتی هستند که لزوما تولید یک مدل از آن کالا، معادل تولید تمامی کالاها با آن کد نیست. در این حالت نیز تولیدکننده‌ای که نیازمند قطعه‌ای است با همان کد کالایی تا مجموعه خود را تحول خودروساز بدهد، با مشکل روبه‌رو می‌شود و باز هم زنجیره عظیم تولید به سمت توقف می‌رود. این وضعیتی است که امروز دوباره باوجود تلاش دست‌اندرکاران، باعث شده بیش از ۱۰۰ هزار خودرو در کف پارکینگ‌ها، ناقص مانده و آفتاب بخورند. البته عملکرد گمرکات یک موضوع است و سیاست‌گذاری برای آن، موضوعی دیگر. عامه مردم و حتی سیاستمداران فکر می‌کنند مکانیسم تعرفه‌ها، حامی تولید ملی و صادرات است اما هیچ مطالعه مستقل و بی‌طرفانه‌ای تا کنون انجام نشده که ثابت کند اصولا مکانیسم تعرفه‌ای به نفع اقتصاد کشور و رونق تولید داخلی بوده است یا خیر. معمولا همه، انحصار ظاهری که در دو خودروساز وجود دارد را دلیلی بر حمایت تعرفه‌ها از تولید داخلی می‌دانند. این در حالی است که به غیر از دو خودروساز بزرگ کشور که عملا تحت مدیریت ناکارآمد دولتی هستند، هیچ‌یک از ۲۸ خودروسازی که بخش خصوصی راه انداخته، تمایلی به تولید خودرویی با بیش از ۲۰ درصد داخلی‌سازی نداشته است. به‌عبارتی برای یک بخش خصوصی تولید داخل واقعی که به معنای سرمایه‌گذاری روی قطعات ساخت داخل است، صرفه اقتصادی ندارد و واردات حداکثری بالاترین سودآوری را دارد. برعکس آنچه همه براساس احساس خود می‌گویند، تعرفه‌ها، حامی تولید داخلی نیست. اما چرا دو خودروساز به‌کار خود ادامه می‌دهند؟ خیلی ساده است. کافی است به همین دو سال و نیم گذشته نگاهی بیندازیم که دو خودروساز بزرگ باوجود زیان وحشتناک و غیرقابل جبران ناشی از تولید، همچنان به تولید ادامه می‌دادند. دولت‌ها و سیاست‌گذاران، این دو خودروسازی را مانند بسیاری دیگر از صنایع بزرگ، عاملی سیاسی می‌دانند برای بازتوزیع ثروت و ایجاد اشتغال. بماند که در این میان رانتخواری با مکانیسم‌های بسیار پیچیده در شبکه‌ای پیچیده‌تر، ادامه دارد. به‌نظر می‌رسد وقتش رسیده که قانون‌گذاران و در رأس آنها مجلس شورای اسلامی، مبتنی بر یک مطالعه واقعی و علمی همه‌جانبه‌نگر، قوانین و سیاست‌های حاکم بر تعرفه‌گذاری و گمرکات کشور را به نفع مصالح عمومی و تولید اقتصادی مبتنی بر دانش بازنگری کنند.

ترخیص قطعات رسوبی، خودروهای ناقص را تجاری می‌کند

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

تولید خودروهای ناقص ناشی از کمبود قطعات و مواد اولیه مورد نیاز بوده که عنوان می‌شود فرآیند طولانی ترخیص و مشکلات تخصیص ارز یکی از دلایل آن است. رسوب طولانی‌مدت مواد اولیه، تاریخ انقضای آنها را نزدیک می‌کند و این امر به‌طور قطع در کیفیت محصول نهایی تولیدشده تاثیرگذار است.

صنعت خودرو از جمله صنایعی است که با رسوب محصولاتش در گمرکات کشور روبه‌رو بوده درحالی‌که فعالان این حوزه عنوان می‌کنند با ترخیص این قطعات و مواد اولیه بخش زیادی از خودروهای موجود در کف کارخانه به‌دلیل ناقصی یک قطعه، تکمیل و تجاری می‌شوند.

محدودیت‌های داخلی، پیشتاز تحریم

مهدی مطلب‌زاده، نایب‌رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور درباره رسوب قطعات در گمرکات کشور به صمت گفت: بیشتر قطعات وارداتی براساس اعتباری که قطعه‌سازان ایرانی نزد همتایان خارجی دارند، خریداری شده‌اند. سال‌های طولانی است قطعه‌سازان با شرکت‌های مورد نظر در حوزه تامین مواد اولیه و قطعات همکاری دارند؛ از این‌رو این همکاری بلندمدت منجر به اعتبار قطعه‌سازان نزد شرکت‌های خارجی شده و براساس آن می‌توانند خریدهای اعتباری داشته و پس از مدتی هزینه آن را بپردازند. نایب‌رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور درباره چرایی ترخیص نشدن قطعات اظهارکرد: گمرک عنوان می‌کند چون ارز مورد نظر هنوز به این کالاها تخصیص داده نشده، امکان ترخیص وجود ندارد. از این‌رو می‌توان گفت جای خالی را که تحریم‌کنندگان خارجی برای اعمال محدودیت‌ها از قلم انداخته‌اند، تحریم‌کنندگان داخلی پر کرده‌اند. او ادامه داد: تا زمان تخصیص ارز، مواد اولیه و قطعات در گمرکات دپو می‌شوند و امکان ترخیص نخواهند داشت و اگر ارزی تخصیص داده نشود، ممکن است آنها به‌عنوان کالای متروکه اعلام شده و حراج شوند. مطلب‌زاده با بیان اینکه ترخیص کالا امری زمانبر است، گفت: هزینه‌های انبار بسیار بالاست. رسوب قطعات، هزینه واحدهای صنعتی را افزایش داده و مشکلاتی نیز برای برخی صنعتگران به‌وجود آورده است. او افزود: در بین کالاهای رسوب شده در گمرکات کشور مواد فاسدشدنی هم وجود دارد، از جمله مواد اولیه که منابع ملی است که تفاوتی نمی‌کند برای چه کسی است و سرمایه کشور به‌شمار می‌رود. مسئولان و مدیران باید در این حوزه زودتر تصمیم‌گیری کنند. پرسش این است که چرا باید کالاهایی که با سختی تامین شده‌اند در گمرکات رسوب شوند، حال آنکه قاچاق کالا رونق دارد و کسی مانع آن نمی‌شود. آن هم قاچاق کالاها و قطعاتی که استاندارد نبوده و از کیفیت لازم برخوردار نیستند. وی ادامه داد: این کالاها عوارض گمرکی نمی‌پردازند و به‌راحتی وارد کشور شده و در بازار توزیع می‌شوند. با کاهش قدرت خرید مردم این قطعات ارزان‌قیمت به‌فروش می‌رسد و با استفاده در خودرو هنگام تردد در جاده‌های کشور خودرو دچار مشکل می‌شود. در ادامه اعلام می‌شود آمار تصادفات فلان خودرو داخلی بالاست. درحالی‌که خودرو باعث مرگ نشده این قطعات بی‌کیفیت و قاچاق بوده که منجر به این امر شده، چون نظارتی بر ورود و توزیع آن وجود ندارد. مطلب‌زاده در پایان با اشاره به مشکلات تامین ارز، گفت: ۶ ماه است بانک مرکزی برای تامین ارز مورد نیاز صنعتگران مشکلات زیادی ایجاد کرده است. یک بار از ارز نیمایی صحبت می‌شود و زمان دیگر از ارز صادراتی می‌گویند و به‌این ترتیب مشکلات این حوزه ادامه دارد.

> مهدی مطلب‌زاده: رسوب قطعات، هزینه واحدهای صنعتی را افزایش می‌دهد

تسهیل ترخیص کالاها

در ادامه مهرداد جمال‌ارونقی، معاون فنی و امور گمرکی گمرک ایران درباره قطعات رسوبی در گمرکات کشور به صمت گفت: در زمان سرپرستی حسین مدرس‌خیابانی و جعفر سرقینی بارها از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت به گمرک کشور نامه ارسال و درخواست شد مواد اولیه و قطعات خودروسازان و زنجیره تامین آنها بدون کد رهگیری بانک و با استفاده از ظرفیت ماده ۴۲ قانون امور گمرکی ترخیص شوند.

گفتنی است براساس ماده ۴۲ قانون امور گمرکی در موارد استثنا و درباره کالای مورد نیاز فوری اعم از دولتی یا غیردولتی، گمرک می‌تواند با اجازه رئیس کل گمرک ایران و تعهد بالاترین مقام وزارتخانه یا موسسه دولتی مرتبط و با محاسبه وجوه متعلقه و صدور حکم، مجوز خروج کالا را صادر کند و متقاضی مکلف است در مدت ۷ روز اداری نسبت به انجام تشریفات کامل گمرکی اقدام کند.

جمال‌ارونقی در ادامه افزود: مشکل واردکنندگان مواد اولیه و قطعات دریافت کد رهگیری بانک بود که گمرک باید پیش از ترخیص کالاها این کد را دریافت کند تا پروانه گمرکی صادر شود. اما رئیس کل گمرک می‌تواند بنا به درخواست وزیر صنعت، معدن و تجارت یا وزارتخانه مربوط، در حالت فوریت نسبت به ترخیص کالاها اقدام کند. در ادامه صاحب کالا متعهد شود در مدت ۲ یا ۴ ماه این کد رهگیری را به گمرک ارائه دهد.

او تصریح کرد: دو دستور و درخواست از سوی جعفر سرقینی زمانی که سرپرستی وزارت صنعت، معدن و تجارت را برعهده داشت به گمرک کشور با بیش از ۲۰۰ مورد اظهارنامه ارسال شد که با استفاده از ظرفیت ماده ۴۲ به صورت درصدی، ۹۰ درصد کالاها برای هر اظهارنامه ترخیص شد. در زمان سرپرستی حسین مدرس‌خیابانی هم همین‌گونه بود. با درخواست وزارت صنعت، معدن و تجارت هر خوردوسازی برای دریافت کالاهایش به گمرک مراجعه کرد، محصولاتش ترخیص شدند.

البته ممکن است فردی برای ترخیص لوازم یدکی مراجعه کرده باشد و وزارتخانه صلاح ندانسته که به گمرک اعلام کند.

معاون فنی و امور گمرکی گمرک ایران تاکید کرد: هر زمان خودروسازان با درخواست وزارت صنعت، معدن و تجارت مراجعه کنند، حتی اگر روز تعطیل باشد، کالاهای آنها ترخیص می‌شوند. شبانه‌روزی کار ترخیص در حال انجام است، درحالی‌که گمرک می‌توانست عنوان کند کد رهگیری بانک باید ارائه شود و ترخیص کالاها منوط‌به این امر است.

او یادآور شد: اظهارنامه‌ها در حال ارسال و کالاها در حال ترخیص هستند و تمام آنها با تسهیلاتی است که گمرک با توجه به درخواست وزارت صنعت، معدن و تجارت فراهم کرده است. وی گفت: تشخیص بر عهده وزارتخانه و ترخیص بر عهده گمرک است.

▣ موجودی گمرک

معاون فنی و امور گمرکی گمرک ایران درباره آمار قطعات رسوب شده در گمرکات کشور عنوان کرد: درحال‌حاضر آمار تفکیک شده‌ای وجود ندارد اما حدود ۷۰ درصد کالاهای اساسی به صورت اعتباری خریداری شده‌اند و اسناد آنها در اختیار صاحبان کالاهاست.

صاحبان کالاها می‌توانند نسبت به ترخیص آن اقدام کنند اما چون تامین ارز نشده‌اند برخی از صاحبان این کالاها ترجیح می‌دهند نخست ارز مورد نیاز تخصیص یابد و سپس مبادرت به ترخیص کنند.جمال‌ارونقی افزود: براساس تسهیلاتی که با سفر مهر ماه معاون اول رئیس‌جمهوری به استان هرمزگان، برای ترخیص کالاها فراهم شد، بانک مرکزی اعلام آمادگی کرد به صورت اعتباری اعلامیه تامین ارز را صادر کند تا ۷۰ درصد این آمار از گمرک خارج شود. ۳۰ درصد باقی کالاها هم پس از انجام مراحل اداری امکان ترخیص خواهند یافت.

او ادامه داد: تولیدکنندگان برای دریافت اسناد مورد نیاز ترخیص کالاهایشان، نخست باید پول مورد نیاز تامین و برای صاحب اول کالاها ارسال و در ادامه اسناد از سوی تولیدکننده خارجی رسال شود. در این بحث هم، بانک اعلام آمادگی کرده که با تشخیص و اعلام وزارت صنعت، معدن و تجارت، تامین ارز این اقلام در اولویت باشد و اقدامات لازم انجام شود.

معاون فنی و امور گمرکی گمرک ایران درباره کالاهای غیراساسی که قطعات خودرو هم شامل این گروه می‌شود، گفت: حدود ۸۰ درصد قطعات و نهاده‌های تولید موجود در آن، مربوط به خط تولید است.

هر کالایی از این گروه که تاریخ قبض انبار آن مربوط به ۵ مهر و قبل از آن است از سوی گمرک فراخوان شده تا صاحب آن با ارائه مدارک و مستندات اعلام و گمرک فهرست ریز آنها را برای وزارت صنعت، معدن و تجارت ارسال کند.

در ادامه با ویرایش اجمالی، فهرست برای بانک مرکزی ارسال می‌شود و بانک آماده است تا کد رهگیری را در مدت یک هفته صادر کند.

> مهرداد جمال‌ارونقی: اظهارنامه‌ها در حال ارسال و کالاها در حال ترخیص هستند

تکمیل خودروهای ناقص

در همین حال، محمدرضا نجفی‌منش، رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرو محرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور گفت: قادر به تکمیل و تجاری‌سازی همه خودروهای ناقص باقیمانده در کف پارکینگ خودروسازان با ترخیص قطعات مربوط از گمرک هستیم. وی افزود: قطعات مورد نیاز همه این خودروها وارد شده و در گمرکات کشور موجود است، اما منتظر تخصیص ارز از سوی بانک‌مرکزی هستند. این مقام صنفی تاکید کرد: چنانچه مشکل تخصیص ارز حل شود، قطعات به سرعت به خطوط تولید رسیده و مشکلات در این بخش برطرف خواهند شد.

> محمدرضا نجفی‌منش: چنانچه مشکل تخصیص ارز حل شود، مشکلات خط تولید برطرف می‌شود

سخن پایانی

این واقعیتی انکارناپذیر است که تخصیص نیافتن ارز مورد نیاز قطعه‌سازان، منجر به تامین نشدن قطعات خارجی مورد نیاز و در نتیجه تولید خودرو با کسری قطعات خواهد شد که در ادامه، شمارگان تولید خودروسازان را با کاهش روبه‌رو خواهد کرد. بیشتر فعالان صنعت قطعه که صنعتی خصوصی است سعی دارند با تامین ارز آزاد و دور زدن تحریم‌ها، به‌هر ترتیب قطعات و مواد اولیه مورد نیاز را وارد کشور کنند اما برخی محدودیت‌های داخلی مشکلاتی را به‌وجود آورده است. کارشناسان تاکید دارند برخی قوانین باید براساس شرایط تحریمی در نظر گرفته شوند تا خط تولید بدون وقفه فعالیت داشته باشد.

پیگیری ترخیص قطعات از سوی مجلس

سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با بیان توضیحاتی درباره درخواست قطعه‌سازان مبنی بر تامین ارز بدون ذکر منشاء، از پیگیری مشکلات تولیدکنندگان در تامین ارز و ترخیص قطعات از سوی این کمیسیون خبر داد.

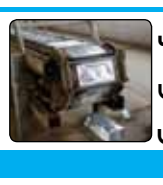
مهدی طغیانی در گفت‌وگو با خبرخودرو، درباره معضلات تولیدکنندگان به‌ویژه قطعه‌سازان در ترخیص قطعات و مواد اولیه از گمرک اظهارکرد: نمایندگان مجلس در کمیسیون اقتصاد در حال بررسی رویه‌های فعلی ترخیص و مشکلات ناشی از آن هستند، مشکلاتی که در حوزه تخصیص ارز وجود دارد و تسهیلاتی که لازم است در این‌باره لحاظ شود.

سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی درباره درخواست قطعه‌سازان از بانک مرکزی مبنی بر تخصیص ارز بدون ذکر منشاء و انتقال ارز، گفت: به اعتقاد بانک مرکزی، کلیت این نوع درخواست‌ها به بازار غیررسمی ارز فشار وارد می‌کند و با توجه به اینکه این بانک، پرچمدار تعیین نرخ ارز است، با ارائه این قبیل تسهیلات، نرخ ارز از کنترل خارج خواهد شد.

نماینده مردم اصفهان در مجلس شورای اسلامی با اشاره به اولویت‌بندی بانک مرکزی در تامین ارز کالاهایی مانند دارو، کالاهای اساسی و مواد اولیه خطوط تولید، افزود: ترخیص کالا بدون تعیین منشاء موجب تهیه ارز از بازار ارز و غیرارزی از طریق حواله می‌شود و بدین‌ترتیب بازار غیررسمی تعیین‌کننده نرخ ارز خواهد بود. طغیانی گفت: کمیسیون اقتصادی در جست‌وجوی راهکار کارشناسی برای ترخیص و واردات کالاهایی است که در گذشته واریزهایش انجام شده نه کالاهایی که در حال انجام یا در شرف وقوع است تا بدین‌ترتیب بانک مرکزی با تخمین میزان این کالاها و همچنین ترخیص‌های جدید، بتواند با اولویت‌بخشی به درخواست‌های قبلی، تصمیمات مناسب اتخاذ کند.

وی در ادامه بیان کرد: این تصمیمات می‌تواند اجازه ورود کالاهای به‌عنوان مثال تا قبل از خرداد امسال باشد و درباره سایر درخواست‌ها، مسئله تخصیص و اثری که روی نرخ ارز خواهد داشت، موضوعی جدی است. سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی درباره ثبت منشاء ارز تصریح کرد: اعلام منشاء ارز بدین معناست که در سامانه بانک مرکزی درخواست تخصیص ثبت شده و مورد موافقت سامانه نیز قرار گرفته باشد که پس از آن واردکننده می‌تواند نسبت به تامین ارز از طریق سامانه نیما یا صرافی اقدام کند. طغیانی با بیان اینکه تخصیص ارز به‌وسیله بانک مرکزی و تایید آن از سوی این بانک دارای اهمیت است، توضیح داد: اینکه تامین ارز از طریق کدام صرافی یا بانک چه کشوری انجام شده، اهمیتی ندارد و البته اعلام عمومی آن نیز جایز نیست؛ بنابراین ثبت منشاء ارز ارتباطی با ایجاد مشکل در دور زدن تحریم‌ها که مورد ادعای قطعه‌سازان است، ندارد. وی تاکید کرد: برای بانک مرکزی باید مشخص باشد واردکننده کالایش را از کدام کشور و با چه نرخ ارزی وارد می‌کند و ارز مورد استفاده از بازار آزاد و غیررسمی تامین شده یا ارز رسمی بانک مرکزی.

نماینده مردم اصفهان در مجلس شورای اسلامی درباره دلیل احتمالی دپوی برخی از قطعات در گمرک ناشی از پرداخت نکردن مابه‌التفاوت ارزی از سوی خودروسازان و قطعه‌سازان، خاطرنشان کرد: این مسئله فقط درباره ثبت سفارشات سال ۹۷ مبنی بر تخصیص ارز رسمی ۴۲۰۰ تومانی برای برخی کالاها از جمله واردات قطعات خودرو صادق است که در سال ۹۸ برای خودرو، حذف شد. طغیانی در پایان خاطرنشان کرد: پرداخت نکردن مابه‌التفاوت ارزی به بانک مرکزی برای ترخیص کالاهایی با ارز ۴۲۰۰تومانی و فروش آن در بازار با ارز نیمایی با توجه به افزایش نرخ ارز تا سطح ۳۰ هزار تومان، غیرعادلانه و یک نوع رانت عجیب و غریب است. مگر اینکه با احداث یک سامانه، نرخ کالا تا زمانی که به‌دست مشتری می‌رسد، قابل رصد و نظارت باشد که آن هم امکان‌پذیر نیست.

تسهیل تجارت ضرورتی برای توسعه صنایع معدنی

گمرک مقصر نیست

افت تولید و سرمایه‌گذاری در معدن، زیر سر گمرک

هزینه بالای انبارداری برای معدنداران

عکس: صمت

منیر حضوری: **افزایش عوارض و موانع گمرکی از جمله مواردی هستند که دست تولیدکننده را می‌بندند. برخی باور دارند معدنکاران بخش خصوصی هم باید هزینه گمرک پرداخت کنند و هم با کسب سود چراغ تولید را روشن نگه داشته و به رونق تولید کمک کنند؛ دو امری که در کنار هم به‌سختی پیش می‌رود.**

کارشناسان باور دارند فعالان بخش معدن با ریسک‌های خاصی در گمرک روبه‌رو هستند که نمی‌توانند به‌راحتی از آن خارج شوند. در این بین اگر دولت حامی بخش‌خصوصی و فعالان معدنی باشد، هزینه‌های‌شان به مقدار زیادی کاهش پیدا می‌کند.

پرونده این هفته روزنامه صمت درباره مشکلات معدنکاران در گمرک است. گفت‌وگوی ما با کارشناسان را در زیر بخوانید.

نیاز به تامین قطعات ماشین آلات معدنی

مرتضی هاشمی‌ثابت، فعال معدنی در پاسخ به این سوال که گمرک چه مشکلاتی برای بخش معدن ایجاد کرده، به صمت گفت: یکی از مشکلات اصلی بخش معدن در تامین قطعات ماشین‌آلات معدنی است. ازآنجایی‌که قطعات تولیدی ساخت داخل کیفیت لازم را ندارند، فعالان معدنی ناچارند نیاز خود را از خارج از کشور تامین کنند.

این فعال معدنی در ادامه با اشاره به مشکلاتی که گمرک در ترخیص قطعات واردشده ایجاد می‌کند، اظهار کرد: کالاهای موردنیاز فعالان معدنی اغلب از کشورهای چین و تایوان وارد می‌شود. در حالی که به‌طور تقریبی تنها ۴۵ روز طول می‌کشد که کالا از کشورهای نامبرده به گمرک ایران برسد، برای ترخیص گاهی به ۳ ماه زمان نیاز است.

اهمیت زمان برای سرمایه‌گذار

هاشمی‌ثابت تصریح کرد: متاسفانه به هیچ وجه به این مهم توجه نمی‌شود که برای سرمایه‌گذار یک روز هم مهم است، چراکه کوچک‌ترین موج تغییر نرخ دلار بر نرخ تمام‌شده کالای او تاثیرگذار خواهد بود. گاهی اوقات قطعه‌ای که قرار بود به‌طور مثال با نرخی مشخص به فروش برسد، بعد از ۳ ماه به‌شدت افزایش نرخ پیدا می‌کند؛ به‌طوری که دیگر خرید آن به‌صرفه نخواهد بود.

این فعال معدنی با ابراز تاسف از اینکه در داخل کشور استانداردهای لازم برای تولید قطعات رعایت نمی‌شود، تصریح کرد: تولیدکنندگان داخلی اغلب غیرفنی و ناآشنا هستند و تنها ویژگی آنها در اختیار داشتن سرمایه کافی است. در واقع برای آنها مهم نیست که محصول تولیدی چه ویژگی داشته باشد و تنها به فکر تولید انبوه هستند؛ بنابراین تا امروز کسی که به‌صورت تخصصی تولیدکننده قطعات باشد، در کشور وجود ندارد.

لزوم تسهیل فرآیند گمرکی

کورش شعبانی، رئیس کمیته هماتیت خانه معدن ایران در گفت‌وگو با صمت با بیان اینکه باید صادرات و فرآیند گمرکی را تسهیل کنیم، تصریح کرد: برای اینکه تولید صادرات‌محور باشد، باید زمینه آن را نیز در کشور مهیا کنیم، این در حالی است که به‌طور مثال سال گذشته هزینه انبارداری چندین برابر شد.

او تاکید کرد: باوجود آنکه افزایش هزینه برای کالایی که زمان کوتاهی در گمرک می‌ماند چندان به چشم نمی‌آید، برای مواد معدنی که باید دپو شوند، بسیار زیان‌آور است؛ به‌طور مثال یک کشتی برای بارگیری ۴۰ هزار تن سنگ‌آهن نزدیک به یک ماه زمان نیاز دارد و باید مواد معدنی به‌تدریج دپو شوند تا بار کشتی را تامین کنند؛ در نتیجه اجاره انبار هزینه سنگینی را به معدنکاران تحمیل می‌کند.

شعبانی با بیان اینکه باید در تصمیم‌گیری‌ها حساب مواد معدنی گوناگون را از هم جدا کنیم، تصریح کرد: ما باید در تصمیم‌گیری‌ها برای هزینه انبارداری مواد معدنی گوناگون، مدل متفاوتی تعریف می‌کردیم.

برخی مواد معدنی مثل گچ، شن و ماسه ارزش ذاتی پایینی دارند و صادرات آنها با حداقل اجاره انبار هم اقتصادی نیست؛ بنابراین باید با تعریف سیاست‌های حمایتی به رشد تولید و صادرات کمک کنیم.

گمرک قانونی عمل کند

حسن حسینقلی، رئیس اتحادیه صادرکنندگان سرب و روی ایران با بیان اینکه مشکل عوارض صادراتی از سال قبل هنوز حل نشده، به صمت گفت: اخذ عوارض از مواد اولیه‌ای مثل کنسانتره از جمله مشکلاتی بود که در سال قبل با آن روبه‌رو بودیم.

او تاکید کرد: سال ۹۸ در حالی عوارض موادی مثل کنسانتره افزایش ۲۰ درصدی پیدا کرد که تعریف ماده خام در قانون رفع موانع تولید مشخص بوده است.

رئیس اتحادیه صادرکنندگان سرب و روی ایران با اشاره به تعریف ماده خام ادامه داد: ماده خام معدن، ماده‌ای است که از کوه استخراج می‌شود و هیچ‌گونه اقدام فیزیکی یا شیمیایی و کیفیتی روی آن انجام نمی‌شود؛ با این تعریف نباید از کنسانتره سرب و روی عوارضی گرفته می‌شد.

حسینقلی با اشاره به مخالفت‌های فعالان معدنی با این موضوع، اظهار کرد: با دوندگی‌های زیادی که فعالان معدنی انجام دادند سرانجام در اواسط زمستان سال قبل عوارض کنسانتره از ۲۰ درصد به ۱۲ درصد کاهش یافت.

او ادامه داد: انتظار ما این بود که براساس نامه وزیر سابق صنعت، معدن و تجارت این میزان از عوارض تا پایان سال دریافت شود، اما نکته مهم اینکه گمرک تا امروز از ما عوارض ۱۲ درصدی را دریافت کرده، این در حالی است که در نامه اولیه ابلاغی وزیر سابق مشخص شده بود که این عوارض فقط تا پایان سال ۹۸ گرفته شود.

رئیس اتحادیه صادرکنندگان سرب و روی ایران با تاکید بر اینکه گمرک باید شفاف و قانونی عمل کند، اظهار کرد: وقتی به‌طور ناگهانی اعلام می‌شود میزان عوارض تغییر کرده و کنسانتره حاصل از مواد معدنی را هم بدون انجام کار کارشناسی جزو لیست موادی که از آن عوارض دریافت می‌کنند، قرار می‌دهند شاهد پیامدهای ناگواری در بخش معدن خواهیم بود.

سخن پایانی...

برخی از معدنکاران نیز مانند بسیاری دیگر از صنعتگران و تولیدکنندگان از نحوه فعالیت سازمان گمرک گله و باور دارند این مجموعه مانع فعالیت اقتصادی و رونق تولید می‌شود. این گروه بر این نکته تاکید دارند که در شرایطی که درآمد نفت به‌دنبال محدودیت‌های تحریم کاهش یافته، باید با رونق تولید و صادرات، دلار حاصل از فروش کالاهای غیرنفتی جایگزین دلارهای نفتی شود.

برای تحقق این مهم باید از فعالان بخش خصوصی و معدنکاران با هدف تداوم تولید صادرات‌محور حمایت کرد. یکی از راه‌های حمایت نیز برداشت موانع گمرکی با هدف تسهیل ورود مواد اولیه و کالاهای مورد نیاز تکمیل‌کننده تولید داخل است.

سایپا — فراخوان عمومی

شرکت سایپا در نظر دارد به منظور تامین اقلام مورد نیاز خود نسبت به شناسایی تامین‌کنندگان واجد شرایط جهت اقلام ذیل اقدام نماید.

* **شناسایی منابع درخصوص تامین تونرهای لیزری ساخت داخل (ایرانی)**
* **شناسایی منابع تامین اقلام حفاظ فردی:** شامل روپوش و شلوار کار پرسنلی، تی‌شرت، پیش‌بند و آستین پارچه‌ای، لباس یکسره نقاشی، کفش ایمنی، بادگیر و شلوار زمستانی، کفش پرسنلی، چکمه لاستیکی، دستکش بافتنی، دستکش پارچه‌ای مچ کش‌دار، دستکش کف pu، فیلتر آلی ۶۰۰۱، فیلتر p ۱۰۰، دستکش ضدبرش ساق بلند، دستکش زمستانی، دستکش لاتکس، دستکش وینیلی، دستکش چرمی، کت و شلوار، کلاه بافتنی، طلق شیلد، عینک ایمنی و ماسک سوپاپ‌دار تنفسی و جوشکاری

نحوه ارسال درخواست همکاری و ارائه اسناد و مدارک:

الف- ثبت‌نام در سایت خرید الکترونیکی به نشانی: PUR.SAIPACORP.COM

ب- از طریق ایمیل به آدرس DPM@SAIPACORP.COM

ج- از طریق پست به دبیرخانه شرکت سایپا به آدرس، تهران: صندوق پستی: ۵۵۴-۱۳۴۴۵

د- تحویل به دبیرخانه شرکت سایپا به آدرس: کیلومتر ۱۵ جاده مخصوص کرج- درب شماره دو، دبیرخانه شرکت سایپا.

مهلت ارائه مدارک تا تاریخ: ۱۳۹۹/۰۸/۲۰

معاونت بازرگانی گروه سایپا

«آگهی فراخوان» — نوبت دوم

شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان

ردیف	نوع فراخوان	شماره	موضوع	مهلت دریافت اسناد	مهلت ارائه پیشنهاد
۱	مناقصه	۹۸۰۱۹۴۲	خرید ۴۰ دستگاه کولر ۵۴۰۰۰ BTU با کندانسور آبی	۹۹/۰۸/۱۸	۱۳۹۹/۰۸/۲۱

ضمناً لیست استعلام‌های مربوط به خریدهای متوسط (بدون برگزاری مناقصه) در سایت شرکت به آدرس ذیل درج می‌گردد.

سایر موارد:

۱- **زمان دریافت اسناد:** از تاریخ نشر آگهی نوبت اول تا پایان ساعت اداری مهلت دریافت اسناد (مندرج در جدول)

۲- جهت دریافت اسناد و کسب اطلاعات بیشتر به آدرس www.esfahansteel.ir مراجعه فرمایید.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۰۸/۰۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۰۸/۱۰

روابط عمومی ذوب‌آهن اصفهان

«تجدید آگهی فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه‌گران» — نوبت دوم شماره مجوز ۱۳۹۹۰۴۱۸۵

شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند در نظر دارد به استناد قانون برگزاری مناقصات، انجام خدمات ذیل را از طریق مناقصه عمومی دومرحله‌ای به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.

۱) موضوع مناقصه:

الف) شرح مختصر کالا:

ردیف	شماره مناقصه	موضوع مناقصه	مدت زمان انجام کار	مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار (ریال)
۱	۹۹/۱۶	طراحی، ساخت و نصب متعلقات مکانیکی چهار دستگاه API مربوط به ME-۲۶۰۳ A/B	۳ ماه شمسی	۱،۲۵۰،۰۰۰،۰۰۰

ب) شرایط متقاضی:

۱- داشتن شخصیت حقوقی، شماره اقتصادی و شناسه ملی.

۲- داشتن امکانات، توانایی مالی، تجربه کافی، سوابق کار مفید و مرتبط با موضوع مناقصه و گواهی حسن انجام کار از کارفرمایان قبلی.

۳- داشتن گواهی‌نامه‌های لازم در زمینه مدیریت انجام کارهای مرتبط با موضوع مناقصه از مراجع ذیربط و گواهی‌نامه تایید صلاحیت ایمنی ویژه پیمانکاران.

۴- توان ارائه تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار (در صورت قرار گرفتن در فهرست کوتاه این شرکت) و همچنین توان ارائه تضمین انجام تعهدات مطابق آیین‌نامه تضمین هیئت محترم وزیران (در صورت برنده شدن).

۵- **بودجه برآوردی مناقصه:** معادل ۲۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ (بیست و پنج میلیارد) ریال می‌باشد.

۲) نام و نشانی دستگاه مناقصه‌گزار: شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند واقع در استان مرکزی، اراک، کیلومتر ۲۰ جاده بروجرد

۳) مهلت، محل دریافت و تحویل فرم‌های استعلام ارزیابی کیفی: متقاضیانی که دارای شرایط اولیه مندرج در «بند ب» ماده یک بوده و متقاضی شرکت در مناقصه فوق‌الذکر می‌باشند می‌توانند به مدت ۵ روز کاری پس از انتشار نوبت دوم آگهی (سه روز پس از درج آگهی نوبت اول چاپ می‌شود) طی ساعات اداری از ساعت ۷ صبح لغایت ۱۵:۳۰ عصر ضمن ارسال تقاضای اعلام آمادگی جهت مناقصه، فرم‌های استعلام ارزیابی کیفی را از پایگاه اینترنتی این شرکت به آدرس WWW.IKORC.ir دریافت و پس از تکمیل فرم‌ها، به‌همراه رزومه کاری در قالب لوح فشرده (سی دی) حداکثر تا دو هفته پس از آخرین مهلت تقاضا به نشانی: اراک - کیلومتر ۲۰ جاده بروجرد - سه‌راهی شازند - شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند - ساختمان مرکزی - طبقه دوم - امور حقوقی و پیمانها - اتاق ۲۲۳ تحویل نمایند.ضمنا تلفکس شماره ۰۸۶-۳۳۶۷۳۷۰۱ و تلفن شماره ۰۸۶-۳۳۴۹۱۰۹۵ آماده پاسخگویی می‌باشد.

۴) محل، زمان و مهلت تحویل اسناد و مدارک متقاضیان: مهلت تحویل اسناد و مدارک متقاضیان (رزومه کاری) در قالب لوح فشرده (سی‌دی) حداکثر تا دو هفته پس از آخرین مهلت ارسال تقاضای اعلام آمادگی می‌باشد. ضمنا محل تحویل مدارک درخواستی مورد نظر، امورحقوقی و پیمانهای شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند به نشانی مندرج در ماده «۳» می‌باشد. بدیهی است به مدارک ارسالی بعد از مهلت مقرر ترتیب اثر داده نخواهد شد. ضمنا این شرکت حق و اختیار نام و تمام قبول یا رد هریک یا کلیه پیشنهادهای رسیده را دارا می‌باشد و دادن پیشنهاد و ارائه اسناد و مدارک هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نمی‌کند. لازم به ذکر است دستگاه مناقصه گزار حداقل یک ماه پس از وصول اسناد ارزیابی کیفی نسبت به اعلام اسامی واجدین شرایط اقدام خواهد نمود.

آدرس اینترنتی: WWW.IKORC.ir WWW.SHANA.IR

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۰۸/۰۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۰۸/۱۰

روابط عمومی شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند

"آگهی مزایده عمومی فروش میلگرد" — نوبت اول

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد حدود ۱۶۰۰ (هزار و ششصد) تن میلگرد A3 نامنطبق در محل دپوی کارخانه نورد بردسیر خود واقع در استان کرمان، شهرستان بردسیر، کیلومتر ۳ جاده بردسیر- کرمان، را با شرایط و مشخصات ذیل از طریق مزایده عمومی به فروش برساند.

شماره مزایده	شرح	مقدار	مشخصات
۹۹-۲	میلگرد آجدار	میلگرد آجدار جناغی نامنطبق ۴۰۰ کربن استیل گرید 5SP	مطابق جداول‌مشخصات مندرج در اسنادمزایده

بدینوسیله از کلیه شرکت‌ها و اشخاص حقیقی علاقه‌مند، دعوت به عمل می‌آید حداکثر ظرف مدت یک هفته از تاریخ چاپ آگهی، تمایل خود را به صورت مکتوب به آدرس ایمیل sjsco.sales.info@gmail.com ارسال و اسناد مزایده را دریافت نمایند.

شرایط:

۱- شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در قبول و یا رد یک یا کلیه پیشنهادها مختار است.

۲- شرط بازگشایی پاکت‌های مزایده، ارسال حداقل سه پیشنهاد قیمت توسط شرکت‌ها یا اشخاص حقیقی واجد شرایط می‌باشد.

۳- شماره تماس جهت کسب اطلاعات بیشتر: ۸۶۰۸۴۶۴۲-۰۲۱

نحوه دریافت اسناد مزایده:	
تماس با واحد فروش به شماره تماس: ۸۶۰۸۴۶۴۲-۰۲۱	ارسال تمایل کتبی به آدرس ایمیل: Sjsco.sales.info@gmail.com
مبلغ تضمین شرکت در مزایده:	
۵ درصد کل مبلغ پیشنهادی (با احتساب ارزش‌افزوده)	

واحد فروش شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

یادداشت

کاهش صادرات با تغییر بخشنامه‌های گمرکی

امیرحسین کاوه
مدیرعامل گروه صنعتی سدید

یکی از چالش‌های موجود در نظام تولید کشور که گریبان بیشتر تولیدکنندگان و بنگاه‌های اقتصادی کشور را گرفته، نیازمندی به واردات مواد اولیه‌ای است که در داخل وجود ندارد یا به‌قدر کفاف نیاز داخل، تولید نمی‌شود. قطعات یدکی و برخی تجهیزات مصرفی مورد نیاز نیز لزوما باید از طریق واردات تامین شوند. حال در این میان با وجود تمامی مشکلات مرتبط با تحریم‌ها، واردات مورد بحث انجام می‌شود اما به‌دلایل گوناگون اجازه ترخیص از گمرکات را پیدا نمی‌کنند. بر همین اساس در اغلب نظرسنجی‌های مرتبط انجام‌شده ازسوی اتاق‌ها و تشکل‌های صنفی، موضوع مسائل گمرکی همواره از چالش‌های تولیدکنندگان در صنوف گوناگون محسوب می‌شود. این مشکلات از تخصیص ارز نیما گرفته تا ثبت سفارش و نبود امکان ترخیص و رسوب و دپوی کالاها، سبب می‌شود نظام تولیدی صنایع یادشده در سال جهش تولید، با مشکلات متعددی روبه‌رو شوند.

در این میان، عمده‌ترین موضوعی که زمینه ترخیص نشدن کالاها از گمرک را فراهم می‌کند، تخصیص نیافتن یا تخصیص دیرهنگام ارز ازسوی بانک مرکزی است که به‌تبع آن انتقال اسناد به صاحب ایرانی کالا رخ نمی‌دهد. این موضوع درباره کالاهای اساسی و مواد فسادپذیر و همینطور برخی مواد اولیه صنایع، با حساسیت بیشتری مواجه است. بنابراین به نظر می‌رسد باید با برگزاری جلساتی میان وزارت صنعت، معدن و تجارت، گمرک و بانک مرکزی، تسهیلات جدیدی برای بنگاه‌های اقتصادی درگیر موضوعات مرتبط در نظر گرفته شود. در این راستا آخرین اقدام انجام‌شده ازسوی دولت، در مهر سال جاری درباره موضوع دپوی کالاها در گمرکات، پس از بازدید معاون اول ریاست جمهوری از هرمزگان و بندر شهید رجایی، اتخاذ و ابلاغ تصمیماتی است که سبب تسهیل ورود و تعیین تکلیف کالاهای واردشده به گمرکات کشور می‌شود. در هر صورت جدای از مشکلات واردات مواد اولیه در زمان تحریم و ثبت‌سفارش‌ها، ادامه روند یادشده پیشین و عملیاتی نشدن سریع تصمیمات اتخاذی در امور ترخیص گمرکی؛ منجر به کُندی بیش از پیش نظام تولید در سال جهش تولید شده و در نهایت به مشکلات بیشتر بنگاه‌ها و عدم روان‌سازی تجاری در کسب‌وکارها منتج می‌شود. در این میان، صنعت لوله و پروفیل در بخش صادرات نیز با چالش‌هایی در بخش گمرکی روبرو بوده است. ازجمله این چالش‌ها می‌توان به نیمه وقت کار کردن برخی گمرکات مرزی به‌واسطه پاندمی کرونا، نبود تجهیزات کافی در گمرکات مرزی و نیز تعطیل بودن گمرک تهران در روزهای پنجشنبه اشاره کرد.

ضمن آنکه مکررا گمرک بدون هماهنگی و اطلاع‌رسانی قبلی در قالب یک بخشنامه غیرکارشناسی وزارت صنعت، معدن و تجارت، صادرات را متوقف می‌کند. این مسئله موجب می‌شود خسارت فراوانی به صادرکننده وارد شود. در ادامه نیز زمینه توقف صدها تریلر در مرزها را فراهم می‌کند. همچنین زمینه بدبینی خریداران کشورهای هدف و افزایش هزینه‌های صادراتی را فراهم می‌کند.اما از آنجاکه واردات مواد اولیه در این حوزه به‌دلیل رشد قیمت دلار و سایر هزینه‌های وارداتی، صرفه اقتصادی برای تولیدکنندگان ندارد و عملا به صفر رسیده است، در این بخش چالشی در حوزه گمرکی وجود ندارد. در این‌باره تسهیل صادرات از طریق افزایش زمان فعالیت گمرکات و پرهیز از صدور بخشنامه‌های خلق‌الساعه بدون مشورت با بخش خصوصی، راهکارهای اساسی در حل موضوعات یادشده است.

در انتها باید یادآور شد به‌تازگی مجلس درباره چالش‌های واردات و صادرات با برگزاری جلساتی با وزارت صنعت، معدن و تجارت با بانک مرکزی به توافقات جدیدی رسیده است. مواردی مانند تشکیل اتاق تهاتری مرکزی کالا با کالا در وزارت صنعت، معدن و تجارت جهت نظارت دقیق بر عملیات واردات در برابر صادرات بدون نیاز به تبادل ارز جهت کالاهای اساسی و مواد اولیه، عملیاتی شدن فرآیند واردات در مقابل صادرات و نیز امکان عرضه منابع صادرکنندگان در بازار سنا به‌جای نرخ نیمایی، ایفای نقش صنعت، معدن و تجارت در تعیین ثبت سفارشات، مصارف ارزی و مدیریت بخش واردات؛ از این دست است که امید می‌رود با اجرایی شدن موارد یادشده، مشکلاتی مانند تخصیص منابع ارزی واردکنندگان برطرف و در نهایت رسوب و دپوی کالا در گمرکات کاهش یابد.

تسهیل تجارت، ضرورتی برای توسعه صنایع معدنی

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

وقتی فعالان صنایع روی کشور، خاک را در قالب ورود موقت به کشور وارد می‌کنند، در قبال اظهار ارز آن با چالش‌هایی مواجه هستند، چراکه این ورود موقت در سیستم بانک مرکزی و گمرکات به‌درستی تعریف نشده است

تجارت خارجی نقشی بسزا در عملکرد صنایع بر عهده دارد. تولیدکنندگان فعال در حوزه صنایع معدنی برای تداوم فعالیت خود نیازمند واردات قطعات، تجهیزات و حتی در مواردی مواد اولیه هستند. در همین حال، صادرات نیز نقشی اساسی در توسعه تولید دارد. در چنین شرایطی، نقش گمرک در تسهیل تجارت اهمیت می‌یابد. اما در همین حال باید خاطرنشان کرد که گمرک تنها اجراکننده قوانین و مقررات وضع‌شده از سوی نهادهای تصمیم‌گیر و سیاست‌گذار است. درواقع گمرک سیاست‌ها و خط‌مشی‌های اقتصادی و بازرگانی کشور را اجرایی می‌کند. با این حال برای تسهیل تجارت و ترانزیت کالاها اقداماتی را در دستور کار خود قرار می‌دهد. ازجمله مهم‌ترین این اقدامات می‌توان به ایجاد تسهیلات مناسب در چارچوب قوانین و مقررات، حذف تشریفات زائد، افزایش کیفیت خدمات گمرکی و ... اشاره کرد. در این میان هم‌پوشانی و تداخل سیاست‌های تجاری میان سازمان‌ها و نهادهای مختلف، مشکلاتی را ایجاد می‌کند و حتی به کُندی عملکرد گمرک منجر می‌شود.

دپو محصولات وارداتی در بورس کالا یکی از چالش‌هایی است که فعالان صنایع معدنی را با خود درگیر می‌کند. در همین حال برخی صنایع نیز با چالش‌هایی در مسیر ورود موقت روبه‌رو هستند.

رضا شهرستانی

محمد حیدرزاده

در تشریح هرچه بیشتر مشکلات پیش‌روی تولیدکنندگان با دپو محصولات وارداتی باید تاکید کرد که عموما موانع ارزی در این مسیر وجود دارد. در همین حال اثرگذاری سازمان‌ها و نهادهای مختلف با این موضوع، فعالیت در این بخش را بیش از پیش دشوار کرده است.

نبود هماهنگی، دردسرساز است

رضا شهرستانی، عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: تولیدکنندگان فولاد و فعالان این صنعت در فرآیند انتقال ارز با چالش‌هایی روبه‌رو هستند و این مشکلات بر روند تعامل آنها با گمرک اثرگذار است.

وی افزود: مشکل اساسی از محدودیت‌های کشور در تامین ارز نشات می‌گیرد. با توجه به افت قابل‌توجه درآمد ارزی حاصل از صادرات نفت خام، با مشکل دپو کالاهای وارداتی در گمرک روبه‌رو هستیم، چراکه در چنین شرایطی متولیان امر نمی‌توانند ارز مورد نیاز تولیدکنندگان برای تامین قطعات و تجهیزات را تامین کنند و محصولات وارداتی در گمرک می‌مانند، یعنی با مشکل دپو گمرکی روبه‌رو می‌شویم. در همین حال باید خاطرنشان کرد که برخی محصولات وارداتی عمر مفیدی دارند که ممکن است در این فرآیند به پایان برسد.

این عضو هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد در ادامه گفت: بدون تردید تداوم این روند به منزله توقف فعالیت واحدهای تولیدی یا ادامه کار با حداقل ظرفیت خواهد بود. بر همین اساس نیز در مواردی این فعالان صنعتی ناچارند برای جلوگیری از توقف خط تولید خود، مواد اولیه را به‌صورت آزاد وارد کنند.

شهرستانی در پایان افزود: سیاست‌های مرتبط با حوزه تجارت خارجی، میان نهادهای مختلف مشترک است. در چنین شرایطی این هم‌پوشانی‌ها مشکل‌ساز است. یعنی در سایه نبود هماهنگی میان نهادهای مختلف، چالش‌های اساسی در این حوزه ایجاد می‌شود که به روند فعالیت تولیدکنندگان آسیب وارد می‌کند.

ناهماهنگی میان نهادها، مشکل‌ساز است

محمد حیدرزاده از فعالان صنعت روی کشور در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: فعالان صنعت روی کشور بخشی از مواد اولیه مورد نیاز خود را از طریق واردات تامین می‌کنند. بدین‌ترتیب که خاک از کشورهایی مانند ترکیه در قالب ورود موقت، وارد می‌شود تا درنهایت شمش حاصل از آن صادر شود.

در ادامه با توجه به عیار خاک ورودی و راندمان تولید شمش، میزان شمش صادراتی مشخص می‌شود.

مدیر مجتمع خالص‌سازان روی زنجان در ادامه افزود: وقتی فعالان صنایع روی کشور خاک را در قالب ورود موقت، به کشور وارد می‌کنند، در قبال اظهار ارز آن با چالش‌هایی مواجه هستند، چراکه این ورود موقت در سیستم بانک مرکزی و گمرکات به‌درستی تعریف نشده است.

حیدرزاده در پاسخ به سوالی مبنی بر اثرات این‌گونه مشکلات بر عملکرد فعالان صنعتی و روند تولید آنها گفت: بدون تردید مشکلات ایجاد شده در روند ورود مواد اولیه تاثیر منفی بر تولید دارد. به‌علاوه آنکه هزینه‌های پشتیبانی و ستادی را افزایش می‌دهد. چنانچه این چالش‌ها ادامه یابد به تعطیلی یا توقف در تولید منجر می‌شود.

این فعال صنعتی خاطرنشان کرد: واحدهای تولیدکننده در هر صنعتی، برنامه‌ای را برای تولید خود مشخص می‌کنند و چنانچه خللی در روند واردات یا تامین مواد اولیه مورد نیاز آنها ایجاد شود، فرآیندهای تولید به‌شدت تحت‌تاثیر قرار می‌گیرد.

وی در پایان تاکید کرد: بسیاری از چالش‌های موجود در این حوزه از نبود هماهنگی میان نهادهای متولی نشات می‌گیرد.

بانک مرکزی و گمرک با هم هماهنگ نیستند. در چنین شرایطی فعالیت برای تولیدکنندگان دشوارتر می‌شود. اخیرا اداره مالیات نیز به این ارتباطات پیوند داده شده و چالشی جدید در مسیر فعالیت تولیدکنندگان ایجاد شده است. مرتبط کردن گمرک، بانک مرکزی و اداره مالیات، استرداد مالیات ارزش‌افزوده تولیدکنندگان را دشوارتر کرده است. این مشکل در حال حاضر روند فعالیت بسیاری از واحدهای تولیدکننده روی کشور را تحت‌تاثیر قرار داده است؛ بنابراین از متولیان امر انتظار می‌رود در مسیر تسهیل شرایط گام بردارند.

سخن پایانی

تخصیص نیافتن ارز را باید بزرگ‌ترین چالش در مسیر ترخیص کالاهای غیراساسی از گمرک دانست. مواد اولیه تولید صنایع یا قطعات و تجهیزات مورد نیاز این واحدها در رده کالاهای اساسی قرار ندارند؛ بنابراین در اولویت تخصیص ارز قرار نمی‌گیرند. با این وجود، مواد اولیه یا قطعات مورد نیاز واحدهای صنعتی، تداوم تولید یا به‌عبارت دیگر، بقای آنها را تضمین می‌کند؛ بنابراین از متولیان امر انتظار می‌رود در مسیر رفع چالش‌های موجود گام بردارند تا بدین‌ترتیب مشکلات برطرف شود.

واسطه‌ها عامل تشدید قیمت محصولات فولادی

رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران معتقد است واسطه‌ها در شرایط اقتصادی کنونی به تشدید قیمت‌ها دامن می‌زنند و در این زمینه گفت: نهادهای نظارتی می‌توانند در این حوزه وارد عمل شده و مانع از نرخ‌های غیرواقعی و بازار سیاه شوند. به گزارش بورس امروز، بهرام سبحانی با یادآوری تولید بیش از ۲۷ میلیون تن شمش فولادی در سال گذشته، افزود: برنامه پیش‌بینی شده برای امسال تولید ۳۰ میلیون تن شمش است که مصرف داخلی آن حدود ۱۵ تا ۱۶ میلیون تن برآورد می‌شود.

وی افزود: آمارهای وزارت صنعت، معدن و تجارت حاکی از دستیابی به ظرفیت افزون بر ۴۰ میلیون تن فولاد است که تا پایان امسال برآورد می‌شود از این میزان دست‌کم ۵ درصد فراتر برویم.به‌گفته سرپرست پیشین وزارت صنعت، معدن و تجارت تا پایان برنامه ششم توسعه (۱۴۰۰- ۱۳۹۶) میزان تولید شمش فولاد به ۴۰ میلیون تن خواهد رسید. رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران گفت: برآورد می‌شود امسال مجموع صادرات فولاد دست‌کم به ۸ میلیون تن برسد، تحقق این مهم می‌تواند زمینه تداوم فعالیت فولادسازان باشد.

سبحانی یادآوری کرد: این وزارتخانه، عملکرد صادرات فولاد در سال گذشته را رقم ۱۲ میلیون تنی داده بود که به‌این‌ترتیب ۴ میلیون تن افت خواهد داشت.رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران گفت: امروز بیش از هر زمان وزارت صنعت، معدن و تجارت برای هرگونه تصمیم‌گیری در این بخش نیازمند رایزنی با تشکل‌های ذی‌ربط و خبرگان است، زیرا تعامل و همپوشانی در این حوزه سبب رفع التهاب و برقراری توازن می‌شود.وی اضافه کرد: تولیدکنندگان محصولات میانی باید متناسب با خرید در بورس کالا نسبت به عرضه اقدام کنند و این امر باید به‌طور جدی به مورد اجرا گذاشته شده و نظارت بر عملکرد هم انجام شود.

رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران درباره عوامل موثر در تعیین قیمت فولاد توضیح داد: عوامل مختلفی درباره نرخ فولاد، نقش‌آفرین است که نرخ ارز با توجه با ارزبری واحدهای تولیدی مهم است، واقعیت این است که تولیدکننده هنگامی که مواد مورد نیاز را تامین می‌کند، باید ارزیابی شود با چه نرخ ارزی خرید می‌کند و بعد ارز حاصل از صادرات را چگونه به داخل و به چه نرخی ارائه دهد. براساس این گزارش وزیر صنعت، معدن و تجارت در مهرماه با بیان اینکه عرضه فولاد در بازار سرمایه به‌تدریج بر قیمت فولاد در بازار تاثیر خواهد گذاشت، یادآوری کرد: حداقل خرید فولاد در بورس ۲۰ تن است و هر شخص می‌تواند با این ظرفیت خرید کند. تجربه ۶ ماه گذشته در بورس خوب بوده و در بحث فولاد هم به خوبی ادامه پیدا خواهد کرد. رزم‌حسینی تاکید کرد: تعزیرات حکومتی با افرادی که خلاف قانون در بیرون از بازار سرمایه اقدام به عرضه فولاد کنند، برخورد خواهد کرد.

بومی‌سازی در فولاد مبارکه ادامه دارد

پروژه تغییر طرح ساخت یاتاقان‌های آبگرد غلتک‌های ریخته‌گری به روش ریخته‌گری در ماسه با محوریت دفتر فنی تعمیرات ریخته‌گری مداوم و با همکاری واحدهای کنترل کیفیت قطعات یدکی و بومی‌سازی فولاد مبارکه و شرکت‌های سازنده داخلی طرف قرارداد با موفقیت انجام شد. به گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، سیدمجتبی غیوری، مسئول دفتر فنی تعمیرات در این زمینه اظهار کرد: از آنجا که خرید قطعات یدکی با کیفیت بالا و با کمترین هزینه در مدت‌زمان مناسب از اهداف فولاد مبارکه و مورد تاکید مدیریت عالی سازمان است، از اوایل سال گذشته پروژه تغییر طرح ساخت یاتاقان‌های آبگرد مورد مطالعه قرار گرفت. وی در ادامه از آبگردها به‌عنوان قطعات بسیار پرمصرف ناحیه یاد و اضافه کرد: یاتاقان‌های آبگرد به‌منظور نگهداری غلتک‌ها در خطوط ریخته‌گری استفاده می‌شود و عمل گردش آب و خنک‌کاری غلتک‌ها را نیز به عهده دارد. وی با تاکید بر اینکه در روش قبلی برای ساخت این قطعات، پلیت‌های ST52 موجود در بازار خریداری و به‌وسیله فرآیندهای متعدد برشکاری، ماشین‌کاری و جوش، قطعه مونتاژ می‌شد، عنوان کرد: در این روش زمان زیادی صرف می‌شد؛ ضمن اینکه دوریز مواد و هزینه تمام‌شده آن نیز زیاد بود. اما در فرآیند ساخت جدید، آبگردها به روش ریخته‌گری در ماسه تولید می‌شوند که علاوه بر کاهش زمان ساخت، کاهش متریال مصرفی و تسریع در فرآیند ساخت را به‌دنبال داشته است. مسئول دفتر فنی تعمیرات تصریح کرد: با اجرای این طرح، وزن متریال استفاده‌شده برای هر قطعه به‌طور میانگین از ۱۱۵ کیلوگرم به حدود ۵۰ کیلوگرم کاهش یافته و برای هر آبگرد با توجه به قیمت‌های سال ۹۹ حدود یک میلیون تومان کمتر هزینه متریال و ساخت پرداخت می‌شود. با این حساب، با توجه به مصرف سالانه حدود ۳ هزار و ۵۰۰ عدد یاتاقان آبگرد با متریال کدهای مختلف در واحد ریخته‌گری مداوم، این کار سالانه به‌طور تقریبی ۳،۵ میلیارد تومان صرفه‌جویی اقتصادی به همراه داشته است.

آگهی فراخوان شرکت در مناقصه (عمومی یک‌مرحله‌ای)
شماره فراخوان ۲۴/۶۰۸/۷۴۹
نوبت اول
شماره مجوز: ۱۳۹۹.۴۲۱۹

شرکت گاز استان سیستان و بلوچستان در نظر دارد مناقصه احداث دیوار پیش‌ساخته پیرامونی ساختمان نگهبانی، انبار مرکاپتان، خاکریز انحراف مسیر و مرمت جاده دسترسی ایستگاه CGS غربی زاهدان، را با مشخصات و شرایط زیر را به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.

۱- نام و نشانی و دستگاه مناقصه‌گزار: شرکت گاز استان سیستان و بلوچستان به نشانی استان سیستان و بلوچستان، بزرگراه خلیج‌فارس و تلفن ۰۵۴۳۳۲۹۴۵۳۷

۲- محل اجرای پروژه: شهر زاهدان

۳- حدود مبلغ برآورد اولیه: ۱۸،۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال

۴- نوع و میزان تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار: ضمانتنامه بانکی معتبر یا واریز وجه نقد به حساب شماره IR ۹۲۰۱۰۰۰۰۴۱۰۱۰۱۴۶۳۸۱۶۳۵۲۸ بانک مرکزی بنام پرداخت سایر منابع شرکت گاز استان سیستان و بلوچستان (این ضمانتنامه باید طبق آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی، مصوبه شماره ۱۲۳۴۰۲/ت ۵۰۶۵۹ هـ مورخ ۹۴/۹/۲۲ هیات محترم وزیران، تهیه و ارائه گردد)، به مبلغ ۹۲۵،۰۰۰،۰۰۰ (نهصدو بیست‌وپنج میلیون) ریال

۵- زمان توزیع اسناد مناقصه: از روز یکشنبه مورخ ۹۹/۸/۱۱ تا ساعت ۱۶:۰۰ روز چهارشنبه مورخ ۹۹/۸/۱۴

۶- زمان بازگشت اسناد مناقصه: تا ساعت ۹:۰۰ دوشنبه مورخ ۹۹/۸/۲۶

۷- زمان گشایش پاکات مناقصه: ساعت ۱۰:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۹۹/۸/۲۶

۸- مدت اعتبار پیشنهادات: سه ماه از تاریخ گشایش پاکات است و برای یک سه ماه دیگر قابل تمدید می‌باشد.

۹- کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارایه پیشنهاد قیمت مناقصه‌گران و بازگشایی پاکات از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس http:\\setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

بدینوسیله از کلیه شرکت‌های دارنده گواهینامه ساختمان و ابنیه و دارای ظرفیت ازاد معادل برآورد مناقصه در رشته مذکور عوت بعمل می‌آید جهت دریافت اسناد در مهلت تعیین شده به آدرس فوق مراجعه نمایند.

قابل ذکر است کلیه اسناد مناقصه می‌بایست در سامانه فوق بارگذاری گردد پاکت تضمین مناقصه (پاکت الف) علاوه بر بارگذاری در سامانه ستاد ایران باید به‌صورت دستی نیز تحویل امور قراردادهای شرکت گاز استان سیستان و بلوچستان گردد.

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص مناقصه و ارائه پاکتها ۰۵۴-۳۳۲۹۴۵۴۷

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: ۰۲۱-۴۱۹۳۴ و دفتر ثبت نامه ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸

اسناد و فرمهای موجود در سایت شرکت و سامانه تدارکات الکترونیک دولت می‌بایست تهیه و در سامانه http:\\setadiran.ir بارگذاری گردد.

متقاضیان می‌توانند برای رویت این آگهی به آدرس پایگاه اینترنتی www.nigc-sbgc.ir , http:\\setadiran.ir نیز مراجعه نمایند.

روابط عمومی شرکت گاز استان سیستان و بلوچستان

آگهی فراخوان مناقصه عمومی (دومرحله‌ای)
نوبت دوم
شماره مجوز: ۱۳۹۹.۴۱۶۲

شرکت مجتمع گاز پارس‌جنوبی پالایشگاه دهم در نظر دارد اقلام مورد نیاز خود را با شرایط ذیل از طریق مناقصه عمومی تامین نماید:

شماره تقاضا و مناقصه	مناقصه شماره R۱۰/۹۸/۰۰۵ - تقاضای EM-۹۷۰۰۶۶۴		
شرح مختصر اقلام درخواستی	UPS AND BC ELECTONIC EQUIPMENT		
مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار	پس از اتمام مرحله ارزیابی صلاحیت، مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به میزان ۳۲۴،۸۵۰،۰۰۰ ریال می‌باشد.		
نوع تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار	تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به صورت یکی از تضامین قابل قبول وفق آیین‌نامه تضمین شماره ۱۲۳۴۲۰۲/ت ۵۰۶۵۹ مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران می‌باشد. تبصره: در صورت ارائه تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به صورت وجه نقد، مبلغ نقدی می‌بایست به شماره حساب ۰۱۷۵۷۵۶۱۶۱۰۰۶ بانک ملی شعبه کنگان به نام پالایشگاه دهم شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی واریز و فیش واریزی ارائه گردد.		
مبلغ برآوردی مناقصه	۶،۴۹۷،۰۰۰،۰۰۰ ریال		
تاریخ تحویل اسناد به واجدین شرایط	۱۳۹۹/۰۹/۲۲	آخرین مهلت ارائه پیشنهادات	۱۳۹۹/۱۰/۰۷
تاریخ گشایش پاکت‌های فنی	۱۳۹۹/۱۱/۱۵	تاریخ گشایش پاکات مالی	۱۳۹۹/۱۲/۰۵
آدرس و تلفن مناقصه‌گزار	استان بوشهر، شهرستان کنگان، منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس سایت۲، شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی، فاز۱۹- پالایشگاه دهم- اداره تدارکات و امور کالا- واحد خرید- تلفن: ۰۷۷۳۱۴۶۶۲۸۷ - ۰۷۷۳۱۴۶۶۲۸۳ - ۰۷۷۳۱۴۶۶۱۲۴		

مناقصه‌گران می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت WWW.SPGC.IR مراجعه و یا با شماره تلفن ۰۷۷۳۱۴۶۶۲۸۷- ۰۷۷۳۱۴۶۶۲۸۳ تماس حاصل فرمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۰۸/۰۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۰۸/۱۰

روابط عمومی شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

گسترش تجارت
شنبه
۱۰ آبان ۱۳۹۹
۱۴ ربیع‌الاول ۱۴۴۲
۳۱ اکتبر ۲۰۲۰
شماره ۱۶۴۷
پیاپی ۲۹۶۵
www.Tejaratdaily.com

از تخصیص ارز تا ترخیص روغن

بهره‌برداری از محل دائمی نمایشگاه‌های اصفهان

صدور پروانه بهره‌برداری برای ۵۶ واحد صنعتی

رسوب کالا در انبارهای گمرک به نفع هیچ کس نیست

جاده ناهموار ترخیص

در سال‌های اخیر در تجارت خارجی و در حوزه واردات همواره چالش ترخیص کالا وجود داشته و باوجود رایزنی‌ها و مصوباتی مانند ترخیص شرایطی و حسابرسی پس از ترخیص (PCA) که در راستای تسهیل ترخیص کالا از گمرک در دستور کار قرار گرفته‌اند، همچنان این مشکل به‌طور کامل حل نشده است.

گزارش گمرک نشان می‌دهد از ماه‌های گذشته حدود ۶ میلیارد دلار کالای اساسی و تولیدی در گمرک‌ها وجود دارد. از طرف دیگر همین آمارها نشان می‌دهد ۳.۵ تا ۴ میلیون تن از این کالاها را کالاهای اساسی تشکیل می‌دهند که به‌دلایل مختلف ترخیص آنها با مشکلات و موانعی مواجهه بوده است. پس از اعلام این آمارها موضوع ترخیص کالا به‌طور جدی‌تری مورد پیگیری دستگاه‌های مربوطه قرار گرفت و بعد از آن با موافقت دولت مصوباتی در راستای تسهیل ترخیص کالا به‌ویژه کالاهای اساسی به مرحله اجرا رسید. باوجود تمام این تدابیر و راهکارها هنوز هم شاهدیم که حجم زیادی از کالاهای وارداتی در گمرک رسوب کرده و در انتظار فرجی برای ترخیص و راهیابی به بازارهای داخلی کشور هستند. اما دلیل این رسوب طولانی‌مدت کالا در انبارهای گمرک چیست و چه راهکاری برای رفع این مشکل می‌توان یافت؟! با گزارش صمت در این باره همراه باشید:

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

ما باید مانند بسیاری از کشورهای پیشرو در حوزه تجارت بین‌المللی به‌دنبال راهکارهایی باشیم تا با بکارگیری آنها به سرعت بخشیدن به ترخیص کالاها، گردش مالی، تامین نیازهای بازارهای داخلی و سرعت بخشیدن به فرآیند تولید کمک کنیم

ترخیص را یک اولویت ببینیم

حسین محمودی‌اصل- کارشناس اقتصاد: به‌طور کلی دنیای اقتصاد امروز برپایه سرعت عمل بنا شده و در این راستا هر مصوبه و دستورالعملی که به ترخیص زودتر کالاها از گمرکات یک کشور و ورود آن به چرخه اقتصادی منجر شود، حتما می‌تواند اثرات مثبتی نیز بر توسعه تجارت و پیشرفت‌های اقتصادی آن کشور داشته باشد. البته در این موضوع باید به این مورد نیز توجه داشت که تسهیل در ترخیص کالاها باید با در نظر گرفتن اهلیت فعالان اقتصادی انجام شود تا به‌جای توسعه اقتصادی، اثرات سوء بیشتری را در روند تجارت خارجی و مسائل مربوط به تعهدات ارزی در بر نداشته باشد. در عین حال در اجرای چنین تسهیلاتی، مجریان نیز باید از توانمندی‌های مورد نیاز آن طرح برخوردار باشند. بر همین اساس شاهدیم که کالاها در گمرکات کشورهای پیشرو در حوزه تجارت کمترین توقف را دارند و به سرعت ترخیص می‌شوند.

بدیهی است که قوانین گمرکی که شالوده آنها ایجاد تسهیلات در تبادلات تجاری است، در بسیاری موارد اجازه تصمیم‌گیری درباره استفاده از این تسهیلات را برعهده خود گمرک گذاشته است. در این شرایط پرسشی که مطرح می‌شود این است که چرا ما در بحث واردات تا به حال کمتر به این اختیارات تسهیل‌کننده توجه داشته‌ایم.

در واقع باوجود چنین امکانات قانونی در حوزه گمرک چرا تاکنون از آن استفاده نشده تا گستردگی رسوب برخی کالاها و مواد اولیه در گمرک کاهش پیدا کند و قیمت تمام شده مربوط به مواد یا تجهیزات نیز افزایش نیابد؛ آن هم در شرایطی که تجارت بین‌المللی ما درگیر تحریم بسیار دشوار است و نیاز به همکاری، هماهنگی و سرعت عمل دارد تا انبارهای واحدهای تولیدی و بازار مصرف، با تامین مواد اولیه و همچنین کالاهای ضروری دچار مشکل نشوند.

ترخیص شرایطی، بررسی‌های پس از ترخیص، ارائه مجوزها در کمترین زمان، کاهش مراحل اداری و مواردی مانند آنها امکاناتی است که می‌تواند در صورت بهره‌گیری درست و به‌موقع، باعث ترخیص سریع‌تر کالاها از گمرک شود.

ترخیص بهنگام کالا

ترخیص بهنگام کالاها از گمرک و ورود متناسب آنها به بازار علاوه بر اینکه بازرگانان را زودتر به سود فعالیت اقتصادی‌شان و دستیابی به امکان گردش مجدد سرمایه می‌رساند، می‌تواند باعث متعادل کردن نظام عرضه و تقاضا در بازار شود و با تعدیل قیمت‌ها در سطح عرضه، بازار را در مسیر رقابتی شدن هدایت کند و مانع از توجیه اقتصادی پدیده‌هایی مثل احتکار یا گرانفروشی شود.

در واقع در شرایط ویژه اقتصادی که کشور به آن مبتلاست، تصمیم منطقی این می‌تواند باشد که دولت با استفاده از تمام ابزارها و امکانات تبادلات تجاری کشور را تسهیل کند تا قیمت تمام شده کالاها برای مصرف‌کننده کاهش پیدا کند، به‌نظر می‌رسد این موضوع در کشور ما کمتر مورد توجه قرار گرفته و هنوز شاهد رسوب کالاهای وارداتی در گمرک هستیم که در میان آنها حجم عمده‌ای از کالاهای اساسی نیز وجود دارد.

سیاست‌های تسریعی و تسهیلی

باتوجه به آنچه گفته شد به‌نظر می‌رسد سیاست‌های تسریعی و تسهیلی برای ترخیص کالاهای وارداتی به‌ویژه کالاهای ضروری در کشور ما مخصوصا در مقطع کنونی یک اولویت است و این کالاها باتوجه به هزینه‌بر بودن توقف آنها در انبارهای گمرک، بهتر است هرچه زودتر و با استفاده از ابزارها و اختیارات دولت، بانک مرکزی و گمرک هرچه زودتر ترخیص وارد بازار مصرف شوند.

ترخیص نیازمند راهکارهای اجرایی است

حسین محمودی‌اصل

کیوان کاشفی

حمید مقیمی

مجیدرضا حریری

کیوان کاشفی- رئیس اتاق بازرگانی کرمانشاه: یکی از مشکلات بسیار بزرگ واردکنندگان کالا به کشور در حال حاضر رسوب و دپو اقلام وارداتی آنها در انبارهای گمرک کشور است که علاوه بر اینکه زیان‌های مالی را برای واردکنندگان در بر دارد، قیمت تمام‌شده کالا را نیز به‌دلیل افزوده شدن هزینه انبار افزایش می‌دهد و صرفه اقتصادی مصرف‌کننده را نیز کم می‌کند؛ بنابراین توجه به دلایل رسوب کالا در گمرک و تلاش برای کاهش زمان توقف آن، از اهمیت بالایی برخوردار است.

در حال حاضر یکی از شایع‌ترین دلایل رسوب کالاها در گمرک موضوع تعدد سازمان‌های صادرکننده مجوزهای ترخیص است که نه‌تنها از نظر زمان‌بر بودن آزمون، که گاه حتی به‌دلیل اختلاف نتایج موجب باقی ماندن کالاها در گمرک می‌شوند. اما باید توجه داشت که در این موارد گمرک به هیچ وجه تصمیم‌گیرنده و صاحب اختیار نیست و تنها مجری قوانینی است که برعهده او نهاده شده و حتی خود این نهاد درباره ترخیص نشدن و توقف بیش از حد کالاها در گمرک گلایه دارد.

بستن راه تخلف و دور زدن قوانین

در این سال‌ها پیشنهادات مختلفی ازسوی افراد و دستگاه‌های گوناگون برای جلوگیری از رسوب کالا در گمرکات کشور ارائه شده که گرچه بسیاری از آنها قابل اجرا نبوده‌اند، اما در مواردی نیز توجه به این راهکارهای پیشنهادی می‌تواند مشکلات این حوزه را تا حد زیادی کاهش دهد.

در واقع نکته مهم در این راهکارها این است که باید بتوانند راه تخلف و دور زدن این قوانین را بر سازمان‌های متخلف ببندد، زیرا در این قبیل موارد معمولا راه‌هایی برای دور زدن قوانین وجود دارد و برخی سازمان‌ها با بکارگیری اصطلاحاتی مانند «در دست بررسی» زمان بررسی را تا جایی که خود می‌خواهند طولانی می‌کنند و تکالیف قانونی خود را در موعد مقرر انجام نمی‌دهند و همین عمل به‌ظاهر ساده در صورت استمرار وضعیت نامطلوب رسوب کالا در گمرکات کشور را به‌وجود می‌آورد.

متاسفانه دستگاه‌های مختلف این نوع رفتارها را آموخته‌اند که این موضوع علاوه بر مشکلات گمرک، یکی از عوامل نابسامانی کسب‌وکار در کشور شده است. این سازمان‌ها خود را مکلف به پاسخگویی نمی‌دانند و ساختارهای داخلی خود را به شکلی تعریف نمی‌کنند که در زمان مقرر قادر به پاسخگویی باشند.

ردیف‌های تعرفه‌ای فرسایشی

یکی دیگر از مواردی که برای واردکنندگان و ترخیص کالاها از گمرک زمانبر و فرسایشی است، ردیف‌های تعرفه‌ای است که هر سال نیز کتاب قطوری را شکل می‌دهد و مصائب خاص خود را برای واردات و واردکنندگان ایجاد می‌کند. اگر درباره این موارد و موارد بسیار دیگری از این دست، به‌طور مناسب تصمیم‌گیری شود و این تصمیمات به شکل درست به اجرا درآیند، می‌توان امیدوار بود که تکلیف واردکننده و گمرک در زمینه کالاهای وارداتی روشن باشد و فرآیند ترخیص کالا و ورود به چرخه اقتصادی سرعت بگیرد.

بدون شک ما باید مانند بسیاری از کشورهای پیشرو در حوزه تجارت بین‌المللی به‌دنبال راهکارهایی باشیم تا با بکارگیری آنها به سرعت بخشیدن به ترخیص کالاها، گردش مالی، تامین نیازهای بازارهای داخلی و سرعت بخشیدن به فرآیند تولید کمک کنیم اما نکته قابل‌توجهی که نباید از آن غافل باشیم این است که جدا از تصمیم‌گیری‌های مطلوب در این حوزه تلاش کنیم این تصمیمات از ضمانت اجرایی برخوردار باشند و سازمان‌های ذی‌ربط به آن توجه داشته باشند.

همکاری همان حلقه مفقوده است

حمید مقیمی- عضو هیات مدیره فدراسیون واردات: در حال حاضر کالاهای دپوشده فعالان بازرگانی کشور در گمرک، به بزرگ‌ترین مشکل کشور در این حوزه تبدیل شده که زیان‌های فراوانی را نیز در پی دارد. ما هم مثل تمام مردم کشور درک می‌کنیم که ایران وارد یک جنگ همه‌جانبه اقتصادی شده، با محدودیت ارزی مواجه است و مجبور به اولویت‌بندی واردات است اما دولت نیز باید با ما همکاری کند تا بتوانیم از این تنگناها عبور کنیم. بازرگانان ما برای واردات کالاهایی که در حال حاضر در گمرک کشور دپو شده‌اند، از مدت‌ها قبل اقدام کرده و ثبت سفارش و سایر مراحل را انجام داده‌اند اما همچنان برای ترخیص کالای خود با مشکل مواجهند. در میان اقلام رسوب شده در گمرک که حجم آنها از سال ۱۳۹۷ تا امروز به حدود ۴ و ۵ تن رسیده، همه نوع کالایی از جمله مواد فسادپذیر نیز وجود دارد که به همین دلیل باید زودتر ترخیص شوند.

در ابتدا بانک مرکزی عنوان می‌کرد بانک در زمینه واردات ممنوعیت اعلام نکرده و دستورالعمل‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت را اجرا می‌کند اما پس از رفع مشکل ازسوی وزارتخانه، باز این بانک مرکزی بود که بحث کمبود ارز و مسائل مربوط به آن را مطرح و توقف کالاها در گمرک را ادامه‌دار کرد.

در حال حاضر حجم زیادی از کالاها و مواد وارداتی در گمرکات کشور دپو شده است؛ کالاهایی که نیاز حال حاضر مردم در کشور است و می‌توانند در اختیار آنها قرار گیرد و کمبود آنها در بازار می‌تواند گرانی به همراه بیاورد.

مشکلات ترخیص

بازرگانان کشور باتوجه به همین نیازها و تهدیدهای امریکا بسیار زودتر اقدام به خریداری و واردات این کالاها کردند اما باوجود همه این اقدامات، ترخیص نشدن به‌موقع کالاها هم فعالان اقتصادی و هم مصرف‌کنندگان را دچار مشکلات فراوان کرده است. ما در این مدت بیش از آنکه با تحریم‌های خارجی روبه‌رو باشیم، از خودتحریمی‌ها رنج برده و کشور را از سود امکاناتی که در دسترس بود محروم کرده‌ایم. همه این مسائل در حالی است که مدت طولانی توقف کالاها در گمرک منجر به فاسد شدن بخش عمده‌ای از این کالاها و معدوم شدن آنها می‌شود. گرچه در این مدت، گمرک کشور به‌عنوان مجری، نهایت همکاری را با واردکنندگان داشته و حتی خود نامه‌نگاری‌هایی را برای تعیین‌تکلیف کالاهای رسوب شده در گمرک انجام داده، اما همچنان پاسکاری واردکنندگان میان بانک مرکزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت در بسیاری موارد ادامه دارد. باید همکاری‌های لازم به‌منظور از بین بردن ناهماهنگی‌های موجود در ترخیص کالاهای وارد شده به کشور وجود داشته باشد تا علاوه بر اینکه فعالان اقتصادی از خطر ورشکستگی رهایی می‌یابند، قاچاق کالا در کشور کاهش پیدا کند و اقلام مصرفی نیز با قیمت مناسب‌تری در اختیار مردم قرار بگیرد.

باید به پنجره واحد برسیم

مجیدرضا حریری- فعال و کارشناس تجاری: مشکلاتی در تجارت کشور ما هم در زمینه صادرات و هم در حوزه واردات وجود دارد که البته این مشکلات بیش از اینکه مربوط به تعداد قوانین باشد، به‌دلیل تعدد دستگاه‌های دخیل در این موضوع و سیاست‌های جزیره‌ای مربوط به آنهاست. مثلا در حوزه واردات محصولاتی مثل لوازم بهداشتی و کالاهای طبی، واردکننده علاوه بر رعایت تمام دستورالعمل‌های معمول دنیا و پس از دریافت مجوزهای سازمان غذا و دارو، تازه باید مجوز اداره استاندارد را نیز دریافت کند؛ در صورتی که عرف بر این است که متولی این موضوع یک ارگان باشد. در موضوع غذا می‌بینیم که قوانین قرنطینه در همه جای دنیا وجود دارد اما چند متولی بودن و ناهماهنگی بین دستگاه‌های دخیل در موضوع و در عین حال فقدان یک پنجره واحد در مبدأ واردات کشور که بتواند همه قواعد و قوانین را در مسیر یک فیلتر قرار دهد باعث می‌شود واردات برای فعالان این حوزه، تبدیل به یک کار بسیار طاقت‌فرسا شود. این وضعیت علاوه بر اینکه بازرگانان و واردکنندگان را در تنگنا قرار می‌دهد، برای گمرک کشور که در واقع مجری این قواعد و قوانین و دروازه‌بان تجاری کشور است نیز مشکل‌آفرین است.

سخن پایانی...

رسوب کالا در گمرک کشور موضوعی نیست که محدود به ماه‌های اخیر باشد و کشور ما از گذشته با این مشکل درگیر بوده، اما در این دوران باتوجه به شرایط ویژه اقتصادی، این مشکلات نمود بیشتری نسبت به گذشته یافته‌اند.

حقیقت این است که در شرایط فعلی طراحی سیستم به‌نحوی صورت گرفته که سکانداری واردات و صادرات کشور به‌دست بانک مرکزی افتاده و این نهاد به‌جای همه نهادهای ذی‌ربط در این باره تصمیم‌گیری می‌کند. امروز شرایط واردات و ترخیص کالا در کشور طوری است که حتی اگر شرکتی خودش صادرکننده کالا باشد و بخواهد واردات کالا را براساس صادرات خود و روی کارت بازرگانی‌اش انجام دهد، باز هم باید در صف تخصیص ارز ازسوی بانک مرکزی قرار بگیرد و جالب است که چنین شرکتی هیچ اولویتی در مقابل سایر واردکنندگان ندارد و باید مانند همه در صف بی‌انتهای تخصیص ارز ازسوی بانک مرکزی قرار گیرد. بر همین اساس است که بسیاری از فعالان اقتصادی بر این نکته تاکید دارند که در این وضعیت باید با تسهیل ترخیص کالا از گمرک و صدور دستورالعمل‌های راهگشا در این زمینه به داد واحدهای تولیدی رسید.

یادداشت

با ترخیص کالا مهربان‌تر باشیم

محمد محمدپور عمران
کارشناس اقتصاد

هیچ کشوری بی‌نیاز از واردات نیست و باتوجه به این موضوع که هر یک از کشورها از چه جایگاهی در حوزه تولید برخوردارند، نوع واردات آنها نیز در حوزه‌های مختلف تفاوت می‌کند.

کشور ما نیز از این قاعده مستثنا نیست و برای تامین نیازهای خود به واردات مواد اولیه و محصولات نهایی نیازمند است اما مشکلی که در این باره وجود دارد این است که در کشور ما موضع‌گیری مناسبی درباره واردات وجود ندارد و برعکس بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته همواره از این رکن توسعه تجاری به عنوان عاملی مخل دستیابی به خودکفایی یاد شده است.

در واقع واردات در کشور ما از نگاه عامه نقطه مقابل صادرات و عامل وابستگی کشور تلقی می‌شود، در صورتی که حقیقت جز این است و برای توسعه تجاری و اقتصادی همواره واردات نیز در کنار صادرات نقش غیرقابل انکاری دارد.

از نگاه کارشناسان حوزه اقتصاد، واردات نیز مانند صادرات و کارآفرینی یکی از پایه‌های توسعه تجاری کشورهاست و بر همین اساس باید برای تسریع آن تسهیلاتی را در نظر گرفت.

این تسهیلات در مراحل ترخیص نقشی حیاتی دارند و باعث حرکت مداوم چرخ‌های صنعت کشور می‌شوند.

در واقع مسئولان، دست‌اندرکاران و سیاست‌گذاران حوزه تجارت باید حداقل مراحل و موانع را برای واردات محصولات مورد نیاز کشور و ترخیص آنها در نظر بگیرند اما وجود همان نگاه یادشده در جامعه در بسیاری موارد مانع از ایجاد این تسهیلات می‌شود.

این نگاه و باور اشتباه در جامعه و حتی در میان سیاست‌گذاران اقتصادی کشور باعث می‌شود در شرایط کنونی که ارزآوری کشور با مشکل مواجه شده و نیاز به اولویت‌بندی امور دارد، مانع‌تراشی‌ها و سختگیری‌ها برای واردات و ترخیص کالاها از گمرک نیز بیش از گذشته باشد و کار را برای فعالان این حوزه دشوارتر کند.

حقیقت این است که اگر ما در کشور به کالایی نیاز داریم که امکان تولید آن در داخل وجود ندارد یا تولید آن به میزان کافی در کشور مقدور نیست، باید از طریق واردات تامین شود.

این موضوع نه‌تنها در کشور ما که در تمام کشورها به همین شکل است و بر همین اساس نیز روابط تجاری بین کشورها شکل می‌گیرد.

البته بسیاری از کشورهای بزرگ در عرصه تجارت حتی پا را از این هم فراتر گذاشته‌اند؛ یعنی نه‌تنها به واردات کالاهای مورد نیاز کشور می‌پردازند بلکه حتی واردات کالاهایی را که حتی خود به‌عنوان صادرکننده آن در دنیا شناخته می‌شوند نیز بدون محدودیت انجام می‌دهند.

این کشورها در واقع با این سیاست، بدون اینکه برخورد قهری و دستوری در بازارهای داخلی خود با تولیدکنندگان داخلی داشته باشند، امکان رقابت سالم میان کالاها را ایجاد می‌کنند و با این روش موفق به تنظیم بازار و کنترل قیمت‌ها می‌شوند.

بنابراین با یک نگاه اجمالی و ساده می‌توان نتیجه‌گیری کرد که موضوع واردات و ترخیص کالا از گمرک را نباید تافته‌ای جدا بافته از باقی مسائل حاکم بر اقتصاد کشور دانست.

همان‌طور که صادرات برای هر کشور نقش کلیدی در توسعه اقتصادی دارد واردات هم به همان اندازه در شکل‌گیری یک نظام درست اقتصادی موثر است و اگر برای صادرات تسهیلاتی قائل می‌شویم، در مقابل نباید برای واردات و ترخیص محصولات و مواد به کشور مانع‌تراشی کنیم؛ به‌ویژه در شرایط فعلی که یافتن کشورهای همسو و آماده همکاری تجاری با ما بسیار دشوار شده، شاید بهتر باشد در زمینه واردات و ترخیص کالا، به‌خصوص مواد اولیه و کالاهای ضروری به هر نحو ممکن تسهیل ایجاد کنیم.

یادداشت

اختصاص یارانه باید اعتباری باشد

محمد جعفری/مدیر آمار و برنامه‌ریزی انجمن صنفی صنایع روغن‌کشی ایران

خودکفایی گرچه هدف مهمی برای هر جامعه‌ای تلقی می‌شود، اما در عین حال باید واقع‌بین باشیم و واقع‌بینانه‌تر آن است که برای رسیدن به آن هدف، از خوداتکایی آغاز کنیم.

برای رسیدن به این هدف باید بخش قابل‌ملاحظه‌ای از نیاز کشور در داخل تامین شود، در صورتی که طبق آمار ما هنوز فاصله قابل توجهی با این موضوع داریم و به این ترتیب در این شرایط فعلا چاره‌ای جز واردات منطقی و اصولی نیست.

با این شرایط باید پرسید که کم و کیف واردات تا چه حد صحیح است؟ دولت در راستای تامین نیازهای مصرف‌کننده نهایی برای یک‌سری از کالاهای اساسی که حجم تولید آنها در کشور جوابگو نیست یارانه وارداتی در نظر گرفته، اما مشکل عمده ما در حوزه تامین، تخصیص و توزیع کالا این است که در این حوزه به‌صورت هوشمندانه عمل نمی‌شود.

در واقع سیستم توزیع در کشور ما همیشه معیوب بوده است؛ به‌عبارت دیگر یارانه اختصاص داده‌شده به گروه‌های هدف نرسیده و اگر به بررسی چند دهه گذشته بپردازیم، مشخص می‌شود که همواره این موضوع به همین شکل بوده است.

اعطای یارانه در این سیستم به این شکل بوده که یا به مصرف‌کننده، یارانه نقدی داده شده که این مدل به نوبه خود مشکلات متعددی ایجاد کرده یا اختصاص ارز عملا به ایجاد دونرخی منجر شده و اختلاف قیمت در بعضی مقاطع به حدی رسیده که فضا و رانتی برای سوءاستفاده برخی‌ها فراهم شده است.

حال پرسش اینجاست که چگونه می‌توان یارانه اختصاص داده شده را به‌دست گروه‌های هدف رساند؟

در واقع برای یافتن راه‌حل باید متناسب با شرایط کنونی کشور در حوزه اقتصاد سخن گفت؛ شرایطی که چندان ایده‌آل هم نیست.

در حال حاضر از یک طرف با مشکلات نظام توزیع مواجهیم و از سوی دیگر، سیستم اختصاص ارز هوشمند و شفاف نیست.

در این شرایط اگر قرار به انتخاب بین بد و بدتر باشد، باید چرخه اختصاص ارز و یارانه را به‌سوی مصرف‌کننده سوق داد و برای رسیدن به این هدف باید ابتدا قشر نیازمند و آسیب‌پذیر شناسایی شود.

اگر واقعا بخواهیم و اراده کنیم می‌توانیم این گروه‌ها را شناسایی کنیم. با اتکا به اطلاعات موجود در سازمان هدفمندی یارانه‌ها یا اطلاعات سازمان املاک یا سازمان‌های حمایتی مثل کمیته امداد، بهزیستی و اتصال این سامانه‌های اطلاعاتی می‌توان اقشار آسیب‌پذیر را شناسایی کرد.

از سوی دیگر درباره اختصاص یارانه باید دقت نظر داشت و نباید این یارانه به‌صورت کالایی یا نقدی در نظر گرفته شود.

یارانه در این شرایط و باتوجه به وضعیت اقتصادی کشور باید از نوع اعتباری باشد تا مردم با مراجعه به فروشگاه‌ها، بتوانند کالاهای اساسی را خریداری کنند.حسن این روش این است که تورمی به‌دنبال نخواهد داشت.

البته بدیهی است که این روش ایده‌آل نیست. روشن است که سطح رفاه عمومی شهروندان باید به‌حدی برسد که نیازی به اختصاص این قبیل یارانه‌ها نباشد اما همانطور که گفته شد در حال حاضر باید متناسب با شرایط بد و بدتر، راهکار ارائه کرد. باید واقع‌بین بود و پذیرفت که اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی باید به‌گونه‌ای باشد که سود آن به اقشار آسیب‌پذیر برسد.

تجربه گوشت، شکر و دیگر کالاهای یارانه‌ای در این دوران نشان داده که اختصاص ارز هیچ کمک قابل‌توجهی به گروه‌های هدف نکرده و باتوجه به شرایط موجود به‌نظر می‌رسد بهترین راهکار برای بهره‌مندی اقشار مختلف جامعه از ملزومات و کالاهای اساسی، همان تعیین اعتبار برای برخورداری از کالاهای اساسی خواهد بود.

مشکلات رسوب روغن در گمرک بررسی شد

از تخصیص ارز تا ترخیص روغن

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

در چند روز اخیر خبر توقف خط تولید یکی از شرکت‌های بزرگ تولیدکننده روغن در رسانه‌ها نگرانی‌هایی را درباره تامین این کالای اساسی در کشور ایجاد کرد. انتشار این خبر در مدت کوتاهی قفسه برخی فروشگاه‌ها را از این کالا خالی کرد و گمانه‌زنی‌های متفاوتی در شبکه‌های اجتماعی درباره این موضوع مطرح شد که از مهم‌ترین آنها افزایش احتمالی نرخ روغن و نایاب شدن این محصول بود. گرچه انجمن صنفی صنایع روغن علت توقف خط تولید روغن خوراکی را ترخیص نشدن روغن خام از گمرک عنوان کرد و اعلام شد رایزنی‌های تولیدکنندگان با بانک مرکزی برای رفع مشکل در جریان است، اما عده‌ای اعتقاد داشتند این اخبار می‌تواند بهانه‌ای برای افزایش قیمت این کالا در بازار داخلی باشد. به همین بهانه بد ندیدیم تا موضوع رسوب روغن خام در گمرک و توقف خط تولید این محصول را با دست‌اندرکاران صنایع روغن و نیز مسئولان گمرک مطرح کنیم. آنچه در ادامه می‌خوانید شرح گزارش روزنامه صمت درباره این موضوع است:

مشکل ترخیص روغن برطرف شد

دبیر انجمن صنفی صنایع روغن که هفته گذشته درباره مشکلات کارخانجات روغن برای تامین مواد اولیه با رسانه‌ها گفت‌وگو کرده بود، در گفت‌وگوی اختصاصی خود با صمت از رفع مشکل ترخیص روغن خام از گمرکات کشور خبر داد. امیرهوشنگ بیرشک که هفته گذشته اعلام کرده بود مشکل اصلی صنایع روغن کشور تخصیص ارز قابل انتقال است در تازه‌ترین گفت‌وگوی خود عنوان کرد: در حال حاضر باتوجه به رایزنی‌های انجام شده با بانک مرکزی، مشکل تخصیص ارز برای ترخیص روغن خام برطرف شده و نیاز کارخانه‌های داخلی به‌زودی برطرف خواهد شد.

بیرشک در گفت‌وگو با صمت، ضمن اشاره به انتشار خبر توقف تولید روغن در کارخانه بهشهر در اطلاعیه منتشر شده در سایت بورس به‌دلیل تامین نشدن ارز توسط بانک مرکزی برای واردات روغن خام و عدم عرضه میزان مناسب این مواد اولیه توسط شرکت بازرگانی دولتی ایران، بیان کرد: با حل شدن مشکل تخصیص ارز و ترخیص روغن خام، خط تولید کارخانه بهشهر نیز در زمانی کمتر از ۹ روز اعلام شده به فعالیت باز خواهد گشت. دبیر انجمن صنفی صنایع روغن همچنین با اشاره به ذخیره بیش از ۵۰۰ هزار تنی روغن خام در مخازن ورودی کشور عنوان کرد: در حال حاضر کمبودی در زمینه ذخیره روغن خام در کشور وجود ندارد و شرکت‌های تولیدکننده مانند گذشته در حال فعالیت هستند.

وی درباره اعلام تعطیلی کارخانه بهشهر باوجود این ذخیره استراتژیک در کشور تصریح کرد: قرار نیست این ذخایر همه به یک شرکت اختصاص پیدا کند و ضوابطی در این زمینه وجود دارد. در برخی موارد، مواد اولیه با تاخیر به برخی از شرکت‌ها می‌رسد که ممکن است وقفه‌ای را در روند تولید ایجاد کند؛ البته این شرکت در نامه اخیر خود عنوان کرده با هماهنگی و همراهی شرکت بازرگانی دولتی تا رسیدن مواد اولیه مورد نیاز از ذخایر کشوری استفاده می‌کند. بیرشک که در گفت‌وگوی هفته گذشته خود از دپو ۶۰ هزار تن روغن خام در گمرکات خبر داده و تخصیص نیافتن ارز قابل انتقال را دلیل اصلی رسوب دوماهه این مواد ذکر کرده بود در گفت‌وگو با صمت به موارد دیگری مانند حمله سایبری به سامانه گمرک به‌عنوان دیگر دلایل تاخیر در ترخیص این کالاها اشاره کرد.

روند تولید ادامه دارد

وی عنوان کرد: با رایزنی‌های انجام شده و پیگیری در این زمینه مشکل خاصی برای تامین مواد اولیه موردنیاز وجود نخواهد داشت و روند تولید در کشور همچون آینده پیگیری خواهد شد.

دبیر انجمن صنفی صنایع روغن در بخش دیگری از سخنان خود درباره خبر کاهش ۵۰ درصدی واردات روغن خام در ۶ ماه نخست امسال یادآور شد: رقم اعلام شده براساس آمار ۶ ماهه گمرک بوده و برای اطلاع از تغییر و تحولات واردات در این حوزه باید در انتظار آمار جدید این سازمان باشیم.

وی افزود: طبیعتا در این مدت کارخانجات ما در بخش‌های مختلف از ذخایر خود برای تولید محصول استفاده کرده‌اند و به همین دلیل نیز در این مدت کمبودی در زمینه روغن در کشور احساس نشده است.

درخواست افزایش قیمت نداریم

بیرشک علاوه بر این با اعلام این نکته که فعلا درخواستی برای افزایش قیمت روغن خوراکی در کشور مطرح نشده، تاکید کرد: قیمت روغن توسط سازمان حمایت تعیین می‌شود و مولفه‌های گوناگونی در تغییر آن نقش دارند. ما تاکنون به‌دنبال افزایش قیمت این محصولات نبوده‌ایم اما تغییر قیمت ممکن است باتوجه به اتفاقات پیش‌بینی نشده در آینده مدنظر قرار گیرد.

وی حاشیه سود صنایع روغن در شرایط کنونی را باتوجه به تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی مطلوب عنوان کرد و گفت: تا امروز مشکلی در زمینه قیمت‌ها نداشته‌ایم و برمبنای قیمت‌های موجود کالای مورد نیاز در سطح عرضه را تامین می‌کنیم.

دبیر انجمن صنفی صنایع روغن درباره مشاهدات میدانی خبرنگار صمت مبنی بر خالی ماندن قفسه روغن در برخی فروشگاه‌های بزرگ نیز عنوان کرد: به‌نظر می‌رسد انتشار برخی اخبار باعث به‌وجود آمدن جوی برای تهیه و ذخیره روغن شده، وگرنه کمبودی در این زمینه وجود ندارد.

بیرشک در پایان گفت: در چند روز اخیر باتوجه به جو به‌وجود آمده در فضای رسانه‌ای، شرکت بازرگانی دولتی حدود ۶۰ هزار تن روغن به کارخانه‌ها تزریق کرد که در چند روز آینده در اختیار تمام فروشگاه‌های زنجیره‌ای کشور قرار خواهد گرفت و مشکل برطرف خواهد شد.

> انتشار برخی اخبار باعث به‌وجود آمدن جوی برای تهیه و ذخیره روغن شده، وگرنه کمبودی در این زمینه وجود ندارد

تولید بهشهر ازسر گرفته شد

در همین حال مدیرکل دفتر امور خدمات بازرگانی وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز با اشاره به هماهنگی صورت گرفته با شرکت بازرگانی دولتی از تامین روغن خام مورد نیاز برای تداوم فعالیت گروه صنعتی بهشهر خبر داد و افزود: این واحد از شنبه وارد مدار تولید می‌شود.

صدیف بیک‌زاده در گفت‌وگو با مهر با تاکید بر رفع مشکل تامین مواد اولیه شرکت صنعتی بهشهر گفت: تامین و تخصیص ارز برای این شرکت انجام شده، اما به‌علت زمان بر بودن فرآیند واردات و همچنین تغییر قیمت جهانی روغن به‌خاطر مسائل کرونا و میل به ذخیره‌سازی روغن خام مشکلاتی برای این شرکت ایجاد شد.

وی افزود: با هماهنگی صورت گرفته با شرکت بازرگانی دولتی ایران، روغن خام مورد نیاز برای تداوم فعالیت‌های این واحد تولیدی تامین شده و این واحد از شنبه وارد مدار تولید می‌شود.

مدیرکل دفتر امور خدمات بازرگانی وزارت صنعت، معدن و تجارت با اشاره به تامین به‌موقع نیاز داخلی روغن خوراکی و تداوم تولید، تصریح کرد: باتوجه به برنامه‌ریزی تامین و توزیع روغن خوراکی، تولید روغن خوراکی در داخل کشور مطابق برنامه انجام شده و روند تولید نیز ادامه خواهد داشت و نیاز داخلی روغن خوراکی نیز به موقع تامین می‌شود.

مهم‌ترین دلیل رسوب، تامین ارز است

مهرداد جمال ارونقی، معاون فنی سازمان گمرک کشور در گفت‌وگو با صمت درباره مشکلات چند روز اخیر ترخیص روغن خام از گمرک و حاشیه‌های مربوط به آن اظهار کرد: بزرگ‌ترین مشکل کالاهای وارداتی کشور برای ترخیص شدن از گمرک -اعم از روغن خام یا هر کالای دیگر- مسئله تامین ارز ازسوی بانک مرکزی و همین‌طور ارائه کد رهگیری بانک به سازمان گمرک است.

جمال ارونقی در این باره افزود: در نظام تجاری کشور سازمان گمرک یک نهاد اجرایی محسوب می‌شود و عملکرد آن براساس قوانین وضع‌شده است و تا زمانی که این موانع قانونی درباره ترخیص کالا برطرف نشود، گمرک نمی‌تواند مجوز ترخیص را صادر کند.

وی درباره مصوبه‌های موجود برای ترخیص کالا از گمرک عنوان کرد: گمرک براساس مصوبه فروردین سال ۱۳۹۷ هیات وزیران، ترخیص هر کالایی را باید با کد رهگیری بانک انجام دهد و درباره کالاهای اساسی مثل روغن نیز برای اخذ کد رهگیری، باید تامین ارز اتفاق بیفتد. زمانی که انتقال ارز اتفاق افتاد و اسناد فروش یا اسناد خرید به صاحب کالا منتقل شد، صاحب کالا مراحل مربوط به اظهار آن را انجام می‌دهد و سپس برای انجام تشریفات گمرکی و ترخیص کالا اقدام می‌کند.

الزام دریافت کد رهگیری بانک

معاون گمرک با اشاره به این موضوع که گمرک حتما باید کد رهگیری بانک را از صاحبان کالا اخذ و سپس اجازه ترخیص را صادر کند، یادآور شد: این موضوعی است که درباره همه کالاها از جمله روغن صدق می‌کند؛ البته درباره کالاهای اساسی پس از سفر معاون اول رئیس‌جمهوری و بازدید از گمرک، مقرر شد با اعلام وزارت صنعت، معدن و تجارت به بانک مرکزی، اولویت‌بندی برای تامین ارز انجام شود و واردکنندگان و صاحبان کالا با این اولویت‌بندی و اخذ و ارائه کد رهگیری، نسبت به ترخیص کالای خود اقدام کنند.

اولویت تامین ارز

جمال ارونقی گفت: در واقع درباره کالاهای اساسی، اولویت تامین ارز برای هر یک از کالاها توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت و ستاد تنظیم بازار مشخص می‌شود؛ پس از آن بانک مرکزی مراحل مربوط به تخصیص و تامین ارز را انجام می‌دهد و با صدور کد رهگیری و ارائه آن به گمرک، امکان ترخیص آن به‌صورت شبانه‌روزی برای واردکنندگان و صاحبان کالا وجود دارد.

معاون فنی گمرک درباره روش ترخیص اعتباری کالاهای اساسی از گمرک نیز گفت: درباره کالاهای اساسی اگر واردات به‌صورت اعتباری انجام شده باشد، می‌توان از طریق ترخیص اعتباری نیز اقدام کرد. البته این شرایط زمانی قابلیت اجرا دارد که بانک مرکزی برای آنها اعلامیه تامین ارز اعتباری صادر و ظرف ۳ ماه ارز موردنیاز آنها را تامین کند، اما مشکلی که احتمالا برای کالاهایی مثل روغن خام و توقف آنها در گمرک وجود داشته، این بوده که کالا به‌صورت اعتباری حمل نشده است؛ در نتیجه اسناد خرید و مالکیت هنوز به‌دست فروشنده نرسیده و نیاز است انتقال ارز صورت بگیرد و بعد اظهار آن انجام شود.

> بزرگ‌ترین مشکل کالاهای وارداتی کشور برای ترخیص شدن از گمرک مسئله تامین ارز ازسوی بانک مرکزی و همین‌طور ارائه کد رهگیری بانک به سازمان گمرک است

نظارت‌ها بر بازار روغن خوراکی افزایش یافت

باتوجه به شرایط موجود برای تامین روغن خوراکی و احتمال ایجاد نابسامانی ازسوی برخی افراد سودجو معاون بازرسی و رسیدگی به تخلفات سازمان حمایت مصرف‌کنندگان از افزایش بازرسی‌ها بر روغن خوراکی، نهاده‌های دامی، مرغ، سیمان و انواع تایر خبر داد و تاکید کرد: به‌منظور هدفمند کردن بازرسی‌ها و تایید آن در کارگروه تنظیم بازار، ۵ قلم کالا شامل روغن خوراکی، نهاده‌های دامی، مرغ زنده و گرم، سیمان و تایر سبک و سنگین به‌عنوان کالاهای دارای اولویت بازرسی بازرسان این سازمان و سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت و دیگر دستگاه‌های نظارتی هستند. به گزارش شاتا، سید جواد احمدی با اشاره به اینکه بازرسان تمام تلاش خود را برای جلوگیری از سوءاستفاده افراد سودجو و فرصت‌طلب به کار گرفته اند، متذکر شد: به لحاظ شرایط اقتصادی حاکم بر بازار به‌منظور جلوگیری از کمبود و نوسان نامتعارف قیمت‌ها به‌ویژه درباره اقلام اساسی و پرمصرف، بازرسان سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌ها با مشارکت سایر دستگاه‌ها و نهادهای ذی‌ربط و انجام گشت‌های متعدد، نظارت و بازرسی خود از بازارها را افزایش خواهند داد تا از این طریق مانع از هرگونه گرانفروشی و سوءاستفاده برخی از سودجویان شوند. معاون بازرسی و رسیدگی به تخلفات سازمان حمایت گفت: مطابق دستورالعمل ابلاغ شده این سازمان، سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت و بازرسان اصناف موظفند، ضمن برنامه‌ریزی مناسب و انجام بازرسی‌های موردی و مستمر، اقدامات نظارتی و بازرسی خود را بر کالاهای فوق به‌ویژه انبارها و مراکز نگهداری کالا متمرکز کنند.

ارز واردات روغن باید آزاد باشد

داستان واردات و توزیع روغن خوراکی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین کالاهای اساسی سبد مصرفی خانوار در حالی ادامه دارد که مجری طرح دانه‌های روغنی معتقد است واردات روغن نباید با ارز ۴۲۰۰ تومانی انجام شود.

به‌گفته علیرضا مهاجر، اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی به کالاهایی مانند روغن باعث می‌شود تولیدکننده داخلی توانایی رقابت با محصول خارجی را نداشته باشد.

به گزارش صداوسیما، علیرضا مهاجر با طرح این سوال که چرا کالایی مانند روغن باید با ارز ۴۲۰۰ هزار تومانی وارد شود و چرا این محصولات در دسته کالاهای اساسی قرار دارند؟ اضافه کرد: کالاهایی مانند روغن موادی آسیب‌زا هستند و نباید زیاد مصرف شوند و بر همین اساس نباید طبق فرآیند کالاهای اساسی وارد شوند.

نرخ شیر و گوشت که از ضروریات تغذیه انسان است، در حال حاضر با ارز عادی محاسبه می‌شود اما روغن ارز دولتی در اختیار دارد.

وی اضافه کرد: ما به‌دنبال این هستیم که با ساماندهی فرآیند تولید در کشور، در شرایط بحرانی نیاز به واردات نداشته باشیم.

اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی به روغن باعث می‌شود تولیدکننده داخلی توانایی رقابت با محصول خارجی را نداشته باشد؛ ضمن اینکه زمانی که ما فضای رقابتی نداشته باشیم، کشاورز اقبالی به کاشت دانه روغنی نشان نمی‌دهد.

سخن پایانی...

باتوجه به گفته‌های دبیر انجمن روغن درباره تخصیص و تامین ارز مورد نیاز برای ترخیص روغن خام از گمرک، به‌نظر می‌رسد مشکل صنایع روغن خوراکی لااقل فعلا برطرف شده و می‌توان به تداوم حضور روغن خوراکی در قفسه‌های فروشگاه‌ها امید داشت. اما آنچه ذهن مخاطب را به خود درگیر می‌کند این است که این روند قطره‌چکانی تخصیص و ترخیص تا چه زمانی دوام می‌آورد و تولیدکنندگان به‌ویژه در بخش خصوصی که با داشته‌ها و سرمایه شخصی وارد میدان شده‌اند، تا چه زمانی می‌توانند به‌جای ترسیم برنامه‌های آتی و توسعه تجاری خود، درگیر حساب و کتاب چگونگی فراهم کردن مواد اولیه و توقف نداشتن خط تولید باشند؟! در بخش دولتی شاید به‌دلیل اینکه نه سرمایه‌گذاری شخصی در میان است و نه مدیری به‌دلیل تعطیلی واحد تولیدی -مطابق آنچه که تا امروز رایج بوده- مورد مواخذه قرار می‌گیرد، دلواپسی چندانی وجود ندارد اما توقف تامین مواد اولیه برای بخش خصوصی کشور در حوزه تولید برابر با نابودی بسیاری از داشته‌های سرمایه‌گذاران خواهد بود؛ بنابراین نمی‌توان ترخیص نشدن کالا از گمرک و رسوب مواد اولیه مورد نیاز صنایع مختلف در انبارهای این نهاد را فقط مربوط به بانک و گمرک و واردکننده دانست. امروز ظاهرا مشکل ترخیص روغن خام حل شده اما این در با این وضعیت همیشه بر همین پاشنه نخواهد چرخید و اگر فکری اساسی برای این موضوع نشود شاید فردا برای این برنامه‌ریزی‌ها خیلی دیر باشد. پس کاش تا فرصت‌های امروز تبدیل به حسرت‌های فردای تولید و تجارت کشور نشده‌اند، برای این مشکلات فکری کنیم.

۱۴ آبان ۱۳۹۹ آغاز می‌شود

بهره‌برداری از محل دائمی نمایشگاه‌های اصفهان

بهروزراعی- مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی استان اصفهان از بهره‌برداری محل جدید برگزاری رویدادهای نمایشگاهی استان در نیمه آبان خبر داد. به گزارش صمت از روابط عمومی شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی استان اصفهان، علی یارمحمدیان با اشاره به اینکه اصفهان به‌عنوان یکی از استان‌های فعال و تاثیرگذار در حوزه اقتصادی و صنعت کشور به‌شمار می‌رود، گفت: این استان سال‌ها از نبود یک محل استاندارد برای برگزاری رویدادهای نمایشگاهی رنج می‌برد اما با فعالیت‌های انجام شده، محل جدید برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی استان تکمیل شده و بهره‌برداری از آن در نیمه آبان آغاز می‌شود.

وی با بیان اینکه استان اصفهان در حوزه فولاد، سنگ، طلا، دام و طیور، گل و گیاه، فرش و... حرف نخست را در کشور می‌زند، اظهارکرد: در چنین شرایطی لازم است نمایشگاه بین‌المللی اصفهان به‌عنوان نقطه معرفی و ایجاد ارتباطات و تعاملات تجاری میان فعالان اقتصادی نقش‌آفرینی ویژه‌ای داشته باشد؛ این اتفاق در شرایطی رخ می‌دهد که محلی استاندارد و بی‌نظیر برای برگزاری رویدادهای نمایشگاهی وجود داشته باشد.

مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی استان اصفهان با اشاره به اختصاص زمینی به مساحت ۴۷ هکتار برای ساخت محل دائمی برگزاری رویدادهای نمایشگاهی استان، تصریح کرد: این نمایشگاه، استانداردترین نمایشگاهی است که در سطح کشور اجرا شده، چراکه یک سالن ۲۱ هزار متری و ۳۰ هزار مترمربع محوطه روباز برپایی رویدادهای نمایشگاهی را دارد و امکان برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی مدرن را با زیرساخت‌های مناسب را برای مشارکت‌کنندگان فراهم می‌کند.

وی با تاکید بر اینکه فعالان اقتصادی در بستر این نمایشگاه می‌توانند به توسعه ارتباطات تجاری خود بپردازند، اضافه کرد: پیش از ساخت محل جدید نمایشگاه‌ها و در زمانی که رویدادهای نمایشگاهی در پل شهرستان برگزار می‌شد، شرکت‌های خارجی حاضر به مشارکت در نمایشگاه‌ها نبودند، چراکه فضای مناسبی برای برگزاری این نمایشگاه‌ها وجود نداشت اما اکنون شرایطی فراهم آمده که شرکت‌های خارجی بتوانند در نمایشگاه اصفهان حضور یابند و با فعالان اقتصادی ایرانی و اصفهانی به تعاملات تجاری بپردازند.

یارمحمدیان ادامه داد: اگر قرار باشد کشور به رشد اقتصادی دست یابد و صادرات غیرنفتی را افزایش دهد، لازم است رویدادهای نمایشگاهی تقویت شوند؛ بر همین اساس، باید شرایطی فراهم اید تا شرکت‌های فعال در حوزه‌های گوناگون بتوانند در نمایشگاه‌های داخلی و خارجی شرکت کنند و دستاوردهای خود را به نمایش گذارند. وی با تشکر از شهرداری و اتاق بازرگانی اصفهان به‌عنوان سهامداران شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی یادآور شد: در صورتی که همراهی شهرداری و اتاق بازرگانی اصفهان وجود نداشت، اجرای این پروژه به سرانجام نمی‌رسید؛ اما اکنون شرایطی فراهم آمده تا اصفهان میزبان یکی از استانداردترین مراکز نمایشگاهی در سطح کشور باشد.

سازه جدید نمایشگاه اصفهان

در سازه جدید نمایشگاه اصفهان ساختمان ویژه رجیستری و پذیرش در ورودی سالن پیش‌بینی شده است. این ساختمان ۳ هزار مترمربع زیربنا دارد و ۳ طبقه را در خود جای داده است. طبقه همکف سالن رجیستری نمایشگاه بین‌المللی اصفهان، ۴ در اصلی دارد که بازدیدکنندگان می‌توانند پس از پایان عملیات پذیرش، از هر یک از درها وارد فضای نمایشگاه شوند. ویژگی استفاده از ۴ در آن هم در ۴ نقطه ساختمان رجیستری این است که در صورت برگزاری نمایشگاه‌های همزمان، هر یک از درها به یک نمایشگاه اختصاص می‌یابد و مخاطبان را به سمت نمایشگاه موردنظر خود راهنمایی می‌کند. نمایشگاه بین‌المللی اصفهان در محل جدید، فرآیند ثبت‌نام مکانیزه تمامی بازدیدکنندگان رویدادهای نمایشگاهی را برای به حداکثر رساندن ثبت اطلاعات و استفاده بهینه از آن جهت ارتقای سطح کمی و کیفی نمایشگاه در سال‌های آتی و کمک به برگزارکنندگان و مشارکت‌کنندگان فراهم کرده است.

گردآوری این اطلاعات آنجا اهمیت می‌یابد که بدانیم اصفهان دومین استان صنعتی کشور پس از پایتخت به‌شمار می‌رود و فعال‌ترین بازرگانان کشور را در خود پرورش داده است و نمایشگاه اصفهان نیز به جهت زیرساختی محیطی منحصر به فرد را برای حضور فعالان اقتصادی و تجار فراهم آورده است. چنین شرایطی اهمیت ثبت داده‌ها را برای ایجاد تحرک و پویایی هرچه بیشتر فضای نمایشگاه و ایجاد نظم در فرآیندها دو چندان می‌کند. ثبت داده‌ها همواره یکی از بخش‌های پراهمیت در جریان برگزاری نمایشگاه بوده است و در گذشته یعنی محل پیشین نمایشگاه اصفهان نیز اقدامات مرتبط با این فرآیند انجام می‌شد اما از یک سو زیرساخت تخصصی به این منظور تعریف نشده بود و در بهترین حالت و در شرایطی که عملیات رجیستری برای برخی از عناوین نمایشگاهی اهمیت داشت، این امر از طریق استقرار میزهای سیار در ورودی نمایشگاه انجام می‌شد که عمدتا موجب ازدحام بازدیدکنندگان در ورودی و اجبار به صرف‌نظر کردن از دریافت اطلاعات شمار زیادی از آنها می‌شد. به علاوه این امر گاه از طریق سیستم‌های دستی و استفاده از فرم‌های نظرسنجی کاغذی و گاه با کمک تبلت انجام می‌شد که زمان زیادی را هم از بازدیدکنندگان و هم از نیروهای رجیستری می‌گرفت.

دارا بودن چنین بانک اطلاعاتی به برگزارکنندگان قدرت پیش‌بینی و تصمیم‌گیری برای آینده را می‌دهد. اطلاعات تماس بازدیدکنندگان در زمان پیش‌ثبت‌نام نمایشگاه در دوره آینده، این امکان را فراهم می‌کند که گزارش‌ها و فراخوان‌های مناسب به ایشان ارسال شود. برگزارکنندگان می‌توانند نمایشگاه جاری را با نمایشگاه دوره گذشته مقایسه و تصمیمات استراتژیک در دوره‌های آتی را اتخاذ کنند. همچنین از طریق هماهنگی با اسپانسرها و درج تبلیغات روی کارت‌های ورود بازدیدکنندگان و گردن‌آویزها، نسبت به ارتقای سطح کمی و کیفی نمایشگاه اقدام کنند.

گروه نمایشگاه
editor@smtnews.ir

علی یارمحمدیان

برای رونق صادرات غیرنفتی باید رویدادهای نمایشگاهی تقویت شوند

روی خط خبر

پاویون دانش‌بنیان‌ها در نمایشگاه صنعت

پاویون شرکت‌های دانش‌بنیان در بیستمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت در ماه جاری با حمایت صندوق نوآوری و شکوفایی برپا می‌شود. به گزارش صندوق نوآوری و شکوفایی ریاست جمهوری، بیستمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت از ۱۶ تا ۱۹ آبان ماه در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برگزار می‌شود. در این نمایشگاه علاوه بر نمایش دستاوردهای شرکت‌های صنعتی، توانمندی شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در این حوزه‌ها نیز در قالب یک پاویون با حمایت صندوق نوآوری و شکوفایی به نمایش گذاشته می‌شود. شرکت‌های دانش‌بنیان برای ثبت تقاضای حضور در پاویون شرکت‌های دانش‌بنیان در این نمایشگاه و بهره‌مندی از تخفیف ۹۰ درصدی تا ۷ آبان فرصت دارند. متقاضیان حضور در این پاویون می‌توانند درخواست خود را در سامانه غزال به نشانی ghazal.inif.ir ثبت یا برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱۷۷۲۴۰۵۷۶ تماس حاصل کنند. حمایت صندوق نوآوری و شکوفایی از شرکت‌های دانش‌بنیان برای حضور در نمایشگاه‌های داخلی در راستای توسعه بازار محصولات این شرکت‌ها و پیوند آنها با صنایع کشور انجام می‌شود.

سومین نمایشگاه مشترک کتاب ایران و افغانستان

معاون مرکز مطالعات فرهنگی بین‌المللی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی ایران گفت: نمایشگاه مشترک کتاب میان ایران و افغانستان در دانشگاه کابل از ۱۲ آبان آغاز شده و تا ۲۲ آبان با حضور ناشران دو کشور ادامه خواهد داشت. مجتبی نوروزی ضمن بیان این مطلب افزود: این نمایشگاه با حضور امرالله صالح، معاون اول رئیس‌جمهور افغانستان افتتاح شد. نوروزی همچنین درباره شخصیت‌هایی که قرار است در این نمایشگاه شرکت کنند، نیز گفت: ارسلان فصیحی مترجم رمان «ملت عشق» و حامد عسگری شاعر و نویسنده در این نمایشگاه حضور پیدا خواهند کرد. معاون مرکز مطالعات فرهنگی بین‌المللی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی ایران افزود: در این نمایشگاه ۴۰ ناشر ایرانی و ۴۰ ناشر افغانستانی حضور دارند. وی همچنین خاطرنشان کرد: در طول برگزاری نمایشگاه برنامه‌های خاصی مانند شب شعر و کارگاه‌های تخصصی با حضور علاقه‌مندان و با رعایت پروتکل‌های بهداشتی در فضای باز برگزار می‌شود. گفتنی است این سومین دوره از نمایشگاه کتاب جمهوری اسلامی ایران با همکاری مشترک وزارت اطلاعات و فرهنگ افغانستان است.

آگهی مناقصات
مندرج در جدول ذیل در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت

شرکت آب و فاضلاب خوزستان در نظر دارد مطابق قانون برگزاری مناقصات پروژه زیر را به شرکت‌های واجد شرایط واگذار نماید.
کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد قیمت مناقصه‌گران و گشایش پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس ۴۱۹۳۴-۰۲۱

شماره مناقصه در روزنامه	شماره فراخوان در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت	عنوان مناقصه	مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار	مهلت دریافت اسناد مناقصه از طریق سایت ستاد	تاریخ و ساعت گشایش پاکت‌های مناقصه از طریق سایت ستاد
۹۹/۳۰۰۷	۲۰۹۹۰۰۵۷۴۴۰۰۰۰۶۹	خرید لوله پلی‌اتیلن تک‌جداره (pn۱۰-pe۱۰۰) طرح اصلاح و بازسازی شبکه و تاسیسات آب شهرهای رامهرمز، هفتگل، باغملک، ایذه، مسجد سلیمان و لالی	۱،۴۲۲،۵۰۰،۰۰۰	تا مورخ ۹۹/۰۸/۱۷	۹۹/۰۸/۲۸ ساعت ۱۱:۰۰
۹۹/۳۰۱۰	۲۰۹۹۰۰۵۷۴۴۰۰۰۰۷۰	خرید لوله پلی‌اتیلن تک‌جداره (pn۱۰-pe۱۰۰) طرح اصلاح و بازسازی شبکه و تاسیسات آب شهرهای ماهشهر، بندر امام، هندیجان، امیدیه، بهبهان	۱،۴۲۲،۵۰۰،۰۰۰	تا مورخ ۹۹/۰۸/۲۱	۹۹/۰۹/۰۳ ساعت ۱۱:۰۰
۹۹/۳۰۲۰	۲۰۹۹۰۰۵۷۴۴۰۰۰۰۷۸	خرید ۱۰۰۰۰ متر لوله فولادی به قطر ۳۰۰ میلی‌متر مربوط به طرح (ابرسانی خط انتقال آب حسینیه)	۴،۲۵۰،۰۰۰،۰۰۰	تا مورخ ۹۹/۰۸/۲۱	۹۹/۰۹/۰۳ ساعت ۱۲:۰۰

- اسناد مناقصه از طریق سامانه ستاد قابل دریافت می‌باشد و براساس زمانبندی قیدشده در سامانه ستاد، پس از تکمیل توسط مناقصه‌گر تحت بستر سامانه ستاد تحویل خواهد شد.
تحویل اسناد تحت بستر سامانه ستاد تابع قوانین و مقررات مربوطه اعلام شده در این سامانه می‌باشد.
آخرین مهلت تحویل اسناد مناقصه تا ساعت ۱۰ روز گشایش پاکت‌ها می‌باشد.
محل تحویل پاکت (الف) اسناد مناقصه: علاوه بر ارائه تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار در بستر سامانه ستاد، مناقصه‌گر می‌بایست اصل تضمین را در یک پاکت مناسب با عنوان پاکت «الف» قرار داده و لاک و مهر نماید. روی «پاکت الف»، عنوان و موضوع مناقصه، نام و مشخصات مناقصه‌گران، ذکر گردد و طبق برنامه زمانی اعلام شده به شرکت آب و فاضلاب خوزستان به آدرس اهواز- کیانپارس- فلکه اول- شرکت آب و فاضلاب خوزستان- طبقه پنجم دبیرخانه حراست و امور محرمانه، تحویل دهد.
گشایش پاکت‌ها از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت در دفتر مدیریت قراردادها این شرکت می‌باشد و حضور پیشنهاددهندگان در جلسه گشایش، بلامانع است.
آدرس پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات کشور http://iets.mporg.ir و سایت اینترنتی شرکت www.abfakhz.ir می‌باشد.
روابط عمومی و آموزش همگانی شرکت آب و فاضلاب خوزستان

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای
(فراخوان ارزیابی کیفی پیمانکاران) مناقصه شماره: ۴۲۴۷۷۳
نوبت دوم شماره مجوز: ۱۳۹۹.۴۱۹۰

شرکت گاز استان یزد در نظر دارد به منظور انجام خدمات امداد، تعمیرات و بهره‌برداری نواحی ۱ و ۲یزد از طریق مناقصه اقدام نماید.
لذا براساس آیین‌نامه اجرایی بند (ج) ماده ۱۲ قانون برگزاری مناقصات به شماره۸۴۱۳۶ /ت ۳۳۵۶۰ ه مورخ ۸۵/۰۷/۱۶ از کلیه شرکتهای تایید صلاحیت شده ازسوی سازمان برنامه و بودجه کشور که دارای حداقل پایه۴ در رشته تأسیسات و تجهیزات و یا حداقل پایه ۵ در رشته نفت و گاز و گواهینامه تأیید صلاحیت ایمنی امور پیمانکاران مورد تایید اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی و همچنین ظرفیت خالی ارجاع کار می‌باشند دعوت به عمل می‌آید که از تاریخ نشر این آگهی به منظور دریافت اسناد ارزیابی توان اجرای کار از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت اقدام نمایند.
کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی کیفی از دریافت و تحویل اسناد استعلام ارزیابی کیفی تا ارسال دعوتنامه جهت سایر مراحل مناقصه، از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.setadiran.ir انجام خواهد شد.
لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکورو دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار فراخوان در سامانه مورخ ۹۹/۰۸/۰۷ می‌باشد. اطلاعات و اسناد مناقصه عمومی پس از برگزاری فرایند ارزیابی کیفی و ارسال دعوتنامه از طریق سامانه ستاد به مناقصه‌گران ارسال خواهد شد.
مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی: تا ساعت ۱۶ روز چهارشنبه مورخ ۹۹/۰۸/۱۴
مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی: تا ساعت ۱۶ روز چهارشنبه مورخ ۹۹/۰۸/۲۸
اطلاعات تماس مناقصه‌گزار: آدرس: یزد - میدان امام‌حسین(ع) - ابتدای بلوار شهید بهشتی - شرکت گاز استان یزد شماره تلفن تماس: ۳۱۹۲۲۳۲۰-۰۳۵ نمابر ۳۶۲۳۸۵۲۲-۰۳۵
روابط عمومی شرکت گاز استان یزد
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۰۸/۰۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۰۸/۱۰

آگهی تمدید مهلت مناقصه شماره ۹۹/۵۳
شرکت مخابرات ایران (سهامی عام) منطقه فارس
موضوع: نگهداری امور شبکه میدانی محور سه شامل شهرستان‌های سپیدان، نورآباد، رستم، کازرون، فراشبند، فیروزآباد و کوار

بدینوسیله به اطلاع می‌رساند مهلت دریافت و تحویل اسناد ارزیابی کیفی مناقصه فوق‌الذکر تا پایان وقت اداری روز شنبه مورخ ۹۹/۰۸/۱۷ تمدید می‌گردد.
متقاضیان جهت کسب اطلاعات بیشتر به آدرس‌های WWW.TCI.IR و FARS.TCI .IR مراجعه نمایند.
روابط عمومی مخابرات منطقه فارس

سازمان آگهی‌ها
۸۸ ۷۲۲ ۷۳۳

روی خط خبر

۶۹ قلم کالا از استان سمنان صادر شد

مدیرکل گمرک استان سمنان با بیان اینکه در ۶ ماه نخست امسال ۶۹ قلم کالا از سمنان به سایر کشورهای جهان صادر شد، گفت: در مجموع ۱۱۶ هزار تن کالا از این استان صادرشده است. به‌گزارش مهر، علی سعدالدین در جلسه ویدئوکنفرانسی کارگروه توسعه صادرات استان سمنان ضمن بیان اینکه توسعه صادرات یکی از برنامه‌های محوری این نهاد برای تحقق شعار سال است، اظهارکرد: در مجموع ۱۱۶ هزار تن کالا به ارزش ۱۲۰ میلیون و ۴۰۰ هزار دلار از سمنان به سایر کشورهای خارجی صادرشده است. وی با اشاره به اینکه صادرات ۶۹ قلم کالا از سوی ۷۱ شرکت تولیدی استان سمنان انجام‌شده، افزود: ارزش دلاری کالاهای صادراتی این استان نسبت به سال گذشته ۸ درصد افزایش و ازنظر وزنی ۹ درصد کاهش داشته است.

ورود ۵ هزار تن کالا

مدیرکل گمرک استان سمنان با بیان اینکه ۶۲ درصد کالاهای صادراتی استان محصولات صنعتی است، یادآور شد: در سال جاری ۳۹ هزار و ۶۰۰ تن محصول صنعتی به ارزش ۷۴ میلیون دلار از استان به کشورهای مختلف جهان صادر شد. سعدالدین در بخش دیگری از سخنان خود با تأکید بر اینکه در حوزه واردات کالا ۵ هزار و ۵۱۷ تن کالا به ارزش ۲۴ میلیون و ۳۰۰ هزار دلار از نقاط مختلف جهان به مقصد سمنان واردشده، بیان کرد: میزان واردات کالا ازنظر وزنی ۲۹ درصد و ازنظر ارزش دلاری ۴ درصد کاهش داشته است. وی خاطرنشان کرد: ۱۵ کشور جهان مبدأ کالاهای وارداتی و طرف معامله با گمرک استان سمنان هستند که تاکنون ۷۹ قلم کالا از سوی ۳۲ شرکت به این استان واردشده است.

ارزش یک‌تن کالای صادراتی

مدیرکل گمرک استان سمنان بابیان اینکه درآمد اداره کل گمرک سمنان از صدور ضمانت‌های گمرکی در این مدت ۱۱ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان بود، ابرازکرد: این رقم در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۱۵ درصد کاهش داشته است. سعدالدین با تأکید بر اینکه ارزش کالاهای وارداتی از نقاط مختلف جهان به استان سمنان ۴ برابر کالاهای صادراتی است، بیان کرد: عمده کالاهای وارداتی به استان سمنان از کشورهای ترکیه، چین، ازبکستان، کره جنوبی و آلمان است. وی ارزش یک‌تن کالا صادراتی در استان سمنان را به‌طور تقریبی هزار دلار عنوان کرد و گفت: ۲۳۲ مورد اظهارنامه برای واردات کالا از سوی اداره کل گمرک استان در ۶ماه نخست امسال صادرشده است.

طرح‌های ارزش‌افزا در ذوب آهن اصفهان

افسانه خدایی- نخستین نشست کمیته طرح‌های ارزش‌افزا در ذوب‌آهن اصفهان، با حضور مرتضی یزدخواستی و مهرداد تولائیان از اعضای هیات‌مدیره شرکت، مرتضی ربانی، مدیر برنامه‌ریزی و مهندسی صنایع و مدیران بخش‌های بهره‌برداری همزمان با جلسه دیسپاچری در سالن جلسات معاونت بهره‌برداری برگزار شد.

به‌گزارش صمت از اصفهان، مرتضی یزدخواستی، عضو هیات مدیره شرکت و رئیس کمیته طرح‌های ارزش‌افزا در سازمان گفت: ذوب‌آهن اصفهان به‌عنوان نخستین تولیدکننده فولاد در کشور بعد از گذشت نیم قرن از فعالیت خود با تکیه بر نیروی انسانی متخصص، امکانات، تجهیزات، دانش و تجربه نقش بی‌بدیلی در سازندگی صنایع مختلف داشته است که این مهم بر کسی پوشیده است. وی افزود: این کارخانه عظیم، قابلیت‌های بسیار فراوانی دارد که می‌توان با تعریف پروژه‌های مختلف و سپس اولویت بندی آنها به کمک نیروی انسانی بخش‌ها از محل هم‌افزایی ایجادشده سازمان را به سمت ارزش‌آفرینی بیشتر سوق داد.

رئیس کمیته طرح‌های ارزش‌افزا در ذوب‌آهن اصفهان با اشاره به اینکه این نشست‌ها در بخش‌های مختلف برگزار می‌شود، تصریح کرد: در راستا از مدیران بخش‌های گوناگون تقاضا داریم با توجه به حیطه فعالیت، پروژه‌هایی که می‌توانند در زمان کوتاه ارزش‌آفرینی بالایی را برای سازمان به‌دنبال داشته باشند براساس دستورالعملی که تدوین شده، اولویت‌بندی کنند تا در نشست‌های تعاملی این پروژه‌ها مورد بررسی قرار گیرند و سیر تکاملی آنها جهت حصول نتیجه دنبال شود.

۶۸۰ هکتار به مساحت همدان اضافه شد

صدور پروانه بهره‌برداری برای ۵۶ واحد صنعتی

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

استاندار همدان اظهارکرد: به‌منظور توسعه و گسترش شهر و اجرای طرح اقدام ملی و تولید مسکن، ۶۸۰ هکتار زمین به مساحت شهر همدان اضافه شد. به‌گزارش صمت از همدان، سیدسعید شاهرخی در نشست بررسی اجرای طرح اقدام ملی و تولید مسکن در همدان گفت: محدودیت‌هایی از نظر تامین زمین برای اجرای این طرح وجود داشت که با گسترش شهر این محدودیت‌ها برطرف می‌شود. وی اظهارکرد: وزارت راه و شهرسازی پیشنهاد الحاق هزار هکتار زمین را به وسعت شهر همدان ارائه کرد که ۶۸۰ هکتار آن مصوب شد و مراحل نهایی تصویب آن، در کارگروه امور زیربنایی در دست اقدام است. شاهرخی ادامه داد: به‌منظور اجرای این طرح، ۱۰ هزار هکتار نیز در شهر ملایر، از زمین‌های شهرک فرهنگیان به مساحت این شهر اضافه می‌شود. وی بیان کرد: تاکنون برای ساخت ۷هزار و ۷۴۵ واحد از این طرح، زمین تامین شده است. استاندار همدان افزود: از کل متقاضیان این مسکن‌ها، تا امروز هزار و ۳۰۸ متقاضی وجه اولیه را واریز کرده‌اند. وی ادامه داد: هر متقاضی باید ۴۰ میلیون تومان وجه اولیه واریز کند که در مجموع تا کنون حدود ۵۰ میلیارد تومان جمع‌آوری شده است. شاهرخی تاکید کرد: تامین زمین و صدور پروانه ساخت از مهم‌ترین اولویت‌های این طرح است که با تفاهم انجام شده قرار شد شهرداری ۵۰ درصد عوارض را تخفیف دهد تا نرخ تمام‌شده کاهش یابد. وی اظهارکرد: تعهد تامین برای ۲۳ هزار واحد مسکونی در طرح اقدام ملی و تولید مسکن بسیار مهم است و تامین زمین آن اهمیت ویژه‌ای دارد. استاندار همدان با تاکید بر افزایش سرعت اجرای این طرح، افزود: تا ۱۰ ماه آینده و پیش از پایان کار دولت دوازدهم باید برنامه زمان‌بندی داشته باشیم تا عملیات اجرایی این طرح را پیش ببریم. وی با اشاره به کمبود مصالح ساختمانی در همدان بیان کرد: معدندارانی که از تولید مصالح ساختمانی خودداری کنند، خلع ید می‌شوند. براساس سرشماری سال ۱۳۹۵ همدان با وسعت حدود ۲۰ هزار کیلومتر مربع، حدود یک میلیون و ۷۵۰ هزار نفر جمعیت دارد و تراکم نسبی ۸۸ نفر در هر کیلومتر مربع، استان همدان را در ردیف یکی از پرتراکم‌ترین استان‌های کشور قرار داده است. در قالب طرح اقدام ملی مسکن قرار است ۴۰۰ هزار واحد مسکونی در کشور ساخته شود که از این تعداد ۲۰۰ هزار واحد مسکونی در شهرهای جدید، ۱۰۰ هزار واحد در بافت‌های فرسوده شهری و ۱۰۰ هزار واحد در شهرهای کوچک ساخته می‌شود. متاهل و سرپرست خانوار بودن، سابقه ۵ سال سکونت در شهر مورد تقاضا، توانایی پرداخت اقساط، توانایی تامین هزینه ساخت و نیز فاقد مالکیت مسکونی بودن از سال ۱۳۸۴ به بعد از جمله شرایط مورد نیاز برای متقاضیان دریافت مسکن ملی است.

رشد ۵۱ درصدی صنعت در همدان

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت همدان نیز از صدور پروانه بهره‌برداری برای ۵۶ واحد صنعتی استان خبر داد و گفت: استقرار واحدهای جدید در مقایسه با سال گذشته رشد ۵۱ درصدی دارد. حمیدرضا متین اظهارکرد: برای استقرار این واحدهای جدید، هزار و ۸۶ میلیارد تومان ازسوی بخش خصوصی و حمایت دولت سرمایه‌گذاری شده است. او گفت: در مدت مشابه سال گذشته ۳۷ پروانه بهره‌برداری با سرمایه‌گذاری ۹۲ میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان و اشتغال ۶۰۱ نفر صادر شده بود که امسال افزایش چشمگیری یافته است. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت همدان افزود: این واحدها در زمینه کانی غیرفلزی، ابزار پزشکی، محصولات فلزی فابریک، محصولات شیمیایی، لاستیک و پلاستیک، دباغی و چرم، ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی، بازیافت، وسایل نقلیه موتوری و منسوجات فعالیت می‌کنند. متین خاطرنشان کرد: در این واحدهای صنعتی، هزار و ۴۳۱ نفر مشغول به‌کار می‌شوند که تاثیر بسزایی در اشتغال و رونق کسب و کار استان دارد. او به صدور ۸۲۱ جواز تاسیس از ابتدای امسال اشاره کرد و افزود: برای ایجاد این واحدها به ۶ هزار و ۱۲۶ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری ازسوی بخش خصوصی و حمایت دولت نیاز است. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت پیش‌بینی کرد: در این واحدها، ۱۱ هزار و ۲۱۵ نفر نیروی متخصص و مبتدی مشغول به کار شوند. به‌گفته متین، صدور جواز تاسیس نخستین مرحله استقرار واحدهای صنعتی است و پس از آن مجریان باید به‌دنبال ساخت‌وساز و تهیه و نصب ماشین‌آلات باشند و سپس پروانه بهره‌برداری برای آنها صادر می‌شود. او با بیان اینکه فرآیند ساخت‌وساز و راه‌اندازی خط تولید دست‌کم یک سال طول می‌کشد، یادآوری کرد: در این مراحل مجریان طرح‌ها را تنها نگذاشته و تا رسیدن به بهره‌برداری آنها را مشاوره و پشتیبانی می‌کنیم. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت همدان اضافه کرد: در مدت مشابه سال گذشته ۴۱۸ جواز با سرمایه‌گذاری هزار و ۹۸۸ میلیارد تومان صادر شده بود که در این زمینه امسال رشد ۹۶ درصدی را شاهد هستیم. متین گفت: بیشترین جواز صادر شده در زمینه محصولات کانی غیرفلزی، مبلمان، ساخت ماشین‌آلات و تجهیزات و محصولات از لاستیک و پلاستیک است. درحال‌حاضر حدود هزار و ۴۰ واحد صنعتی در استان همدان فعالیت دارند.

طرح یکپارچه‌سازی شرکت‌های آبفا اصفهان

سیمازاهدی- عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه طرح یکپارچه‌سازی شرکت‌های آبفای شهری و روستایی از هدررفت سرمایه‌ها جلوگیری می‌کند، گفت: یکپارچه‌سازی مدیریت همراه با اختیارات، باعث رشد و پیشرفت کشور می‌شود. به‌گزارش صمت از اصفهان، مجتبی یوسفی، نماینده مردم اهواز، کارون، باوی و حمیدیه در مجلس شورای اسلامی درباره طرح یکپارچه‌سازی شرکت‌های آب و فاضلاب شهری و روستایی اظهارکرد: این طرح تجمیعی، از تصمیمات موازی در نهادهای اجرایی جلوگیری می‌کند و می‌تواند کمک بسزایی در رفع مشکلات مردم باشد. وی با بیان اینکه در مجموع موافق طرح یکپارچه‌سازی شرکت‌های آب و فاضلاب شهری و روستایی هستم، افزود: اگر در نهادهای اجرایی انسجام‌بخشی و هم‌افزایی لازم ایجاد شود، می‌تواند باعث موفقیت در اجرای طرح‌ها باشد. نماینده مردم اهواز، کارون، باوی و حمیدیه در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه طرح یکپارچه‌سازی شرکت‌های آبفای شهری و روستایی از هدررفت سرمایه‌ها جلوگیری می‌کند، گفت: یکپارچه‌سازی مدیریت همراه با اختیارات، باعث رشد و پیشرفت کشور می‌شود. عضو کمیسیون عمران مجلس خاطرنشان کرد: در برخی از نقاط کشور تاسیسات مختلف آبرسانی وجود دارد. برای مثال تاسیسات و خط لوله‌ای را شرکت آب و فاضلاب شهری احداث کرده و چند روستا نیز در مجاورت خط هستند که با یکپارچه‌سازی شرکت‌ها براحتی امکان اتصال این روستاها

به همان خط وجود دارد و اگر روستاها را به این شبکه وصل کنیم، عمده مشکل آب آنها برطرف می‌شود. به‌گفته وی، طرح یکپارچه‌سازی شرکت‌های آب و فاضلاب شهری و روستایی از لحاظ مدیریت، می‌تواند کمک شایانی در جلوگیری از هدررفت سرمایه‌ها و انسجام‌بخشی کند. نماینده مردم اهواز، کارون، باوی و حمیدیه با اشاره به مشکل انباشت بدهی‌ها در شرکت‌های آبفار، گفت: شرکت‌های آب و فاضلاب روستایی دولتی و دچار انباشت بدهی بوده و زیانده هستند و بنابراین یکی از شروط موفقیت این طرح حمایت دولت در تسویه حساب بدهی‌های این شرکت‌ها هم در حوزه نیروی انسانی و هم مربوط به احداث تاسیسات است؛ در همین زمینه ضرورت دارد به هر نحو ممکن، حقوق معوقه کارکنان شریف و زحمتکش آبفار که بعضا چندماه عقب افتاده، سریع‌تر پرداخت شود. وی افزود: اگر دولت تا دو سال آینده بتواند با تامین اعتبار، مشکل تسویه بدهی‌های شرکت‌های آبفار را انجام بدهد، این طرح باعث رشد و ارتقای موثر خواهد بود.

مدیر پایگاه تخت‌جمشید اعلام کرد

تهیه نقشه جامع باستان‌شناسی مرودشت در ماه‌های آینده

مدیر پایگاه میراث جهانی تخت‌جمشید با اشاره به پایان فصل سوم «بررسی و تهیه نقشه باستان‌شناسی دشت مرودشت»، خاطرنشان کرد: طی ماه‌های آینده نقشه جامع و یکپارچه باستان‌شناسی مرودشت تهیه خواهد شد.

به گزارش صمت، حمید فدایی گفت: فصل سوم بررسی و تهیه نقشه باستان‌شناسی دشت مرودشت با مجوز پژوهشکده باستانشناسی پژوهشگاه میراث‌فرهنگی، در محدوده حریم تخت‌جمشید و محدوده‌ای به وسعت ۸۵ هزار هکتار اجرا شد.

فدایی، نتایج این طرح را کمک‌کننده به تکمیل اطلاعات نقشه باستان‌شناسی دشت مرودشت ارزیابی و اضافه کرد: بررسی‌های باستان‌شناسی محدوده تخت‌جمشید، حدود ۷۰ سال قبل توسط لوئیس واندنبرگ آغاز شد و در دهه‌های بعد توسط ویلیام سامنر، عباس علیزاده، رمی بوشالا و علی اسدی ادامه یافت.

وی افزود: گرچه طی این بررسی‌ها، محوطه‌های متعددی شناسایی، مطالعه و گاه‌نگاری شد اما تکمیل آن بررسی‌ها و بازنگری محوطه‌های بررسی شده پیشین، از سال ۱۳۹۶ تاکنون طی سه فصل و در قالب طرح «بررسی باستان‌شناسی حرایم تخت‌جمشید» به سرپرستی وحید بارانی و همکاری دیگر اعضای باستان‌شناس و مستندنگار این پایگاه انجام شده است.

شناسایی ۲۶۰ اثر و محوطه تاریخی

کارشناس گروه باستان‌شناسی پایگاه میراث جهانی تخت‌جمشید و سرپرست گروه «بررسی تهیه نقشه باستان‌شناسی دشت مرودشت» با بیان اینکه اطلاعات حاصل از اجرای این فصل تحقیقات به پژوهشگاه میراث‌فرهنگی ارائه شده، گفت: فصل سوم با هدف تهیه نقشه باستان‌شناسی شهرستان مرودشت و در برگیرنده محدوده حریم درجه سه مجموعه جهانی تخت‌جمشید بود.

وحید بارانی با بیان اینکه این فصل از طرح تهیه نقشه باستان‌شناسی دشت مرودشت، از ۲۵ تیر امسال شروع شده بود و تا پایان شهریور ادامه یافت، از شناسایی ۲۶۰ اثر و محوطه تاریخی در نقاط مختلف شهرستان مرودشت خبر داد و گفت: در این فصل، بررسی‌ها عمدتا دامنه غربی کوه حسین، کوه میان قلعه، استخر، کوه ایوب، کوه مجدآباد و دشت‌های ابرج و رامجرد را در بر گرفت.

بارانی خاطرنشان کرد: بیشترین تپه‌ها و محوطه‌های باستانی در دامنه کوه به شکل استقرارگاه‌های موقت کوچ‌نشینی و تک‌دوره‌ایی است که توالی فرهنگی از دوره نوسنگی تا دوران اسلامی را شامل می‌شود.

بارانی همچنین یادآور شد: در همین فصل از بررسی آثاری از استودان‌ها و گورستان‌هایی از دوران صفویه تا معاصر مربوط به کوچ‌نشینان و عشایر منطقه شناسایی شد و بیشترین آثار نقوش صخره‌ای مربوط به دامنه باختری کوه ایوب، به‌نام «سینه کوه» قرار دارد و توالی فرهنگی از دوران مس سنگ تا دوران اسلامی را در بر می‌گیرد.

برای اولین بار به صورت مجازی در میان شرکت‌های بزرگ صنعتی انجام شد؛

کسب و تمدید گواهینامه‌های بین‌المللی نظام HSE شرکت فولاد خوزستان

KSC
شرکت فولاد خوزستان

گواهینامه‌های بین‌المللی نظام HSE شرکت فولاد خوزستان برای اولین بار به صورت مجازی کسب و تمدید شدند.

به گزارش خبرنگار روابط عمومی، عصر امروز ۷ آبان ماه ۱۳۹۹ در جلسه‌ای مجازی به ریاست دکتر علیرضا مخبر دزفولی قائم‌مقام مدیرعامل در امور سلامت و بهداشت کارکنان مراسم اختتامیه ممیزی‌های نظام مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه‌ای براساس استانداردهای بین‌المللی مرجع ISO۱۴۰۰۱ (تمدید گواهی ویرایش۲۰۱۵) و ISO۴۵۰۰۱ (کسب گواهی جدید ویرایش ۲۰۱۸) با حضور تیم ممیزی شرکت SGS به سرممیزی دکتر افشین جهان بین برگزار شد.

محمود اکابر، نماینده مدیرعامل در نظام مدیریت یکپارچه در این مورد اظهار کرد: شرکت فولاد خوزستان اولین شرکت بزرگ صنعتی است که این ممیزی‌ها را به صورت مجازی از تاریخ ۵ آبان‌ماه ۱۳۹۹ به مدت سه روز و ۲۵ نفر روز ممیزی با مشارکت و همکاری مستقیم مدیریت‌های HSE و تضمین کیفیت و پشتیبانی واحدهای معاونت خرید، مدیریت فناوری اطلاعات و ارتباطات و مدیریت آموزش و توسعه منابع انسانی با موفقیت کامل پشت سر گذاشت.

وی افزود: نتایج حاصل از تحلیل یافته‌های این ممیزی در جلسه اختتامیه ارائه و گواهینامه‌های بین‌المللی و بسیار با ارزش مذکور به مدت یک سال کسب و تمدید شد. این دستاورد بیانگر تعهد مدیریت ارشد شرکت فولاد خوزستان و جلب مشارکت همگانی به صورت حداکثری در همه فرآیندها و فعالیت‌های مرتبط با HSE است.

گزارش خبرنگار ما حاکی است، در پایان جلسه اختتامیه دکتر علیرضا مخبر دزفولی ضمن تبریک کسب این دستاورد ارزشمند و تشکر از تیم ممیزان و پاسخگویی شایسته تمام رده‌های شرکت در این ممیزی گفت: کنجکاوی جزو نیازهای شناختی بشر است و همه ما، هم کنجکاویم و هم نیاز داریم که خود را از منظر چشم دیگران ببینیم و این ممیزی‌ها ارضاءکننده این نیاز سازمانی هستند.

وی ارائه گزارش توسط ممیزان آگاه و بدون سوگیری و قضاوت را هدیه‌ای ارزشمند برای شرکت فولاد خوزستان دانست و از طرف مدیرعامل شرکت از تیم ممیزی و همه پاسخگویان تشکر و قدردانی کرد.

مخبر دزفولی در پایان سخنان خود اظهار داشت: در ادامه تیم‌های تخصصی برای پیگیری موارد مطرح شده در گزارش نهایی ممیزان تشکیل خواهد شد.

گزارش خبری

تجارت زمینه‌ساز تداوم فعالیت صنایع

گمرک مقصر نیست

در دنیای کنونی حرکت به سمت جهانی شدن اهمیت ویژه‌ای یافته است. در چنین شرایطی، تجارت خارجی اهمیت ویژه‌ای دارد و از آن با عنوان لازمه توسعه فعالیت صنایع معدنی یاد می‌شود. صادرات یک‌سوی تجارت است که زمینه تداوم تولید را فراهم می‌کند. از آنجاکه مسیر تجارت خارجی و صادرات از گمرک می‌گذرد، بررسی چالش‌های فعالان صنایع معدنی و انتظاراتی که در این مسیر از گمرک دارند، جالب توجه است. اغلب فعالان صنایع معدنی به نقش مجری‌گری گمرک در حوزه تجارت خارجی اذعان دارند و در همین حال تاکید می‌کنند که تجارت خارجی تحت سایه عملکرد سازمان‌های متفاوتی قرار دارد و بر همین اساس ایجاد هماهنگی میان این سازمان‌ها ضروری است و زمینه توسعه تجارت را فراهم می‌کند.

عکس: صمت

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

ضرورت هماهنگی میان نهادهای متولی تجارت

کیومرث فتح‌اله کرمانشاهی، دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: گمرک مجری مصوبات نهادهای سیاست‌گذار است؛ بنابراین تمرکز ویژه بر چالش‌های موجود میان فعالان صنایع معدنی با گمرک لزوما نتیجه مثبتی را به‌دنبال ندارد. درواقع ریشه این چالش‌ها به‌جای دیگری باز می‌گردد؛ درنتیجه مشکلات باید از اساس برطرف شوند.

کرمانشاهی در ادامه افزود: نهادهای متعددی در حوزه واردات و صادرات نقش دارند و به اعتقاد من برای رفع چالش‌های مرتبط با حوزه تجارت خارجی به یک هماهنگ‌کننده میان این نهادها نیاز داریم.

در گذشته سازمان توسعه تجارت ایران، مسئولیت هماهنگی تجارت خارجی را میان سازمان‌های مختلف بر عهده داشت. چنانچه هماهنگ‌کننده بتواند وظایف خود را به‌درستی اجرایی کند، تجارت خارجی اعم از صادرات و واردات به‌خوبی و روان در مسیر و ریل خود قرار می‌گیرد. هرقدر این هماهنگی‌ها با دقت بیشتری انجام شود، کار سریع‌تر پیش می‌رود. در همین حال، طبیعی است که ضعف در عملکرد نیز به کُندی روابط تجاری منجر می‌شود.

بنابراین باید مجددا خاطرنشان کرد که گمرک تنها مجری مصوبات نهادهای تصمیم‌گیر است و در چنین شرایطی، نیاز به هماهنگ‌کننده ضروری است تا سازمان‌ها به شکل جزیره‌ای عمل نکنند.

دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی افزود: باید وظایف وزارت اقتصاد و دارایی، وزارت صنعت، معدن و تجارت، سازمان توسعه تجارت و سایر نهادهای فعال در حوزه تجارت مشخص شود. حدود ۳۰ نهاد در امر تجارت، واردات و صادرات دخیل هستند که هماهنگی میان این ۳۰ نهاد ضروری است.

▣ شفافیت اقتصادی

کرمانشاهی در پاسخ به سوالی مبنی بر مشکلات ناشی از تخصیص ارز و دپو محصولات وارداتی در گمرک، گفت: این‌گونه چالش‌ها نیز از عدم‌هماهنگی میان نهادها نشات می‌گیرد. وقتی دولت در بازگشت ارز خود با چالش روبه‌رو است؛ چطور از صادرکنندگان انتظار بازگشت ارز را دارد؟ چطور بدون آنکه فضایی برای صادرکنندگان فراهم و زیرساخت‌ها مهیا شود، از آنها انتظار بازگشت ارز را داریم؟

این فعال صنعتی در ادامه با اشاره به انتشار اخباری مبنی بر کارتن‌خواب بودن تعدادی از صادرکنندگان دارای کارت بازرگانی گفت: این دست چالش‌ها درنتیجه نبود شفافیت در فضای اقتصادی کشور ایجاد می‌شود. نقطه ضعف اقتصاد ما نبودشفافیت است. چنانچه زمینه بازگشت شفافیت به اقتصاد فراهم شود، چالش‌های موردبحث نیز برطرف می‌شوند. منظور از شفافیت این است که همه آمارها در حوزه‌های گوناگون با جزئیات بیان شود. وی تاکید کرد: در شرایطی که شفافیت در اقتصاد وجود ندارد، زمینه سوءاستفاده از شرایط موجود نیز فراهم می‌شود؛ به‌علاوه آنکه با پدیده‌هایی مانند واسطه‌گری و رانتجویی و دلالی روبه‌رو خواهیم شد. در چنین شرایطی، گروهی صاحب نفوذ، زمینه ایجاد چنین سودجویی‌ها را فراهم می‌کنند.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که نبود شفافیت، گمرک، سیستم بانکی، سیستم تجاری و اقتصادی کشور و... را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. در چنین موقعیتی از کارآیی اقتصاد کشور کاسته می‌شود. اما چنانچه برای رفع کاستی‌های موجود تلاش شود، بدون تردید مشکلات فعالان صنایع معدنی نیز کاسته می‌شود.

▣ منشأ کجاست؟

کرمانشاهی در پاسخ به سوالی مبنی بر مشکلات ناشی از دپوی محصولات در گمرک گفت: مشکلاتی در این حوزه وجود دارد اما به اعتقاد من این مشکلات تنها به گمرک باز نمی‌گردد. این مشکلات از عملکرد نهادهای گوناگون نشات می‌گیرد. اگر کالایی وارد شود، در گمرک بماند و ترخیص نشود، باید ببینیم مشکل از کجاست؟ آیا در روند ثبت سفارش مشکل وجود دارد؟ آیا ارز آن تامین نشده است؟ آیا ارز تخصیص داده نشده است؟ آیا مجوزها اخذ نشده است؟ این درحالی است که تمامی مواردی که به‌عنوان دلایل دپو محصولات در گمرک یاد می‌شود، باید قبل از واردات مورد توجه قرار می‌گرفتند و هماهنگی لازم برای اخذ مجوزها انجام می‌شد. درواقع نبود هماهنگی میان سازمان‌های متولی سرمنشاء تمام این چالش‌هاست؛ بنابراین چنانچه هماهنگی میان نهادها افزایش یابد، در همین حال دلالی و واسطه‌گری به حداقل کاهش یابد، مشکلات برطرف خواهند شد.

کیومرث فتح‌اله کرمانشاهی

گمرک تنها مجری مصوبات نهادهای تصمیم‌گیر است. در چنین شرایطی نیاز به هماهنگ‌کننده ضروری است تا سازمان‌ها به شکل جزیره‌ای عمل نکنند

گمرک، مجری سیاست‌هاست

آنوش رحام، کارشناس حوزه تجارت خارجی در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: صنایع معدنی نقش بسزایی در ایجاد ارزش‌افزوده و ارزآوری بر عهده دارند. تحقق این هدف نیازمند سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی استراتژیک برای توسعه زنجیره ارزش محصولات معدنی است. بخشی از مواد معدنی صادراتی، فرآیند تولید پیچیده‌ای ندارند؛ بنابراین اغلب با عنوان ماده خام از آنها یاد می‌شود و عمده فعالیتی که برای فرآوری روی آنها انجام می‌شود، شامل خردایش و پرعیارسازی است.

وی در ادامه و در پاسخ به سوالی مبنی بر نقش گمرک در صادرات صنایع معدنی تاکید کرد: گمرک به‌عنوان نهاد متولی موظف است عوارضی که دولت روی صادرات کالاهای استراتژیک معدنی به‌منظور حفظ خوراک صنایع فولادی و همچنین صنایع پایین‌دستی، منظور کرده را اخذ کند.

چالشی که عمدتا از سوی تولیدکنندگان این محصولات معدنی مطرح می‌شود این است که در شرایط کنونی و با توجه به آنکه کشور نیاز ویژه‌ای به ورود ارز دارد و در همین حال صادرات مهم‌ترین بخش ارزآور کشور است؛ بنابراین ضروری است که سیاست‌گذار بخش معدن، اولویت‌ها را بررسی و در این عوارض تجدیدنظر کند. به‌عنوان مثال، بخشی از سنگ‌آهن‌های تولیدی و صادراتی از سال ۹۲ تا سال گذشته، مشمول عوارض نبودند و صادر می‌شدند. یا بر بخشی از این مواد معدنی عوارض محدودی اعمال می‌شد. این سیاست‌های سهل‌گیرانه در شرایطی اجرایی می‌شدند که حتی کشور در شرایط تحریم‌های حداکثری نبود. اما متاسفانه در آن دوره سیاست‌های اخذ عوارض و ریل‌گذاری در جهت بهبود زنجیره ارزی و ارتقای زنجیره ارزش آنطور که باید مورد توجه قرار نگرفت. اما در موقعیت کنونی و با توجه به شرایط فعلی، عوارضی بر تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده، منظور شده است.

با این وجود، در شرایط کنونی انتظار می‌رود سیاست‌گذار قوانین مربوط به اخذ عوارض را با توجه ویژه به نیاز شدید ارزی کشور تغییر دهد، چراکه در حال حاضر تامین ارز به سیاست‌های موردبحث اولویت دارد. در همین حال برای تکمیل زنجیره ارزش نیز از مشوق‌ها کمک گرفته شود.

این کارشناس حوزه تجارت خارجی در ادامه افزود: سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) از سال ۹۲ اقدامات قابل‌توجهی را برای تکمیل زنجیره در دستور کار خود قرار داد.

تولید آهن اسفنجی و کسب رتبه جهانی در تولید این محصول، تبدیل کشور از واردکننده گندله به تولیدکننده و حتی صادرکننده این محصول، یکی از نتایج این اقدامات بود.

▣ مجری سیاست‌ها مقصر نیست

رحام با اشاره به رشد قابل‌توجه هزینه‌های بندری گفت: هر روز توقف محصولات معدنی در بنادر به‌منظور صادرات، هزینه‌های غیر قابل جبرانی را به صادرکننده تحمیل می‌کند. بخشی از این هزینه‌ها به خدمات بندری مربوط می‌شود و بخش دیگر ناشی از انجام تشریفات گمرکی است. اما در همین حال باید تاکید کرد که سازمان گمرک، سیاست‌گذار نیست. عملکرد این سازمان از سیاست‌گذاری سایر سازمان‌ها نشات می‌گیرد؛ بنابراین هیچ زمان نمی‌توان از گمرک انتظار داشت که روان‌سازی و تسهیل صادرات مواد معدنی را برعهده بگیرد. با این وجود باید تاکید کرد که گمرک تنها سازمانی است که از قضا چندین بسته حمایت از تولید و صادرات را در طول سال‌های گذشته ایجاد کرده است.

در همین حال تنها سازمانی است که توانسته تمامی خدمات و تشریفات ماموریت‌های خود را از طریق خدمات دولت الکترونیک ارائه دهد. امروزه هیچ صادرکننده‌ای برای صادرات نیاز به حضور در گمرک را ندارد؛ بنابراین بسیاری از بروکراسی‌ها را کاهش و کارنامه قابل‌قبولی در بخش تشریفات صادرات به خود اختصاص داده است.

▣ سوخت ارزان، مشوق صادرات

رحام در ادامه تاکید کرد: بخشی از تمایل به صادرات محصولات در حلقه‌های بالادستی زنجیره فولاد به این دلیل است که هزینه انرژی در کشور ما به مراتب پایین است. در همین حال سوخت ارزان گازوئیل برای صادرات در اختیار تولیدکنندگان قرار می‌گیرد. ۲ مولفه یاد شده تاثیر بسزایی بر موفقیت این فعالان صنعتی در مسیر صادرات دارد. به‌طوری که اگر قیمت سوخت گازوئیل در کشور ما متناسب با نرخ آن در فوب خلیج‌فارس تعیین شود، دیگر صادرات بسیاری از این کالاهای معدنی، صرفه اقتصادی نخواهد داشت، چراکه قیمت حمل‌ونقل به‌شدت افزایش می‌یابد و مزیت صادراتی آنها از میان می‌رود.

وی در ادامه خاطرنشان کرد که ایران در کمربند معدنی منطقه است و استعداد قابل‌توجهی برای اکتشاف و فرآوری به‌ویژه در حوزه مس، فولاد، فلزات رنگین و غیرآهنی دارد و اقدامات بسیار موثری در این زمینه اجرایی شده است.

وی همچنین تاکید کرد: عمده مشکلات بخش معدن و صنایع معدنی در حوزه تشریفات گمرکی نیست، بلکه چالش‌های اساسی این حوزه از عملکرد نهادهای سیاست‌گذار نشات می‌گیرد.

▣ ضرورت ورود فناوری

این کارشناس تجارت بین‌المللی افزود: بخش دیگری که به ارتقای ارزش‌افزوده حاصل از صادرات محصولات معدنی کمک می‌کند، بحث ورود فناوری و ماشین‌آلات است. دولت باید در شرایط فعلی فرآیند تامین تسهیلات و فاینانس را برای واحدهای معدنی به‌ویژه معادن کوچک مقیاس فراهم کند تا بدین‌ترتیب این معادن بتوانند فناوری مناسب را در شرایط فعلی در اختیار داشته باشند. در همین حال، ماشین‌آلات مناسب را خریداری و وارد چرخه تولید کنند. ضمن اینکه باید تاکید کرد هزینه مبادلات تجاری در کشور ما بالاست و همین موضوع موجب می‌شود سود محصولات معدنی افزایش یابد.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که تولید فولاد در حلقه‌های گوناگون زنجیره تولید در کشور ما با انواع مزیت‌ها همراه است. معتقدیم این محصولات ابتدا باید برای تامین زنجیره‌های پایین‌دستی تامین و در ادامه مازاد بر مصرف آنها صادر شود. اما هر گامی که بتواند زنجیره محصولات معدنی ما را از مواد خام به سمت تولید کالا با ارزش‌افزوده بالا سوق بدهد، خدمت بسیار بزرگی در شرایط کنونی است.

▣ فاصله قابل‌توجه ارزش صادرات و واردات

رحام در ادامه با اشاره به میانگین قیمت کالاهای صادراتی و وارداتی کشور، گفت: میانگین قیمت هر تن کالای صادراتی از کشور در محدوده ۳۰۰ تا ۴۰۰ دلار برآورد می‌شود، درحالی‌که میانگین قیمت هر تن کالای وارداتی به کشور در محدوده ۱۰۰۰ تا ۱۱۰۰ دلار است. همین اختلاف حکایت از آن دارد که ارزش هر تن کالای وارداتی و صادراتی کشور، فاصله حدود ۳۰۰ تا ۴۰۰ درصدی دارد؛ بنابراین آنچه به‌عنوان مثبت شدن تراز تجاری مطرح می‌شود، به منزله افزایش وزنی صادرات کالاهای خام است که صادرات را با واردات از منظر ارزشی هم‌وزن می‌کند.

▣ نیازمند سیاست‌گذاری بلندمدت هستیم

این کارشناس صنایع معدنی در ادامه افزود: از مجموع موارد یادشده اینطور برداشت می‌شود که بخش معدن و صنایع معدنی در حال حاضر بیش از هرچیزی به برنامه‌ای استراتژیک و بلندمدت نیاز دارد. بخش معدن و صنایع وابسته به آن به‌عنوان حوزه‌ای با ارزآوری بالا، اشتغالزایی قابل‌توجه و... باید مورد توجه قرار گیرد و برنامه راهبردی برای آن تنظیم شود.

در ادامه بخش‌های خدمات‌دهنده به معادن اثر بسیار مهمی بر کاهش هزینه مبادلات مواد معدنی دارد. کاهش توقفات کالاها در مبادی ورودی و خروجی، روش‌های بهینه حمل‌ونقل ریلی، توسعه ظرفیت خطوط ریلی و همچنین بهره‌گیری از حمل‌ونقل بهینه و هوشمند؛ ایجاد ماژول‌های لجستیکی و سرویس پیشرفته لجستیک در جوار واحدهای تولیدی معدنی به کاهش هزینه‌های حمل منجر می‌شود. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که لجستیک و حمل‌ونقل سهم قابل‌توجهی از تجارت را در کشور ما به خود اختصاص می‌دهند. بنابراین تسهیل تجارت و توسعه لجستیک به بهبود قیمت تمام شده محصولات معدنی کمک می‌کند.

در ادامه باید تاکید کرد تقویت شرکت‌های فنی‌مهندسی در حوزه معدن و صنایع معدنی ضروری است. با توجه به آنکه در شرایط تحریم بسیاری از شرکت‌های خارجی از کشور خارج شده‌اند، به همین دلیل دولت باید بخش ویژه‌ای را به تقویت شرکت‌های فنی‌مهندسی اختصاص دهد تا توانایی ایجاد فناوری در کشور فراهم شود. چنانچه دولت به معدن و صنایع معدنی و همچنین ترانزیت آنها توجه ویژه داشته باشد، می‌تواند به‌خوبی از ظرفیت ارزآوری آنها بهره بگیرد.

ایران کریدوری بالقوه برای حمل‌ونقل مواد معدنی است؛ بنابراین می‌تواند به هاب منطقه برای ترانزیت مواد معدنی بدل شود. اما تحقق اهداف یادشده به سرمایه‌گذاری قابل‌توجه نیاز دارد. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که شرکت‌های معدنی در دوران تحریم از تولید و ادامه فعالیت بازنایستاده‌اند؛ بنابراین می‌توانند در فرآیند توسعه‌یافتگی قرار گیرند. از مجموع موارد یادشده اینطور برداشت می‌شود که کاهش هزینه مبادله و تولید، اتکا به دانش فنی‌مهندسی داخلی و حمایت دولت از طریق ارائه برنامه جامع و سیاست‌گذاری میان‌مدت در بخش معدن، به توسعه بخش معدن و صنایع وابسته به آن منجر می‌شود.

وی در پایان خاطرنشان کرد: به اعتقاد ما بخش معدن می‌تواند به‌عنوان یک بخش مولد با اشتغالزایی بالا در اقتصاد کشور اثرگذار باشد. نزدیکی کشور ما به کریدورهای بین‌المللی، اتصال کشور به شریان‌های حمل‌ونقل دریایی و همچنین کریدور شرق، غرب، شمال و جنوب می‌تواند با توسعه زیرساخت‌ها کمک قابل‌توجهی به توسعه معادن کند.

آنوش رحام

گمرک به‌عنوان نهاد متولی موظف است عوارضی که دولت روی صادرات کالاهای استراتژیک معدنی به‌منظور حفظ خوراک صنایع فولادی و همچنین صنایع پایین‌دستی، منظور کرده را اخذ کند

سخن پایانی

از مجموع موارد یادشده اینطور برداشت می‌شود که گمرک، سیاست‌گذار نیست. عملکرد این سازمان از استراتژی‌های تدوین شده ازسوی سایر سازمان‌ها نشات می‌گیرد و نمی‌توان از گمرک انتظار داشت که روان‌سازی و تسهیل صادرات مواد معدنی را بر عهده داشته باشد. بنابراین ایجاد هماهنگی میان سازمان‌های موثر در امر تجارت خارجی، زمینه تسهیل صادرات را فراهم می‌کند و بدین‌ترتیب تاثیری بسزا در رشد صنایع معدنی خواهد داشت.

چابک‌سازی خطوط تولید مجتمع فولاد سبا

مدیر عملیات مجتمع فولاد سبا گفت: با توجه به اهمیت آماده‌به‌کاری تجهیزات و خطوط تولید این مجتمع، اجرای توقف سالانه در شرایط سخت بیماری کرونا پس از ۸ ماه از ۱۹ تا ۲۹ مهر با تلاش کارکنان واحدهای مربوط با موفقیت انجام شد.

به‌گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، بهمن خلیلی با تاکید بر اینکه این عملیات تحت نظارت و همکاری مدیریت بهداشت حرفه‌ای، ایمنی و محیط‌زیست فولاد مبارکه و با رعایت کامل تمامی شیوه‌نامه‌های بهداشتی انجام شد، اظهار کرد: تعمیرات فوق هیچ‌گونه حادثه ایمنی نداشت و خطوط تولید مجتمع فولاد سبا برای تولید مستمر و پایدار در یک سال آینده با موفقیت چابک‌سازی شد. در این زمینه از پشتیبانی مدیریت ارشد و تمامی مدیران و عوامل ذی‌ربط تشکر و قدردانی می‌کنیم.

جواد صباغی، رئیس واحد ریخته‌گری اظهار کرد: همکاران پرتلاش مجتمع فولاد سبا در مدت زمانی محدود و با مهارتی مثال‌زدنی عملیات یادشده را با دقت بسیار انجام دادند. از مهم‌ترین اقدامات انجام‌شده در این زمینه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: تعویض کامل پارکینگ دامی‌بار خط، دمونتاژ، مونتاژ و تنظیم اوسیلاتور و تعویض سیلندر اوسیلاتور، تعویض سیلندر بالانسینگ قیچی خط شماره ۲ و مهندسی معکوس آن، تعویض سیلندرلدل تارت خط شماره ۲، دمونتاژ، تعمیر و مونتاژ میزهای جداکننده شماره یک و دو، تعویض موتور اصلی قیچی شماره ۲ با موتور بومی‌سازی شده.

احمدرضا بخشایی، رئیس واحد نسوز عنوان کرد: با تشکر از تمامی کارشناسان، تکنسین‌ها، اپراتورها و عوامل اجرایی و همچنین پیمانکاران مربوط، برخی از مهم‌ترین اقدامات انجام‌شده در این حوزه عبارتند از: تعمیرات نسوز کوره‌های تونلی، شاتل‌ها و هلدینگ نورد و مشارکت در کوتاه کردن طول هیتینگ شماره ۲؛ تعمیر جوی‌ها و چاله‌های مذاب فولادسازی، تعمیر نسوز بدنه اتاقک غبار کوره قوس، تعویض برنرهای پیشگرم پاتیل، نصب رویه پیشگرم‌های پاتیل، تعویض چتر خشک‌کن تاندیش و تعمیر نسوز لدل تارت ریخته‌گری.

سیروس اسدی، رئیس واحد جرثقیل‌ها خاطرنشان کرد: با قدردانی از زحمات تمامی کارکنان مهم‌ترین اقدامات انجام‌شده در این حوزه عبارت‌اند از: تعویض گیربکس جنوبی ترولی جرثقیل ۲۷۰ تن مذاب‌بر، جوشکاری ترک‌های ترولی جرثقیل ۲۷۰ تن مذاب‌بر، اصلاح و جوشکاری ریل ترولی و پل، اصلاح و سنگ‌زنی ریل پل جرثقیل ۲۶۰ تن، اصلاح و تعویض شین‌های معیوب جرثقیل‌های واحد و کارگاه تعمیرات و تعویض سیستم ایر کاتد پیشنهادی جرثقیل‌های مربوط.

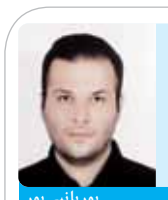
مهدی ناظم‌الرعایا، رئیس نورد گرم مجتمع فولاد سبا تصریح کرد: در این واحد با همکاری ارزشمند تیم مدیریت و کارکنان مجتمع فولاد سبا در همه حوزه‌ها فضای مناسبی ایجاد شد تا اقدامات ذیل انجام شود: PLC جدید کوره تونلی، نصب انکدرهای جابه‌جایی با توجه به نیازی که در راستای تعمیرات سالانه مشاهده می‌شد، عملیات لوپر جهت ZEROING قفسه‌ها با سیستم توسعه اتوماسیون، کار بر روی شبکه جدید فیبر نوری پروفی باس، انجام کامل توسعه اتوماسیون نورد، کوتاه کردن استراکچر انتهایی هیتینگ، تعویض استراکچر پیشانی ورودی شاتل شماره ۲، تعویض لوله‌های ساکشن پمپ‌های پوسته‌زدا، تعویض فرم‌های اصلی، سیلندر و ساپورت سیلندر ربررول‌های دانکویلر، دمونتاژ و سرویس هد استاک و چرخ سنگ بازوهای ماشین سنگ‌های کارگاه غلتک، نصب میز غلتکی مولتی گیج جدید، اتصال و فلشینگ مسیر هیدرولیک قفسه.

احسان عباد، رئیس واحد فولادسازی مجتمع فولاد سبا ابراز کرد: به‌منظور بهینه‌سازی و رفع عیوب جاری با همت و تلاش همکاران و شرکت‌های پیمانکار حاضر در شات‌دان توانستیم این اقدامات را انجام دهیم: در کوره شماره یک تعویض سیلندرهای تیلت و چرخش سقف کوره قوس؛ تعویض والو یک و دو، تخریب و تعویض بتن پلتفرم جلوی کوره قوس شمارهٔ یک؛ تعمیر و اصلاح گهواره کوره قوس، تعویض ریل‌های لدل کار LF۲ کوره قوس، تعویض کلکتورهای اصلی آب، تعویض داکت‌های ثابت و متحرک کوره قوس و اصلاح سقف آن، اصلاح مسیر پایپینگ اکومالاتورهای هیدرولیک کوره قوس، رفع نشتی روغن ترانس اصلی کوره قوس، اصلاح بوشینگ‌های کوره‌های قوس و کوره‌های پاتیلی، سرویس و تست ترانسفور ماتورهای کوره قوس MCC، سرویس پاور سنتر و فولادسازی، نصب اسلب‌های محوطه سرباره ترانس KV کوره، نصب شوت اصلی کوره، تعویض درایو نوار نقاله عمودی کوره قوس، اصلاح مسیرهای شارژ کربن کوره قوس.

مهدی قاسمی، رئیس دفتر برنامه‌ریزی و کنترل نگهداری و تعمیرات مجتمع فولاد سبا در پایان اظهار کرد: با عنایت به بهره‌وری همکارانی که در این شات‌دان حضور داشته‌اند، به‌طور کلی ۱۵ هزار و ۲۵۲ نفر ساعت در اجرای این عملیات به این شرح نقش‌آفرینی کردند: فولادسازی و موادرسانی ۳ هزار و ۹۸۲ نفر ساعت، ریخته‌گری ۴ هزار و ۹۸۰ نفر ساعت، نورد ۵ هزار و ۲۵۰ نفر ساعت و جرثقیل‌ها هزار و ۴۰ نفر ساعت. انجام این میزان فعالیت تعمیراتی در کوتاه‌ترین زمان ممکن و در شرایط شیوع ویروس کرونا قابل‌تقدیر است.

یادداشت

زیروبم موانع ورودی برای معدنکار

پوریا نبی‌پور
فعال معدنی

گمرک در بخش معدن گاهی موانع و مشکلاتی را ایجاد کرده که هزینه زیادی را به معدنکاران و در کل اقتصاد کشور تحمیل می‌کند؛ به‌طور مثال وقتی عوارض صادرات سنگ‌های خام ساختمانی افزایش یافت، این موضوع باتوجه به مشکلات اقتصادی کشور یعنی کاهش ارزش ریال و افزایش نرخ دلار از یک سو و تحریم‌ها از سوی دیگر باعث ضربه‌های شدیدی به معدنکاران شد. باوجود رقبای قوی در این صنعت در کشورهای مختلف متوجه می‌شویم که سیاست افزایش عوارض، سیاستی اشتباه بوده است.

در حالی که شرکت‌ها و تولیدکنندگان کشورهای رقیب از امتیازهای قابل‌توجهی در حوزه صادرات بهره‌مند هستند و دولت از آنها حمایت می‌کند، متاسفانه صنعتگران و معدنکاران ما نه‌تنها مورد حمایت قرار نمی‌گیرند، بلکه باید میزان عوارض بالایی هم پرداخت کنند.

مهم‌ترین موضوعی که در ارتباط با نقش فعالان بخش معدن و صنعتگران کشور وجود دارد، این است که اگر به آنها فضا داده شود، می‌توانند تاثیر بسزایی در اقتصاد بگذارند. در این شرایط که اقتصاد کشور هر روز از درآمدهای نفتی فاصله می‌گیرد و به بخش تولید نیازمندتر می‌شود، باید شرایط به‌گونه‌ای فراهم شود که بخش معدن و صنعت کشور رشد کنند، این در حالی است که متاسفانه در حال حاضر شاهدیم که این بخش نه‌تنها تاثیرگذار نیست بلکه بی‌تاثیر هم شده است. درباره اینکه ما به‌عنوان فعالان اقتصادی مطرح کنیم که چه راهکاری در پیش گرفته شود باید گفت اینقدر مشکلات زیاد است که با خواسته‌ها و اعلام‌نظر ما کار خاصی از پیش نمی‌رود. برای حل مشکلات بخش معدن و صنعت کشور در گمرک، شاید بهتر باشد ابتدا به حل مشکلات بین‌المللی پرداخت و سپس وارد مشکلات داخلی شد.

فشار تحریم‌ها متاسفانه باعث شده برای صادرات به کشورهای واسطه روی آوریم و در این روند بخش بزرگی از سود خالص مجموعه‌های داخلی به دلالان بین‌المللی پرداخت شود. در پایان باور دارم کارآمدی وزارت صنعت، معدن و تجارت وقتی قابل لمس است که بتوانیم با دنیا روابط بین‌المللی برقرار کرده و در حوزه صادرات عرض‌اندام کنیم.

خبر

نخستین آتشباری در معدن ملوند

مطابق برنامه زمانبندی و طرح بهره‌برداری، عملیات بهره‌برداری از معدن روی ملوند از ابتدای آذر سال گذشته آغاز شد. تاکنون حدود ۱۳۰ هزار مترمکعب عملیات استخراجی در این معدن صورت گرفته و از این میزان ۲۰ هزار تن کانسنگ روی استخراج شده است.

به گزارش روابط عمومی شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران روش استخراج در معدن روی ملوند به‌صورت روباز پلکانی است که تاکنون نیز کلیه عملیات استخراجی در معدن با استفاده از پیکور و به‌وسیله دو دستگاه بیل مکانیکی توسط راهبر اجرا شده است. در ادامه عملیات استخراجی از این معدن، اولین مرحله آتشباری به‌منظور باطله‌برداری و اصلاح وضعیت ایمنی به لحاظ ارتفاع پله‌های معدن در بخش غربی پیت انجام شد و با انجام این عملیات آتشباری، حدود ۵ هزار مترمکعب باطله برداشت می‌شود.

گفتنی است، معدن روی ملوند دارای ذخیره ۱۷۰ هزار تن کانسنگ روی با عیار ۶.۳ درصد است که بهره‌برداری از آن در قالب مشارکت با بخش‌خصوصی در حال انجام است. در حال حاضر ۲۵ نفر به‌صورت مستقیم در این معدن مشغول فعالیت هستند.

در بررسی موانع گمرکی برای معدنکاران مطرح شد

افت تولید و سرمایه‌گذاری در معدن، زیر سر گمرک

منیر حضوری
editor@smtnews.ir

دعوای بخش معدن با گمرک از جمله دعواهایی است که مدت‌هاست ادامه دارد. فعالان معدنی باور دارند با اینکه قانونی عمل می‌کنند، با مشکلاتی روبه‌رو هستند و نمی‌توانند همچون فعالان اقتصادی در کشورهای دیگر پیش بروند. آنها باور دارند بروکراسی اداری، قوانین دست‌وپاگیر، عوارض زیاد، ماندن کالاهای‌شان در گمرک و به اصطلاح رسوب آنها و در نهایت ترخیص دیرهنگام از جمله موانعی است که گاهی معدنکار را تا یک سال هم درگیر می‌کند.

این عوامل باتوجه به کاهش ارزش ریال و افزایش نرخ ارز و تحریم‌ها باعث می‌شود معدنکار و فعال اقتصادی به‌تدریج از ادامه کار دلسرد شود و ترجیح دهد سرمایه خود را با ورود به بازارهای موازی سرمایه‌ای مانند طلا و سکه و ارزهای بین‌المللی ایمن نگه دارد.

روزنامه صمت در پرونده این هفته خود نگاهی به وضعیت معدنکاران و رسوب کالاهای‌شان در گمرک کشور انداخته و با فعالان اقتصادی در این حوزه گفت‌وگو کرده که در ادامه می‌خوانید.

عکس: آیدا فریدی

صادرات امری تخصصی و جوان

بهروز فرح‌شیرازی، فعال بخش معدن در پاسخ به این سوال که گمرک در حل مشکل صادرات مواد معدنی چقدر توانسته بخش معدن را یاری کند و به‌عبارتی حلال مشکلات باشد به صمت گفت: صادرات امری تخصصی و جوان است؛ به این ترتیب بخش زیاد مشکلات در گمرک ازسوی صاحبان کالاها ایجاد می‌شود. اغلب آنها به‌دلیل ضعف آگاهی و تخصص با مشکلاتی در حوزه گمرک روبه‌رو می‌شوند.

این فعال معدنی در ادامه با اشاره به وظایف گمرک اظهار کرد: گمرک مجموعه‌ای است که در بحث زنجیره تامین باید به کمک معدنکار بیاید، این در حالی است که بدنه گمرک به‌دلیل دولتی بودن و بروکراسی اداری سنگین شده و این نهاد از هماهنگی با استانداردهای بین‌المللی اجتناب می‌کند.

گمرک چابک‌تر عمل کند

شیرازی با اشاره به لزوم توجه به استانداردهای بین‌المللی اظهار کرد: در فعالیت اقتصادی بین‌المللی لحظه‌ها و دقایق بسیار مهم هستند و همه چیز براساس زمان‌بندی و به‌طور منظم انجام می‌شود؛ به این ترتیب در اغلب کشورها، عملکرد گمرک در زنجیره فروش مواد معدنی مهم است.

او تاکید کرد: باتوجه به این موارد در ایران هم این بخش به‌جای اینکه مانعی برای صادرات باشد، باید چابک‌تر عمل کرده و خود را با سرعت بین‌المللی همراه کند. البته هرچند گمرک ایران نسبتا توانسته فعالیت خوبی داشته باشد اما هنوز نتوانسته به استانداردهای جهانی دست پیدا کند.

> بهروز فرح‌شیرازی: گمرک ایران نسبتا توانسته فعالیت خوبی داشته باشد، اما هنوز نتوانسته به استانداردهای جهانی دست پیدا کند

ضربه به معدنکاری با رسوب کالا

این فعال معدنی با اشاره به اینکه ترخیص و آماده‌سازی کالا برای خروج از کشور مرحله مهمی است، اظهار کرد: رسوب کالا در گمرک از چند زاویه می‌تواند به معدنکاری و اقتصاد ضربه بزند. با متوقف شدن کالاها در گمرک شاهد خواب سرمایه، توقف خطوط تولید، اشغال فضای بندر، ایجاد هزینه‌های مازاد انبارداری و... خواهیم بود. آنچه با رسوب کالا در بنادر شاهد خواهیم بود از دست رفتن اعتبار معادن ایران و در کل ضربه به اقتصاد است.

از سوی دیگر خواب سرمایه چرخش نقدینگی را به تعویق می‌اندازد و می‌تواند مشکلات عدیده‌ای را برای کشور ایجاد کند.

سرمایه‌گذار خارجی نیازمند اعتماد

شیرازی با اشاره به اینکه ایجاد حس اعتماد در سرمایه‌گذاران خارجی مقوله‌ای مهم است، تصریح کرد: اعتبار فروشنده و جلب اعتماد خریدار یکی از مهم‌ترین فاکتورهای موفقیت در فروش است، این در حالی است که رسوب کالا در گمرک و تعدد بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌ها و سردرگمی فعالان اقتصادی به‌دلیل تداخل قوانین موجب فرار سرمایه‌گذاران خارجی از معادن و اقتصاد ایران شده است.

او ادامه داد: وقتی کالایی را خارج از عرف بین‌الملل به خریدار تحویل دهید، باعث می‌شود نرخ تمام‌شده محصول افزایش یابد و خریدار بعدی تاخیر برای تحویل کالا در گمرک را مدنظر قرار دهد.

اهلیت و اعتبار صاحب کالا

این فعال معدنی به‌عنوان راهکار گفت: اهلیت و اعتبار صاحب کالا، ضمانت اجرای ترخیص کالا است. پس از بازرسی‌های اولیه و ارزیابی باید کالا به‌راحتی صادر شود و سپس امور اداری روند طبیعی خود را طی کند. در این فرآیند باید سیستم‌های نظارتی و کنترلی کار خود را دقیق انجام دهند و انجمن‌های صنفی صاحبان کالا جایگاه قوی‌تری در دفاع و حمایت از حقوق خود داشته باشند. همچنین بخشنامه‌ها و قوانین دست‌وپاگیر متعدد از سر راه برداشته شود تا مسیر روان‌تر شود.

اقتصاد بیمار

شیرازی در پاسخ به این سوال که چه انتظاری از وزارت صنعت، معدن و تجارت دارید، تصریح کرد: انتظار می‌رود وزارتخانه در کنار دیگر دستگاه‌های اجرایی در کنار فعالان اقتصادی و معدنی باشد.

او با شبیه دانستن وضعیت کنونی اقتصاد کشور به یک بیمار اورژانسی گفت: این بیمار به مرحله مرگ مغزی رسیده و اولویت پزشک احیای بیمار است. در وضعیت فعلی اقتصاد نیز، معدن باید جزو اولویت‌ها باشد. اگر این موارد را رعایت نکنیم بیمار به‌طورقطع از دست خواهد رفت. به این ترتیب توقع ما به‌عنوان فعالان معدنی این است که وزارت صنعت، معدن و تجارت به بهبود شرایط نه در شعار بلکه در واقعیت توجه کند.

در کنار فعالان اقتصادی باشیم

این فعال معدنی ادامه داد: وزارت صنعت، معدن و تجارت به همراه کلیه زیرمجموعه‌هایش باید در کنار فعالان اقتصادی قرار گیرد و در بحث صادرات مواد معدنی قسمتی از زنجیره صادرات را پیش ببرد. باتوجه به اینکه صادرات با موانع زیادی مواجه است، باید تمام دستگاه‌های اجرایی برای حل مشکل در کنار یکدیگر قرار گیرند.

شیرازی با اشاره به کاهش نرخ نفت و اینکه بخش اعظم بودجه دولت از مالیات تامین می‌شود، تصریح کرد: مالیات توسط فعالان اقتصادی پرداخت می‌شود و بخش اعظم حقوق کارکنان دولت نیز به موفقیت فعالان اقتصادی وابسته است. اگر در ذهن کارمندان و مدیران جا بیفتد که وقتی فعال اقتصادی وارد یک بخش دولتی می‌شود، یک دقیقه کار او را زودتر انجام دهند و این کار به‌منزله دریافت زودتر مطالبات‌شان است، آن زمان می‌توانیم مسیر همگرایی را پیش برده و شاهد باشیم که کارکنان دولت در کنار فعالان اقتصادی برای تکمیل زنجیره تامین و رونق اقتصادی تلاش می‌کنند.

مشکلات معادن زغال‌سنگ با گمرک

سعید صمدی، دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران با اشاره به موانعی که گمرک برای بخش معدن به‌وجود آورده به صمت گفت: بسیاری از معادنی که زیرمجموعه انجمن زغال‌سنگ هستند و تجهیزات معدنی موردنیاز خود را وارد می‌کنند، به‌طور خاص با مشکلاتی که گمرک ایجاد کرده روبه‌رو هستند. موانعی که گمرک ایجاد کرده، اغلب موجب افت تولید و سرمایه‌گذاری در بخش معدن شده است.

تنها گمرک مقصر نیست

دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران با بیان اینکه گمرک به‌تنهایی مقصر نیست و مجموعه‌های دیگر نیز در مشکلات دخیل هستند، تصریح کرد: هر زمان که دولت و مجموعه‌های مرتبط به هر دلیلی واردات را در کشور محدود کرده‌اند، ضوابط و مقررات به ضرر فعالان معدنی تغییر کرده است.

در این روند فعالان این حوزه که نیازمند واردات هستند، ناچار شده‌اند مجوزهایی را از مراکز مختلف دریافت کنند که زمان و هزینه زیادی برای آنها در برداشته است.

سیستم بروکراسی

صمدی با بیان اینکه دریافت مجوز در سیستم بروکراسی ایران کار را برای معدنکاران دشوار می‌کند، ادامه داد: به‌دلیل وجود قوانین دست‌وپاگیر بیشتر کالاها مدت زمان زیادی در گمرک می‌مانند و این امر تمامی محاسبات را برای فعالان اقتصادی به‌هم می‌زند.

قوانین یکسان

دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران با ابراز تاسف از اینکه قوانین در زمینه ورود تجهیزات معدنی و کالاهای لوکس یکسان هستند، خاطرنشان کرد: متاسفانه قوانین برای کسانی که مجوز ورود لکوموتیو معدنی می‌خواهند با کسانی که مجوز ورود خودرو تویوتا کمری می‌خواهند تفاوتی قائل نمی‌شود. همچنین میان لوازم یدکی خودرو لوکس و تجهیزات معدنی تفاوتی وجود ندارد و قوانین برای همه یکسان است.

> سعید صمدی: قوانین گمرکی در زمینه ورود تجهیزات معدنی و کالاهای لوکس یکسان عمل می‌کنند

وزارت صنعت، معدن و تجارت بازیگر اصلی

صمدی با بیان اینکه گاهی تصمیمات وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز مشکل‌آفرین است، تصریح کرد: وزارتخانه بازیگر اصلی است که باید مشکلات به‌وجود آمده از طرف گمرک را برای معدنکاران حل کند.

هرچند فعالان اقتصادی اقدامات زیادی برای همکاری با وزارتخانه انجام داده‌اند اما همچنان مشکلات حل نشده باقی مانده است؛ به‌طور مثال انجمن زغال‌سنگ، بارها لیست تجهیزات موردنیاز معادن زغال‌سنگ را به وزارتخانه ارسال کرده است، با این حال فعالان معدنی هنگام دریافت مجوز از وزارتخانه با مشکل روبه‌رو می‌شوند. درواقع از یک طرف افزایش نرخ ارز موجب شده هزینه واردات و تجهیزات برای فعالان اقتصادی افزایش یابد و از طرف دیگر قوانین دست‌وپاگیر واردات بر مشکلات آنها افزوده است.

سیاست‌های نادرست بانک مرکزی

دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران با اشاره به سیاست بانک مرکزی گفت: زمانی سیاست بانک مرکزی کاهش واردات بود که در نتیجه این سیاست معدنکار چندین ماه منتظر تخصیص ارز می‌ماند. در واقع هدف این بود که جلوی ورود کالاهای غیرضروری و مصرفی که مشابه داخلی داشت، گرفته شود، اما این اقدام جلوی تمامی فعالیت‌های اقتصادی را می‌گرفت. او تصریح کرد: در این شرایط شاهدیم که قاچاق کالا افزایش یافته و معدنکار که به‌هیچ‌وجه سراغ چنین کاری نمی‌رود، هر روز ضعیف‌تر می‌شود.

نیازمند قوانین تسهیل‌گر

صمدی برای حل مشکلات بخش معدن در گمرک، پیشنهاد کرد دولت سیستمی را تهیه کند تا مواد اولیه صنعت و معدن از جمله تجهیزات و لوازم یدکی مورد نیاز راحت‌تر از کالاهای لوکس و غیرضروری وارد شوند. برای عملیاتی شدن این مهم باید قوانین آسان‌تری ازسوی دولت جاری شود.

مشکلات فعالان سنگ با گمرک

باقر محمدی، فعال حوزه سنگ با بیان اینکه گمرک مشکلات عدیده‌ای را برای فعالان بخش معدن ایجاد می‌کند به صمت گفت: در همه جای دنیا مدت زمان گردش مالی برای فعالان اقتصادی مشخص است. به این صورت که محصول و مواد اولیه وارد کشور می‌شود و مسیر طبیعی خود را طی می‌کند تا در نهایت به‌دست مصرف‌کننده برسد، در حالی که متاسفانه گمرک کشور ما اقداماتی را انجام می‌دهد که این روند به‌شدت طولانی و زمان‌بر می‌شود.

این فعال حوزه سنگ تصریح کرد: متاسفانه با چنین اقداماتی بسیاری از واحدهای تولیدی از فعالیت ساقط شده و دیگر ورود کالای موردنظر برای فعالان اقتصادی و به‌طور خاص بخش معدن صرفه اقتصادی ندارد. در نهایت به دلیل گران تمام شدن نرخ محصول نهایی تولیدکننده و مردم ضرر می‌بینند و از نیاز خود دست می‌کشند.

ضعف شایستگی در مدیریت

محمدی در پاسخ به این سوال که چه نقاط ضعفی در کشور وجود دارد که شاهد چنین روندی هستیم، تصریح کرد: خوشبختانه در این زمینه ضعف قانونی وجود ندارد، چراکه قانون و مقررات به اندازه کافی در کشور وجود دارد.

مسئله مهم این است که مدیریت ضعیفی در کشور وجود دارد؛ به‌عبارتی کسانی که امور را مدیریت می‌کنند در جایگاه خود نیستند و شایستگی‌های لازم را ندارند. به این ترتیب اهمیت زمان را ندانسته و هزینه‌های زیادی را برای فعالان اقتصادی ایجاد می‌کنند.

لزوم شفافیت امور اقتصادی

این فعال حوزه سنگ در پاسخ به این سوال که چه انتظاری از دولت برای رونق فعالیت فعالان اقتصادی دارید، گفت: باید همه امور اقتصادی شفاف شوند. دولت از ابتدا روشن کند که چه کالایی را می‌شود و چه کالایی را نمی‌شود وارد کشور کرد تا کالایی حدود ۶ تا یک سال در گمرک نماند و با موانع ورود روبه‌رو نشود.

محمدی در پایان تصریح کرد: ما به‌عنوان فعالان بخش معدن ناامید هستیم و از مسئولان هیچ انتظاری نداریم! اما اگر دولت قصد دارد به‌واقع مشکلات ما را حل کند، باید کاری کند که همه چیز روی قاعده پیش برود.

> باقر محمدی: بسیاری از واحدهای تولیدی از فعالیت ساقط شده و دیگر ورود کالای موردنظر برای فعالان اقتصادی و به‌طور خاص بخش معدن صرف ندارد

سخن پایانی...

یکی از مواردی که معدنکاران از آن گله دارند موانعی است که گمرک ایجاد کرده و باعث شده اغلب یک کالا دیر ترخیص شود و معدنکار را با مشکلاتی از قبیل خواب سرمایه روبه‌رو سازد.

کارشناسان باور دارند هرچند گمرک ایران نسبتا توانسته فعالیت خوبی داشته باشد، اما هنوز نتوانسته به استانداردهای جهانی دست پیدا کند. در این بین شاهد از دست رفتن اعتبار معادن ایران و در کل ضربه به اقتصاد کشور هستیم. عملکرد گمرک باعث خواب سرمایه شده و در نتیجه چرخش نقدینگی به تعویق افتاده است. به باور آنها بدنه گمرک به‌دلیل دولتی بودن و بروکراسی اداری سنگین شده و این نهاد چندان با استانداردهای بین‌المللی هماهنگ نیست. موانعی که گمرک ایجاد کرده، اغلب موجب افت تولید و سرمایه‌گذاری در بخش معدن شده است.

البته برخی کارشناسان نیز باور دارند که گمرک به‌تنهایی مقصر نیست و مجموعه‌های دیگر نیز در مشکلات موجود دخیل هستند. آنها مطرح می‌کنند هر زمان که دولت و مجموعه‌های مرتبط به هر دلیلی واردات را در کشور محدود کرده‌اند، ضوابط و مقررات به ضرر فعالان معدنی تغییر کرده است. در این روند فعالان این حوزه که نیازمند واردات هستند، ناچار شده‌اند مجوزهایی را از مراکز مختلف دریافت کنند که زمان و هزینه زیادی برای آنها در برداشته است.

کارشناسان به‌عنوان راهکار باور دارند که گمرک باید چابک‌تر عمل کرده و خود را با سرعت بین‌المللی همراه کند. در این بین انتظار می‌رود وزارتخانه در کنار باقی دستگاه‌های اجرایی در کنار فعالان اقتصادی و معدنی باشد. وزارت صنعت، معدن و تجارت به همراه کلیه زیرمجموعه‌هایش باید در کنار فعالان اقتصادی قرار گیرد و در بحث صادرات مواد معدنی قسمتی از زنجیره را پیش ببرد. باتوجه به اینکه صادرات با موانع زیادی در کشور مواجه است، باید تمام دستگاه‌های اجرایی برای حل مشکل در کنار یکدیگر قرار گیرند.

همچنین کارشناسان تاکید دارند دولت باید سیستمی را تعبیه کند تا مواد اولیه صنعت و معدن از جمله تجهیزات و لوازم یدکی موردنیاز معدنکاران راحت‌تر از کالاهای لوکس و غیرضروری وارد کشور شوند؛ در غیر این صورت بسیاری از واحدهای تولیدی از فعالیت ساقط شده و دیگر ورود کالای موردنظر برای فعالان اقتصادی و به‌طور خاص بخش معدن صرفه اقتصادی ندارد و درنهایت به‌دلیل گران تمام شدن نرخ محصول نهایی تولیدکننده و مردم ضرر می‌بینند و از نیاز خود دست می‌کشند.

توقع جامعه از بانک مرکزی کنترل تورم است

گروه خبر
editor@smtnews.ir

رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به سختی‌های سیاست‌گذاری پولی و کنترل نقدینگی در شرایط تحریم و شیوع ویروس کرونا، نوشت: امروز افزایش نرخ سود بانکی سیاستی نیست که توفیق قطعی داشته باشد و برهمین اساس به‌دنبال روش‌های دیگری برای کاهش فشار تورمی در بازارهاست. به گزارش ایرنا عبدالناصر همتی در صفحه مجازی یادداشتی با عنوان «اهداف و ابزار بانک مرکزی» نوشت. رئیس کل بانک مرکزی نوشته است: در طول حدود دو سال گذشته، بانک مرکزی تحت فشار فزاینده‌ای بوده که دلیل اصلی آن، شدت گرفتن تحریم‌ها و شوک منفی عرضه، آن‌هم در شرایطی که نیروی انباشته شده نقدینگی هم در حال تخلیه شدن روی قیمت‌ها بود. مشکلات دیگر، از جمله کرونا و کسری بودجه نیز به تشدید اجتناب‌ناپذیر رشد نقدینگی منجر شده است. سیاست‌گذاری پولی برای مقابله با شوک منفی عرضه حتی در شرایط معمول هم دشوار است تا چه برسد به اقتصاد ایران که با انبوهی از مشکلات ساختاری نیز مواجه است. وظیفه اساسی بانک مرکزی ثبات قیمت‌ها و پس از آن جلوگیری از رکود و کاهش تولید است. واضح است، مطابق نظریه اقتصادی، امکان دستیابی به هدف‌های زیاد با تعداد محدودی ابزار وجود ندارد. نظر به خطری که تشدید نگران‌کننده تورم به صورت آسیب‌های جدی به دهک‌های متوسط و پایین جامعه و ایجاد عدم‌اطمینان و نیز ممانعت از تداوم فعالیت‌های تولیدی دارد، منطقی است که توقع جامعه بر تمرکز بانک مرکزی بر کنترل تورم باشد. با وجود درد و رنجی که ملت ما از تحریم‌ها دیده، اقتصاد ایران، آن‌طور که امریکا تصور می‌کرد دچار فروپاشی نشده و نشانه‌های فاصله گرفتن از عمق رکود را نمایان کرده است و تمام تلاش بانک مرکزی باید معطوف به کنترل تورم به هر طریق ممکن و تداوم وضعیت روبه بهبود بخش حقیقی باشد. بانک مرکزی به‌خوبی واقف است که با توجه به وجود شوک منفی عرضه، ناترازی بانک‌ها و نیاز مالی دولت، امروز افزایش نرخ سود بانکی سیاستی نیست که توفیق قطعی داشته باشد و برهمین اساس به‌دنبال روش‌های دیگری برای کاهش فشار تورمی در بازارهاست. البته با ابزارهای در اختیار، روند نرخ سود بین بانکی نیز تعدیل خواهد شد.

تجلیل از بانک ملت در همایش ملی سالانه نفت

لوح سپاس همایش ملی سالانه نفت OILEX ۲۰۲۰ به بانک ملت به‌عنوان بانک فعال و برتر در حوزه انرژی اعطا شد. به گزارش روابط عمومی بانک ملت، در همایش ملی سالانه نفت و با هدف معرفی طرح‌ها و دستاوردهای برتر صنایع نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی ایران بانک ملت به‌دلیل حضور فعال در حوزه انرژی مورد تجلیل قرار گرفت. بر اساس این گزارش، همایش یادشده با حمایت وزارت نفت، مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت نهاد ریاست جمهوری، ستاد فرهنگ‌سازی اقتصاد دانش‌بنیان معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و جمعی از انجمن‌ها و تشکل‌های تخصصی در این حوزه برگزار شد.

اعلام اسامی برندگان قرعه کشی اقتصاد نوین

اسامی برندگان قرعه‌کشی هشتمین دوره جشنواره حساب‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز بانک اقتصادنوین اعلام شد.

به‌گزارش روابط عمومی بانک اقتصادنوین، بر این اساس مشتریان می‌توانند با مراجعه به صفحه اعلام نتایج هشتمین دوره جشنواره حساب‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز بانک اقتصادنوین در پورتال بانک اقتصادنوین به نشانی www.enbank.ir و واردکردن کد ملی خود از نتیجه قرعه‌کشی آگاهی یابند. گفتنی است، جشنواره حساب‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز بانک اقتصادنوین از فروردین امسال آغاز و تا ۱۸ مهر ۱۳۹۹ ادامه داشت که مورد استقبال هم‌وطنان و مشتریان نیک‌اندیش و خیرخواه این بانک قرار گرفت.

فروش جشنواره پاییزه بیمه نوین

بیمه نوین، در جشنواره فروش خود با عنوان «جشنواره پاییزه» بیمه‌نامه‌های بدنه اتومبیل، آتش‌سوزی منازل مسکونی، آتش‌سوزی صنعتی و غیر صنعتی را از تاریخ یکم تا ۱۰ آبان با شرایط ویژه ارائه می‌کند. به‌گزارش روابط‌عمومی و امور بین‌الملل بیمه نوین؛ همچنین به‌دلیل استقبال مشتریان عزیز، «جشنواره مهربان» بیمه نوین که به فروش ویژه محصول بیمه عمر و سرمایه‌گذاری اختصاص داشت تا ۳۰ آبان تمدید شد. علاقه‌مندان برای کسب آگاهی بیشتر از شرایط خرید این محصولات بیمه‌ای، می‌توانند علاوه بر مراجعه به شعب و نمایندگی‌های بیمه نوین، به سامانه اینترنتی این شرکت به نشانی www.novininsurance.com مراجعه کرده یا با شماره تماس ویژه بیمه نوین ۰۲۱۷۵۰۶۷۲۲۲ تماس حاصل کنند.

رشد سهام بیمه زندگی خاورمیانه

بیمه زندگی خاورمیانه در دوره ۶ ماهه منتهی به ۳۱ شهریور ۱۳۹۹، به ازای هر سهم خود ۹۹۰ ریال کنار گذاشت که نسبت به دوره مشابه در سال گذشته که سود هر سهم ۹۸ ریال اعلام شده بود، از افزایش ۹۱۰ درصدی در هر سهم حکایت دارد.

به‌گزارش روابط‌عمومی بیمه خاورمیانه، شرکت بیمه زندگی خاورمیانه با سرمایه هزار و ۲۰۰ میلیارد ریال، صورت‌های مالی ۶ ماه نخست دوره مالی منتهی به ۳۰ اسفند ۱۳۹۹ را به صورت حسابرسی نشده منتشر کرد. این شرکت بورسی سود انباشته پایان دوره را با افزایش ۹۲۱ درصد نسبت به دوره مشابه گذشته، هزار و ۱۰۸ میلیارد و ۲۱۶ میلیون ریال اعلام کرده است. یادآوری می‌شود «بخاور» در دوره ۶ ماهه نخست سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸ (حسابرسی شده)، سود هر سهم را مبلغ ۹۸ ریال و سود خالص را ۱۱۷ میلیارد و ۹۴۳ میلیون ریال قید کرده است.

بیمه کوثر صدرنشین تحقق بالاترین سود

شرکت بیمه کوثر در ۶ ماه نخست سال ۹۹ و با توجه به گزارش‌های منتشر شده در سامانه کدال در بین شرکت‌های بیمه‌ای رتبه اول تحقق بالاترین سود خالص را کسب کرد.

به گزارش روابط‌عمومی و اعلام مدیر اقتصادی و سرمایه‌گذاری بیمه کوثر، این شرکت با تحقق سود خالص ۱۰هزار و ۶۴۰ میلیارد ریالی در گزارش ۶ ماهه حسابرسی نشده سال ۹۹ بالاترین رقم سودآوری را در بین بیمه‌ها به‌دست آورد و از رشد ۷۵۳ درصدی نسبت به دوره مشابه سال گذشته برخوردار شد. نوید خاندوزی خاطرنشان کرد: بیمه کوثر علاوه بر کسب بالاترین سود خالص در بین شرکت‌های بیمه‌ای فعال در بورس و فرابورس، بالاترین رشد ریالی سود خالص نسبت به مدت مشابه سال گذشته را نیز در بین شرکت‌های بیمه به‌دست آورد و در ۶ ماهه نخست سال ۹۹ حدود ۱۴هزارمیلیارد ریال سود از سرمایه‌گذاری‌ها داشته است.

خبر

تداوم صدرنشینی بیمه آسیا در سودآوری

بیمه آسیا در نیمه نخست امسال ۳ هزار و ۷۵۴ میلیارد تومان حق بیمه تولید و همچنین ۳۴۱ میلیارد تومان سود خالص شناسایی کرد و به هر سهم ۱۴۸۲ ریال سود اختصاص داد.

به گزارش روابط‌عمومی بیمه آسیا، این شرکت بیمه‌ای که رکورد تولید بیشترین حق بیمه را در بین ۲۳ شرکت خصوصی بیمه‌ای در چند سال گذشته در اختیار دارد نسبت به نیمه نخست سال گذشته ۲۹درصد حق بیمه خود را افزایش داد و هزار و ۸۰۷ میلیارد تومان خسارت بیمه‌گذاران این شرکت را جبران کرد.

این برند خوشنام بیمه‌ای که یکی از گسترده‌ترین شبکه‌های بیمه‌ای کشور را در اختیار دارد در این دوره زمانی در آمد حق خود را ۳۲ درصد افزایش داد و به رقم ۳ هزار ۸۴ میلیارد تومان رساند این رقم در دوره مشابه سال گذشته ۲ هزار و ۳۳۱ میلیارد تومان بود.

بیمه آسیا در این دو فصل ۴۱۳ میلیارد تومان سود انباشته ثبت کرد که نسبت به دو فصل سال گذشته ۱۹۷ درصد افزایش داشته است و همچنین برای هر سهم هزار و ۴۸۲ سود شناسایی کرد که شاهد رشد ۷۱۹ درصدی بوده است.

این شرکت بورسی در طول این دوره ۶ ماهه ۶۹ درصد سرمایه گذاری‌های کوتاه‌مدت و ۱۲۱ درصد موجودی نقدی خود را نسبت پایان سال گذشته افزایش داد و حقوق صاحبان سهام آن با افزایش ۵۲ درصدی به رقم ۷۶۴ میلیارد تومان رسید.

شهردار کرمانشاه:

سند چشم‌انداز توسعه شهر کرمانشاه تدوین می‌شود

شهردار کرمانشاه از تدوین سند چشم‌انداز توسعه این شهر خبر داد و گفت: این سند به زودی در دسترس همگان قرار می‌گیرد و در آینده شهر کرمانشاه بر اساس این سند مدیریت می‌شود.

دکتر سعید طلوعی ادامه داد: کار کردن و انجام پروژه‌های عمرانی در شهر کرمانشاه به دلایل مختلف بسیار سخت است و روحیه جهادی می‌طلبد.

وی با تاکید بر اینکه پروژه‌های عمرانی بزرگ این شهر به کابوسی برای مردم تبدیل شده بود، افزود: هم اکنون فضای خوبی در بین رسانه‌ها، مجموعه شهری و مردم برای به ثمر رسیدن این پروژه‌ها وجود دارد. شهردار کرمانشاه با اظهار به اینکه عملکرد مجموعه شهرداری یک عملکرد جهادی است، بیان داشت: اعتقاد دارم مسئولیت‌پذیری مدیران، به درستی انجام دادن وظایف محوله و ارائه خدمات شایسته به مردم موجب ایجاد فضای اعتماد و اطمینان بین مردم و مدیران می‌شود.

طلوعی با بیان اینکه مردم بهترین قاضی برای عملکرد مدیران هستند، ادامه داد: کرمانشاه با همدلی و همراهی همگان در مسیر توسعه، پیشرفت و آبادانی قرار دارد.

به گفته وی، تنها راه پیشرفت و آبادانی شهر کرمانشاه عملگرایی و کار جهادی است و با همین کار جهادی می‌توان پاسخ منتقدان را داد.

دکتر طلوعی به مشکلات مالی و اقتصادی شهرداری اشاره کرد و افزود: علی‌رغم ویروس کرونا که باعث تعطیلی بسیاری از پروژه‌های عمرانی شهرهای دیگر شده است، شهرداری کرمانشاه با جدیت و تلاش بیشتر پروژه‌های خود را به پیش می‌برد و هیچ شهری به اندازه کرمانشاه پروژه عمرانی در دست اجرا ندارد.

▣ ۲۳۰ هزار تُن آسفالت‌ریزی طی ۱۸ ماه در شهر کرمانشاه

شهردار کرمانشاه به پروژه آسفالت‌سازی محله‌های حاشیه شهر اشاره و بیان کرد: معابر محله‌های آقاجان و زورآباد به دلیل بافت قدیمی و توپولوژی منطقه به صورت دستی و با فرغون آسفالت شد که در ابتدای کار ساکنین این محله‌ها به دلیل نگرش منفی که از گذشته‌های دور وجود داشته، رفتار قهری نشان دادند اما در ادامه روند پروژه به کمک نیروهای شهرداری آمدند.

وی با بیان اینکه آسفالت معابر محله‌ها جز حداقل‌های حقوق اولیه شهروندی است، تاکید کرد: متأسفانه در گذشته به محله‌های حاشیه‌ای شهر خدمات ارائه نمی‌شد و تمرکز خدمات‌دهی در محله‌های بهره مند و مرفه شهری بود.

دکترطلوعی گفت: برخی از آسیب‌های اجتماعی موجود در مناطق حاشیه شهر بیداد می‌کند که بانی اصلی آن نالایقی و ناکارآمدی برخی از مدیران است، آسیب‌هایی که با یک کار ساده مانند آسفالت سازی مناطق کم برخوردار می‌توان از بروز آن جلوگیری کرد.

وی بر اخلاق‌مداری و صداقت‌محوری مجموعه شهری تاکید کرد و افزود: همشریان ما به کمترین‌ها قانع هستند اما به شرطی که خدمت صادقانه و عملگرایی مدیران را ببینند.

دکتر طلوعی با اظهار به اینکه همدلی و همراهی خوبی در مجموعه مدیریت شهری کرمانشاه وجود دارد، بیان کرد: در فضای این همدلی پروژه‌های بزرگی در شهر کرمانشاه شروع شده و در کمترین زمان ممکن نیز برای خدمت و رفاه مردم به پایان می‌رسد. وی گفت: طی حدود ۱۸ ماه گذشته ۲۳۰ هزار تُن آسفالت در شهر کرمانشاه برای آسفالت معابر با اولویت معابر اصلی، فرعی و کوچه‌ها به کار رفته است.

▣ اجرای طرح پیاده راه‌سازی خیابان مدرس موجب رونق اقتصادی منطقه می‌شود

شهردار کرمانشاه با بیان اینکه وجود پیاده‌راه در هر شهری مظهر تمدن و مدنیت و هویت آن شهری است، افزود: پیاده راه شدن خیابان مدرس باعث بالا رفتن داد و ستد مغازه‌های این خیابان تجاری می‌شود و به صورت استثنایی نوع کسب‌وکار را در این خیابان افزایش می‌دهد.

وی با اشاره به اجرای این طرح در ۲ فاز، تصریح کرد: فاز اول طرح پیاده راه‌سازی خیابان مدرس از حد فاصله میدان آزادی تا چهارراه اجاق و فاز دوم از چهارراه اجاق تا میدان انقلاب اجرا می‌شود.

دکترطلوعی طول اجرای این طرح را یک‌هزار و ۸۰۰ متر اعلام کرد و افزود: مسیر تردد حمل و نقل در این خیابان به صورت خط بی.آر.تی است که ۶ ایستگاه اتوبوس به فاصله حدود ۲۰۰ متر در این خط جانمایی می‌شود.

وی با بیان اینکه جدول‌گذاری دوبل و نرده‌گذاری برای این خیابان انجام خواهد گرفت، ادامه داد: دو طرف خط بی. آر. تی نیز پیاده‌راه می‌شود که عرض تقریبی آن ۳.۵ متر و به صورت سنگ فرش خواهد بود. دکتر طلوعی بیان داشت: برای این طرح آیتم‌های منظر شهری، ایمنی، تخلیه و بارگیری مراکز تجاری و سهولت احداث پیش‌بینی شده است.

شهردار کرمانشاه بر نهادینه شدن فرهنگ استفاده شهروندان از حمل‌ونقل عمومی تاکید کرد و افزود: هدف از اجرای طرح پیاده راه‌سازی خیابان مدرس کمرنگ کردن فرهنگ استفاده از خودروی شخصی و تقویت فرهنگ پیاده روی در شهر کرمانشاه است.

وی با بیان اینکه این طرح با خواست کسبه و ساکنان این خیابان اجرا خواهد شد، افزود: متأسفانه بعضی از افراد منافع خود را در فضای هرج و مرج می‌بینند و برای اجرای پیاده راه‌سازی خیابان مدرس سنگ اندازی‌هایی انجام می‌دهند.

دکترطلوعی به اهداف راهبردی برنامه‌ریزی شده و طراحی شده طرح پیاده‌راه خیابان مدرس اشاره کرد و گفت: اجرای این طرح موجب بهبود مدیریت ترافیک، بهبود سیمای کالبدی شهری، بهسازی محیط‌زیست شهری، بهبود وضعیت خرید و خدمات و تقویت زندگی اجتماعی و فرهنگی می‌شود.

وی با بیان اینکه براساس برنامه‌ریزی و اولویت‌های متناسب با امکانات موجود پروژه‌های عمرانی را پیش می‌بریم، بیان کرد: کرمانشاه در بسیاری از زمینه‌ها نسبت به شهرهای دیگر خیلی عقب است و باید با ترجیح خواسته‌های مردمی بر خواسته‌هایی شخصی و همدلی و همراهی، این عقب‌ماندگی‌ها را جبران کرد.

▣ اجرای طرح آرشیو الکترونیک اسناد تا پایان سال جاری

دکترطلوعی، الکترونیکی شدن آرشیو اسناد موجود در شهرداری را یکی از موارد مهم در ارائه خدمات مطلوب شهروندی دانست که موجب حفظ، نگهداری و دسترسی سریع و آسان به اسناد می‌شود.

وی ادامه داد: شهرداری کرمانشاه از ابتدای امسال اقدام به الکترونیکی کردن آرشیو اسناد و پرونده‌های مناطق هشتگانه شهرداری، اداره املاک، سازمان آتش‌نشانی، سازمان پارک‌ها و... کرد و هم اکنون حدود ۸۰ درصد از این طرح انجام شده است.

شهردار کرمانشاه با تاکید بر اینکه الکترونیکی شدن کارها موجب به حداقل رساندن فساد اداری می‌شود، گفت: اجرای این طرح در شفاف‌سازی، افزایش امنیت و ایجاد اطمینان در ارباب رجوع بسیار مؤثر است.

طلوعی با قدردانی از زحمات اصحاب رسانه استان برای بیان صادقانه عملکرد شهرداری کرمانشاه، اظهار کرد: این حمایت‌ها باعث دلگرمی و ادامه کار با جدیت بیشتر برای مجموعه شهرداری شده است.

گفتنی است خبرنگاران از پروژه‌های در حال انجام شهرداری کرمانشاه شامل پیاده‌راه پارکینگ شهرداری، ساماندهی آبشوران، پارک جنگلی سراب قنبر و تقاطع غیرهمسطح شهید قاسم سلیمانی بازدید کردند.

یادداشت

بحث شیرین استقلال بانک مرکزی

حمید دیهیم
اقتصاددان

در کشورهای توسعه‌یافته بانک مرکزی یک نهاد کاملا مستقل و قدرتمند است و همین امر نیز باعث شده در امور مختلفی چون کنترل تورم موفق ظاهر شوند، اما در ایران مدیریت بانک مرکزی کار ساده‌ای نیست. دولت هر وقت با مشکلی مواجه می‌شود، به‌سادگی دستور چاپ اسکناس را به بانک مرکزی می‌دهد و بانک هم به‌دلیل نداشتن استقلال مجبور به اجرای دستورات مقامات دولتی است. عملا با این شرایط نمی‌توان از بانک مرکزی انتظار داشت که تصمیمات محوری و سرنوشت‌ساز را مستقلا و بدون دخالت نهادهای سیاسی بگیرد.

طبیعتا همه این موارد باعث ایجاد تورم در کشور می‌شود. اما فرض کنید بانک مرکزی استقلال داشته باشد و دولت نتواند اعضای شورای پول و اعتبار را به‌سادگی تغییر دهد؛ خب به‌طور طبیعی خواهیم دید که این ثبات و استقلال موجب ایجاد ثبات در اقتصاد و همچنین کنترل تورم خواهد شد.

برای مثال در ایالات متحده امریکا می‌بینیم که مقامات بانکی این کشور به‌سادگی قابل جابه‌جایی و تغییر سمت نیستند؛ مثلا مدیری بیش از ۱۴ سال در شورای پول و اعتبار است و چون به‌دلیل شایستگی علمی در این جایگاه قرار گرفته، توانسته ثبات را در حوزه تحت مدیریت خود ایجاد کند. در اروپا هم این رویه وجود دارد. هرچند دوران مدیریتی کوتاه‌تر است (۵ تا ۶ سال) اما باز هم با شرایط کشور ما بسیار تفاوت دارد. همین عدم ثبات مدیریتی باعث شده ما شرایط اقتصادی ناپایدار و بی‌ثباتی داشته باشیم.

دولتی‌ها هیچ وقت زیر بار پذیرفتن استقلال بانک مرکزی نخواهند رفت، چراکه بدون هیچ زحمتی می‌توانند به بانک مرکزی دستور دهند که پول چاپ کند؛ خب در چنین شرایطی بدیهی است که دولت جلوی روند مستقل شدن بانک مرکزی را بگیرد.

بانک مرکزی به کمک مجلس نیاز دارد

مجلس می‌تواند در این زمینه با بانک مرکزی همکاری و به روند استقلال آن کمک کند. این مسئله را هم در نظر بگیرید که مسئولان بانک مرکزی متخصصان خوبی هستند اما به‌دلیل همین وابستگی به دولت نمی‌توانند طبق آنچه درست می‌دانند عمل کنند. تا زمانی که این روند ادامه داشته باشد تورم به‌صورت روزافزون شدت خواهد گرفت.

متاسفانه دولت هیچ گاه چنین لایحه‌ای (استقلال بانک مرکزی) را به مجلس پیشنهاد نخواهد کرد، از همین رو نمایندگان مجلس باید دست به کار شوند و طرح استقلال بانک مرکزی را به تصویب برسانند. در چنین حالتی است که می‌توانیم از بانک مرکزی انتظار پاسخگویی داشته باشیم، چراکه در صورت مستقل شدن این نهاد، سیاست‌هایی که اجرا می‌کنند نیز حاصل تصمیمات مسئولان بانک مرکزی است و قطعا باید در قبال عملکرد خود پاسخگو باشند.

حدود ۲ سال قبل هم انجمن اقتصاددانان ایران در همین زمینه بیانیه‌ای خطاب به دولت منتشر کرد، اما با کمال تاسف دیدیم که مقامات دولتی زیر بار پذیرش این مسئله نرفتند. هر دولت دیگری هم روی کار بیاید وضعیت همین خواهد بود، چراکه با این شرایط راه بسیار ساده‌ای در اختیارش خواهد بود تا کم‌وکاستی‌هایش را بدون زحمت جبران کند.

تنها راهی که برای پیاده‌سازی این طرح وجود دارد این است که از مجرای مجلس شورای اسلامی اقدام شود تا بانک مرکزی هرچه زودتر و به نحو احسن، مستقل از دولت عمل کند. رسانه‌ها باید چنین سخنانی را به گوش نمایندگان مجلس برسانند، چراکه اغلب نمایندگان که اقتصاددان نیستند و طبیعی است که باید در چنین زمینه‌هایی مشورت بگیرند. از دید من تا زمانی که چنین اتفاقی نیفتد و بانک مرکزی نتواند مستقل تصمیم‌گیری کند، نمی‌توان انتظار زیادی از این نهاد داشت، چراکه در واقع این دولت است که سیاست‌های بانک مرکزی را تعیین می‌کند و متاسفانه می‌بینیم که در نهایت همان سیاست‌های تورم‌زا و غیرکارشناسی هم اجرا می‌شوند.

صمت تحلیل کارشناسان از گزارش جدید صندوق بین‌المللی پول را بررسی کرد

نگاه خوشبینانه جهان به اقتصاد ایران

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

از سال ۷۸ که برنامه سوم توسعه طراحی و اجرا شد تا امروز اقتصاددانان ایرانی یا طرفدار پروپاقرص اجرای بی‌کم‌وکاست آن بوده‌اند یا مخالفت خود را به‌تندی مطرح کرده و تمام مشکلات اقتصادی امروز کشور را ناشی از اجرای این برنامه می‌دانند. این دسته از کارشناسان اقتصادی که منتقد اجرای برنامه سوم توسعه توسط دولت سید محمد خاتمی هستند، معتقدند این برنامه اساسا برپایه راهکارهایی که صندوق بین‌المللی پول طراحی کرده، بنا شده و به همین دلیل نباید اجرا می‌شد، چراکه ریشه بسیاری از مشکلات کنونی اقتصاد ایران را مربوط به همان واپسین ماه‌های دهه ۷۰ می‌دانند. اما موافقان اقدامات اقتصادی دولت اول اصلاحات بر این باورند که ما باید با سرعت هرچه تمام‌تر به خانواده بزرگ تجارت‌جهانی بپیوندیم، چراکه با بستن درهای کشور نمی‌توانیم به استقلال اقتصادی دست یابیم. این دسته از اقتصاددانان معتقدند استقلال اقتصادی در دنیای امروز عملا غیرممکن و حتی غیرضروری است چون حتی ابرقدرت‌های جهانی هم در حوزه تولید و اقتصاد نمی‌توانند ادعای استقلال تام و تمام داشته باشند. آنها از چین به‌عنوان نمونه‌ای موفق در این زمینه یاد می‌کنند و با اشاره به مراودات گسترده چینی‌ها با ایالات متحده امریکا و سایر کشورهای غربی در حوزه‌های مختلف اقتصادی، بر این نکته تاکید دارند که چه ما خوشمان بیاید و چه باب میل‌مان نباشد باید به آنچه دهکده جهانی نامیده می‌شود بپیوندیم، وگرنه خود را در جزیره‌ای سوت و کور محبوس کرده‌ایم که هیچ امکانی برای پیشرفت نداریم.

چشم‌انداز ۱۴ شاخص کلان اقتصاد ایران در سال آینده

صندوق بین‌المللی پول در گزارشی موسوم به «چشم‌انداز اقتصاد منطقه‌ای: خاورمیانه و آسیای مرکزی» به بررسی چشم‌انداز اقتصادی ۳۱ کشور منطقه از جمله ایران در سال ۲۰۲۱ پرداخته است.

براساس برآوردهای این نهاد بین‌المللی، اقتصاد ایران در سال ۲۰۲۰ رشد منفی ۵ درصدی را تجربه می‌کند اما در سال ۲۰۲۱ از رکود خارج می‌شود و رشد ۳.۲ درصدی را تجربه خواهد کرد.

باوجود تحریم‌های امریکا، ارزش تولید ناخالص داخلی ایران از رقم برآوردی ۶۱۰.۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۰ با افزایش ۴۱ میلیارد دلاری در سال ۲۰۲۱ مواجه خواهد شد و به ۶۵۱.۷ میلیارد دلار خواهد رسید.

براساس پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول بخش غیرنفتی ایران در سال ۲۰۲۱ رشد ۳.۸ درصدی را تجربه خواهد کرد. بخش نفتی ایران در سال ۲۰۲۰ رشد منفی ۸.۵ درصدی داشته که پیش‌بینی شده این رقم به منفی ۱.۹ درصد برسد.

رقم برآوردی صادرات نفت ایران در سال جاری میلادی ۵۰۰ هزار بشکه در روز اعلام شده که به پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول این رقم به ۴۰۰ هزار بشکه در روز کاهش خواهد یافت. تورم نیز از ۳۰.۵ درصد به ۳۰ درصد می‌رسد.

صندوق بین‌المللی پول در ادامه گزارش خود صادرات ایران در سال جاری را ۵۲.۷ میلیارد دلار و واردات در این سال را ۵۶.۲ میلیارد دلار برآورد و پیش‌بینی کرده صادرات به ۵۴.۸ میلیارد دلار و واردات به ۵۳.۲ میلیارد دلار برسد.

تراز حساب‌های جاری ایران در سال ۲۰۲۰ به منفی ۳.۱ میلیارد دلار رسیده و پیش‌بینی شده این تراز به مثبت ۲ میلیارد دلار برسد. همچنین به‌گفته این نهاد بین‌المللی روند نزولی ذخایر ارزی ایران متوقف شده و در پایان این سال حجم ذخایر ارز و طلای ایران به ۱۰.۵ میلیارد دلار می‌رسد. نرخ رشد نقدینگی نیز از ۲۲.۸ درصد به ۳۰.۹ میلیارد دلار خواهد رسید.

> اگر سوءتدبیرها نباشد چه بسا نرخ تورم در سال آینده به‌مراتب کمتر از ۳۰درصد اعلامی ازسوی بانک جهانی باشد

امکان‌پذیر و نامحتمل!

علی سعدوندی، اقتصاددان با اشاره به گزارش اخیر صندوق بین‌المللی پول به صمت گفت: اتفاقا معتقدم اگر مسئولان کشور هیچ سیاست‌گذاری در حوزه اقتصاد نکنند، قطعا می‌توانیم به این پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول برسیم.

وی در ادامه افزود: وضعیتی که در زمینه نقدینگی، بورس و... ایجاد شده، حاصل سوءتدبیرهای تمام‌ناپذیر در حوزه‌های مختلف است که در مقیاس گسترده‌ای در کشورمان وجود دارد. به همین دلیل است که معتقدم اگر دولت هیچ کاری انجام ندهد، وضعیت بسیار بهتر از امروز خواهد شد.

آثار تحریم‌ها و کرونا

این استاد اقتصاد ضمن اشاره به آثار تحریم‌ها و کرونا بر اقتصاد ایران، بیان کرد: در این صورت آثار تحریم‌ها نیز محدود خواهد بود، چراکه بعد از مدتی نمی‌توان تحریم جدیدی علیه کشوری که ۴۰ سال با محدودیت مواجه بوده، اعمال کرد. او افزود: از طرفی هم آثار کرونا محدودتر می‌شود، چراکه تا آن موقع از دست کرونا هم خلاص می‌شویم. متاسفانه این واقعیت جامعه ماست که اگر هیچ سیاستی اعمال نشود، وضعیت بهتر از امروز خواهد شد.

سوءتدبیر؛ مهم‌ترین عامل بازدارنده

سعدوندی ضمن تاکید دوباره بر مسئله سوءتدبیر مسئولان اظهار کرد: بار دیگر تاکید می‌کنم که پیش‌بینی‌های صورت گرفته توسط صندوق بین‌المللی پول را امکان‌پذیر می‌دانم -با همان شرطی که پیش‌تر گفته شد- اما اینکه چقدر امکان دارد این پیش‌بینی محقق شود جای بحث دارد. به اعتقاد من امکان تحقق این مسئله بسیار کم است، زیرا سوءتدبیرهایی که در زمینه‌های مختلفی چون بودجه، بازار سرمایه، نقدینگی، نظارت بانکی، کسری بودجه، اوراق و... وجود دارد باعث می‌شود چشم‌انداز خوبی پیش روی اقتصاد ما نباشد.

یک بلاهت بزرگ!

این اقتصاددان درباره عملکرد مسئولان پیرامون مسئله کسری بودجه به صمت گفت: درباره پولی‌سازی کسری بودجه باید گفت یک بلاهت بزرگ است که در ونزوئلا هم انجام شد و جز ونزوئلا، ما تنها کشوری هستیم که چنین سیاستی را به‌کار بسته است.

وی ادامه داد: از طرفی هم دیدیم که پولی‌سازی کسری بودجه و اوراق را یکی دانستند که طرز تفکر نامربوطی است و در علم اقتصاد جایگاهی ندارد. شوربختانه باوجود غیرعلمی بودن این اندیشه وارداتی، در کشور ما این نگاه نفوذ پیدا کرده است.

سعدوندی در پایان خاطرنشان کرد: در نهایت باید بگویم اگر این سوءتدبیرها نباشد چه بسا نرخ تورم در سال آینده به‌مراتب کمتر از ۳۰درصدی باشد که صندوق بین‌المللی پول برای سال ۲۰۲۱ پیش‌بینی کرده، اما باوجود شرایط فعلی حتی ممکن است وضعیت بدتر از امروز هم باشد.

> تحلیلی که نهادهای بین‌المللی ارائه می‌کنند منطقی است اما باید این را هم در نظر داشت که دیتای دقیقی در اختیارشان نیست

داده‌های آماری ما دقیق نیست

نیما آگاهی، کارشناس مسائل اقتصادی با اشاره به مسئله داده‌های آماری که در اختیار صندوق بین‌المللی پول قرار می‌گیرد، عنوان کرد: نهادهای بین‌المللی به‌دلیل نبود دسترسی کامل به داده‌های واقعی آماری در زمینه اقتصاد ایران، مجبورند به گزارش‌های رسمی ارائه شده از طرف دولت یا بانک مرکزی رجوع کنند.

وی در ادامه اضافه کرد: این مسئله باعث شده در برخی مقاطع گزارش‌هایی که مثلا صندوق بین‌المللی پول درباره اقتصاد ما منتشر می‌کند، دچار انحرافاتی باشد. البته برداشت و تحلیلی که ارائه می‌کنند، منطقی است اما باید این را هم در نظر داشت که دیتای دقیقی در اختیارشان نیست.

هدف‌گذاری تورم ۲۲ درصدی

آگاهی ضمن اشاره به هدف‌گذاری بانک مرکزی برای تورم در سال جاری به صمت گفت: در سال جاری، هدف بانک مرکزی در زمینه تورم ۲۲درصد اعلام شده، اما مشکل اینجاست که با وضعیت کنونی تا پایان سال امکان رسیدن به تورم ۲۲درصدی تقریبا دور از ذهن است، به همین دلیل است که معتقدم داده‌هایی که ارائه می‌شوند خیلی دقیق نیستند.

داستان متفاوت تولید ناخالص داخلی

این تحلیلگر اقتصادی پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول از رشد تولید ناخالص داخلی ایران در سال آینده میلادی را واقع‌بینانه دانست و گفت: درباره GDP داستان مقداری متفاوت است. اینکه ما می‌بینیم هم نهادهای بین‌المللی و هم مراجع داخلی ما را کمی از رکود جهانی مصون می‌دانند، به‌دلیل نزول بیش از حدی است که در دو سال اخیر تجربه کرده‌ایم. در واقع GDP ما به اندازه کافی افت کرده و دیگر جای افت بیشتر ندارد، به همین دلیل است که حتی در شرایط بحران کرونا هم اقتصاد ما آسیب کمتری نسبت به سایر نقاط دنیا متحمل شده است.

وی ادامه داد: در نهایت پیش‌بینی می‌کنم که در زمینه تورم وضعیت چندان خوبی نخواهیم داشت اما در زمینه تولید ناخالص داخلی (GDP) احتمالا پیش‌بینی صندوق بین‌المللی درست خواهد بود.

پیروی از سیاست‌های صندوق

این کارشناس مسائل اقتصادی با اشاره به اجرای گزینشی سیاست‌های صندوق بین‌المللی پول توسط مقامات ایرانی، عنوان کرد: مشکل اینجاست که ما راهکارهای پیشنهادی را به‌صورت گزیده انتخاب و اجرا می‌کنیم؛ در واقع دستورالعمل‌های صندوق بین‌المللی پول را نه به شکل کامل و دقیق انجام می‌دهیم و نه کاملا از آنها دوری می‌کنیم! این انتخاب گزینشی باعث شده ما یک برنامه مشخص نداشته باشیم.

او ضمن تاکید بر لزوم طراحی یک برنامه اقتصادی مشخص، اظهار کرد: به اعتقاد من باید برای بعد از انتخابات ریاست‌جمهوری امریکا یک برنامه اقتصادی منسجم داشته باشیم؛ یا باید به این سمت برویم که در مجموعه تجارت جهانی جایی به خودمان اختصاص دهیم که در این صورت باید با دنیا تعامل بسیار بیشتری داشته باشیم. یا اگر می‌خواهیم مستقل حرکت کنیم هم باید سناریوی مشخصی را برای خودمان طراحی کنیم تا چشم‌انداز اقتصادی کشور نیز مشخص شود.

آگاهی در پایان با انتقاد از تغییر رویه‌های گاه و بیگاه اقتصادی در کشورمان، به صمت گفت: متاسفانه ما در یک دوره ریاست‌جمهوری یک برنامه را پیگیری می‌کنیم اما با روی کار آمدن دولت بعدی کلا سیاست‌های اقتصادی تغییر می‌کند و مسیر از اساس عوض می‌شود. این مسئله باعث می‌شود اقتصاد ما غیرقابل پیش‌بینی شود. چنین شرایطی برای سرمایه‌گذار بدترین حالت ممکن است، چراکه سرمایه ترسو است و باید از آینده تصور دقیقی داشته باشد.

تا دیر نشده راهکارهای صندوق را متوقف کنیم

حسین نمازی، اقتصاددان در تحلیلی از وضعیت امروز اقتصاد کشور و معضلات آن به‌ویژه درباره گرانی‌ها و نرخ دلار، معتقد است ریشه این معضلات در سال ۷۸ و برنامه سوم توسعه است که مسئولان دولت وقت اجرای راهبردهای پیشنهادی صندوق بین‌المللی پول را آغاز کردند. این اقتصاددان با انتشار متن بلندی درباره شرایط اقتصادی کنونی کشور، به انتقاد از سیاست‌های دولت پرداخته که در ادامه خلاصه‌ای از آن را می‌خوانید.

در تحلیل شرایط اقتصادی کشور علاوه بر لزوم بررسی نقش سیاست‌های اقتصادی اتخاذ شده و حاکم به‌عنوان محور اصلی، بررسی عوامل موثر و تعیین‌کننده‌ای مانند نظام مدیریت کشور، مدیریت تصمیم‌گیری اقتصادی، ساختار اقتصادی کشور و عوامل سیاسی و اجتماعی ضروری است. همچنین شناخت بستری که فعالیت‌های اقتصادی در آن جریان دارد از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، زیرا شرط لازم برای موفقیت سیاست‌های اقتصادی بستر مناسبی است که سیاست‌های اقتصاد را به هدف برساند.

نقش عوامل بازدارنده‌ای مانند اختلاس، ارتشا، کلاهبرداری، فقدان وجدان کاری و نبود صداقت در شکل‌گیری شرایط اقتصادی غیرقابل‌انکار است.

بخش اول: مهم‌ترین مشکلات اقتصادی

باتوجه به آنچه در مقدمه توضیح داده شد در این گزارش تحلیل تمامی مشکلات ساختاری و عناصر بنیان اقتصادی، موردنظر نیست، بلکه اهم مشکلات ملموسی که موجب فشارهای اقتصادی و اجتماعی در جامعه شده و مخاطرات جدی را به‌دنبال دارد مورد توجه قرار گرفته است.

در اینجا به ذکر ۳ مورد اکتفا می‌شود:

۱- افزایش سریع و غیرمتعارف نرخ کالاها و خدمات و فقدان نظارت دولت:

این افزایش در بسیاری از موارد تناسب چندانی با افزایش هزینه تولید ندارد و به‌صورت جهشی انجام می‌شود. متناسب نبودن روند افزایش قیمت‌ها با افزایش درآمد حقوق‌بگیران و روزمزدها موجب کاهش مستمر قدرت خرید صاحبان درآمد ثابت و فشار بیشتر بر طبقات ضعیف و متوسط جامعه و افزایش بیشتر اختلاف طبقاتی شده است. خلأ نظارت و کنترل محسوس و موثر دولت در این زمینه‌ها دیده می‌شود که سوالات وانتقاداتی را نیز در پی داشته است.

۲- افزایش نامتناسب نرخ ارز و بی‌ثباتی آن:

واگذاری شکل‌گیری نرخ ارز به مکانیسم بازار و افزایش نامتناسب آن با قدرت خرید ریال تاثیر منفی بر تولید و اشتغال داشته و موجب افزایش قیمت‌ها و کاهش ارزش پول ملی می‌شود که دوباره زمینه را برای افزایش بعدی نرخ ارز فراهم می‌سازد.

۳- واردات بی‌رویه:

این مشکل به لحاظ گستردگی، تاثیرات منفی زیادی بر تولید و اشتغال داشته و مشکلات زیادی برای موسسات تولیدی ایجاد کرده یا آنها را به تعطیلی کشانده است.

بخش دوم: ارتباط مشکلات با سیاست‌های اقتصادی مصوب

شناختن منشأ شرایط موجود اقتصاد کشور شامل سه موردی که به‌عنوان نمونه در بخش اول توضیح داده شد علاوه بر اینکه به شناخت بیشتر وضع موجود کمک می‌کند، برای ارائه راه‌حل و برون‌رفت از این شرایط نیز ضروری و اجتناب‌ناپذیر است. کمتر کسی می‌داند که این شرایط محصول قوانین و مصوباتی است که از سال‌ها قبل به توصیه صندوق بین‌المللی پول آگاهانه به تصویب مجلس شورای اسلامی، دولت و مراجع ذی‌ربط رسیده است. توضیح مختصر آن که در اردیبهشت سال ۱۳۷۸ (آپریل ۱۹۹۹) متن توافقنامه‌ای بین ایران و صندوق بین‌المللی پول تهیه شده بود که قرار بود از طرف ایران به امضای رئیس کل بانک مرکزی، معاون رئیس‌جمهوری و رئیس سازمان برنامه و بودجه و وزیر امور اقتصادی و دارایی برسد و آقای میشل کامدسو مدیر صندوق نیز آن را امضا کند. این توافق باوجود توجیهاتی که برای امضای آن می‌شد، به لحاظ تعهداتی که برای دولت ایجاد می‌کرد امضا نشد اما بانک مرکزی با کمک سازمان برنامه و بودجه پیشنهادات صندوق را که شامل ۱۷ مورد می‌شد، در رهنمودهای قانون برنامه پنج‌ساله سوم و در تبصره‌های بودجه سال ۷۸ و مصوبات دولت گنجاند و بر این اساس جدولی با عنوان جدول مقایسه سیاست‌های اقتصادی تهیه کرد که هر یک از پیشنهادهای صندوق و مقابل آن متن قانون مصوب یا مصوبه هیات دولت و آدرس آن مقایسه شده بود.

سخن پایانی...

کارشناسان ایرانی هرگاه گزارشی ازسوی نهادهای بین‌المللی (اقتصادی، سیاسی، حقوق بشری و...) درباره کشورمان منتشر می‌شود، با تکیه بر موضوع همکاری نکردن مراجع آماری داخلی با نهادهایی مانند صندوق بین‌المللی پول یا بانک جهانی در دقت این تحلیل‌ها تشکیک کرده‌اند، این در حالی است که بسیاری از کشورهای جهان با استفاده از همین گزارش‌ها و تحلیل‌هایی که نهادهای بین‌المللی به رایگان در اختیار دولت‌ها قرار می‌دهند، چشم‌انداز اقتصادی یک‌ساله کشور را ترسیم و با استفاده از آن اقدام به طراحی برنامه‌ای منسجم برای پیشبرد اهداف ملی و بین‌المللی خود می‌کنند.

اما این مسئله درباره کشور ما صدق نمی‌کند زیرا همانطور که گفته شد به بهانه حفظ اصول امنیت ملی، همواره از همکاری با این نهادها خودداری کرده‌ایم و طبعا خروجی گزارش‌های این مراجع نیز نمی‌تواند منبعی قابل اتکا برای ترسیم نقشه راه یک کشور باشد.

کارشناسان در گفت‌وگو با صمت شرایط هفته جاری بازار سرمایه را پیش‌بینی کردند

بورس روی موج ریزش

هفته گذشته که شاهد ریزش‌های مداوم در بازار بورس بودیم، مسئولان جلسات مختلفی را تدارک دیدند که هنوز خروجی هیچ‌یک از آنها نمود عملی و ملموسی نداشته است. جلساتی که با حضور وزیر اقتصاد، اعضای شورای‌عالی بورس، مدیران بورسی و نمایندگان مجلس برگزار شد اما تنها خروجی ملموس آن توصیه‌های تکراری فرهاد دژپسند خطاب به نوسهامدارانی بود که از ترس بر باد رفتن دارایی‌های خود در صف فروش سهام ایستاده‌اند. این در حالی است که کارشناسان و اصحاب رسانه انتظار داشتند برنامه‌های مسئولان برای جلوگیری از ریزش‌های هفته قبل را بشنوند اما دولتی‌ها و نمایندگان مجلس به گفتن همان سخنان تکراری بسنده کردند و راهکار جدیدی را پیش پای سهامداران نگذاشتند. البته نکته‌ای که بین سخنان دژپسند بود و موجبات نگرانی بیشتر اهالی تالار شیشه‌ای را فراهم کرده، بحث احتمال افزایش نرخ سود سپرده‌گذاری است، هرچند وزیر اقتصاد مسئله افزایش نرخ بهره را از زبان بانک مرکزی مردود دانست اما احتمال وقوع آن را نیز رد نکرد. با توجه به شرایطی که بر بازار سرمایه حاکم شده و همچنین بیم و امید سهامداران تا زمان اعلام نتایج انتخابات در ایالات متحده انتظار می‌رود که فعلا اقدام خاصی برای بهبود شرایط بازار انجام نشود تا اینکه تکلیف کاخ سفید روشن شود و مسئولان نیز با توجه به آن سیاست‌های خود را تنظیم کنند. هرچند اغلب مقامات بر بی‌تاثیر بودن پیروزی هر از دو نامزد انتخاباتی ایالات متحده تاکید می‌کنند اما برخی نیز به انتظار اعلام نتیجه این رقابت سیاسی در امریکا نشسته‌اند.

عکس: آیدا فریدی

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

خواهش وزیر اقتصاد از اهالی بازار

وزیر اقتصاد گفت: از سهامداران خواهش می‌کنم با تامل نسبت به خرید و فروش سهام خود اقدام کنند، سهامداران بدانند که امروز سهام ارزنده خود را می‌فروشند و با تامل در این بازار صبر کنند تا مجبور به ارزان‌فروشی نشوند. به نقل از خانه ملت، فرهاد دژپسند وزیر اقتصاد سه شنبه گذشته در حاشیه جلسه با کمیسیون اقتصادی و نمایندگان مجلس با بیان اینکه یکی از ارکان بازار سرمایه شورای‌عالی بورس است، گفت: ریاست این شورا با وزیر اقتصاد است که این شورا وظیفه سیاست‌گذاری دارد و از دیگر ارکان بازار، سازمان بورس است که وظیفه آن نظارت عملیاتی است و نهاد ناظر در بازار سرمایه سازمان بورس و اوراق بهادار است. وی با اشاره به گفت‌وگو با نمایندگان مجلس درباره وضعیت موجود بازار سرمایه گفت: چند روزی است وضعیت شاخص خوب نیست اما باید بدانیم هر تصمیمی در بازار سرمایه تاثیرگذار است به‌طور مثال، بحث افزایش نرخ سود را داشتیم که خوشبختانه بلافاصله از سوی بانک مرکزی تکذیب شد البته موضوع بسیار مهم این است که تاثیرگذاری نرخ سود بر نقدینگی قطعیت ندارد.

بهترین زمان برای خرید!

همایون دارابی، کارشناس و فعال بازار سرمایه با هیجانی دانستن جو حاکم بر بورس تهران عنوان کرد: بازار یک مقداری درگیر هیجانات است و بخش بزرگی از صف‌های فروش هم به همین دلیل سنگین شده‌اند. وی در گفت‌وگو با صمت افزود: دلیل ریزش‌های اخیر بورس همین شلوغی صف‌های فروش است که به‌دلیل هیجانات جاری در بازار سرمایه روی داده است. در حالی‌که قیمت‌ها در سطح ارزندگی بسیار خوبی قرار دارند و فکر می‌کنم در بهترین موقعیت برای خرید قرار گرفته‌ایم اما متاسفانه جو هیجانی حاکم بر بازار سهام باعث شده برخلاف قیمت‌های مناسب اغلب نمادها، صف‌های سنگین فروش ایجاد شوند. این کارشناس بازار بورس با اشاره به انتخابات امریکا و تاثیراتش بر بازار سرمایه تهران به صمت گفت: اگر نگاهی به ارزش معاملات بیندازیم متوجه می‌شویم که خرید در سطح نسبتا خوبی قرار دارد اما آنچه باعث ریزش‌های اخیر شده هیجانات کاذب اغلب سهامداران و به‌ویژه تازه‌واردان بورسی است که از ترس انتخابات امریکا روی به اقدامات احساسی آورده‌اند. اما روی هم رفته باید تا مشخص شدن نتیجه رقابت‌های انتخاباتی در امریکا صبر کنیم تا ملاحظاتی در اقتصاد کلان ما هم انجام و چشم‌انداز بورس نیز روشن‌تر شود.

۴ نگرانی عمده بورسی‌ها

دارابی با ذکر ۴ نگرانی عمده فعالان بورسی، اظهارکرد: افزایش نرخ بهره، فاصله نرخ ارز نیمایی با قیمت آزاد دلار، حضور نفتی‌ها در بازار بورس و همچنین قیمت خودرو مسائلی هستند که باعث ایجاد نگرانی‌هایی در بین اهالی بورس شده و تا زمانی که تکلیف این ۴ مورد مشخص نشود به احتمال زیاد بازار همین رویه را ادامه خواهد داد.

ریسک‌پذیرها در صف خرید ایستاده‌اند!

این کارشناس با سابقه بازار سرمایه در پایان ضمن تاکید بر قیمت‌های مناسب سهام یادآور شد: تکلیف این مسائل نیز تا زمانی که نتیجه انتخابات در ایالات متحده مشخص نشود روشن نخواهد شد. با توجه به این موضوع انتظار می‌رود فعلا صف‌های فروش سنگین‌تر باشند، اما سهامدارانی که ریسک‌پذیری بیشتری دارند این روزها در صف خرید ایستاده‌اند، زیرا همانطور که گفته شد قیمت‌ها در سطح ارزندگی بسیار خوبی قرار دارند. از همین رو می‌توان گفت که خرید سهام این روزها منطقی‌تر از ایستادن در صف‌های فروش است، به سهامداران نیز توصیه می‌کنم کمی از رفتارهای احساسی و هیجانی فاصله بگیرند تا نگاهشان نسبت به بازار روشن‌تر شود.

> آنچه باعث ریزش‌های اخیر شده هیجانات کاذب اغلب سهامداران تازه‌وارد است

وزنه سنگین سیاست بر دوش بازار

عماد عظیمی، کارشناس بازار سرمایه و رئیس گروه پژوهش سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان البرز با اشاره به‌دلایل ریزش‌های احتمالی بورس به صمت گفت: این هفته به دو دلیل شاهد ریزش در بازار بورس تهران خواهیم بود، اول اینکه وزنه‌های سیاسی بر اقتصاد ایران و حتی جهان سنگینی می‌کند و دومین دلیل هم ورود شاخص کل بورس به یک فاز نزولی است.

وی در ادامه با توضیح درباره دلیل اول ریزش‌های هفته اخیر در بورس، عنوان کرد: هرچه به انتخابات امریکا نزدیک‌تر می‌شویم این وزنه فشار بیشتری را به بدنه اقتصادی ما وارد می‌کند که بورس نیز از این قاعده مستثنا نیست. این فشار در بازار سرمایه باعث دامن زدن به فضای شک و دودلی در بین سهامداران شده و به همین دلیل است که می‌بینیم فعالان بازار ترجیح می‌دهند دارایی‌های خود را نقد کنند و فعلا در این حوزه فعالیتی نداشته باشند. این مسئله موجب‌شده صف‌های فروش شدیدا پرتراکم شوند و در نتیجه بازار نیز تحت‌تاثیر این موج فروش با ریزش مواجه شده است.

دو دسته فروشنده داریم!

رئیس گروه پژوهش سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان البرز فروشندگان کنونی سهام در بورس تهران را به دسته تقسیم کرده و توضیح داد: افرادی که طی هفته گذشته سهام خود را فروخته‌اند به دو دسته تقسیم می‌شوند؛ یا افرادی هستند که بعد از ۱۹ مرداد (شروع ریزش‌های شدید در بورس) وارد بازار شده‌اند و سهام خود را در زمانی که بازار در ضرر بود خریداری کرده‌اند. این دسته از نوسهامداران به‌دلیل جلوگیری از متحمل شدن ضررهای بیشتر است که اقدام به فروش می‌کنند، چراکه معتقدند اگر هرچه زودتر جلوی ضرر را نگیریم باید در آینده با ضرری به مراتب بیشتر سهام خود را بفروشیم. وی افزود: اما دسته دوم افرادی هستند که روی سود بودند و همچنان در بازار باقی ماندند، هرچند شاهد کاهش میزان سود خود بوده‌اند اما فعلا ترجیح می‌دهند با یک سود حداقلی از بازار خارج شوند و فعلا منتظر نتایج انتخابات امریکا بمانند.

شاخص کل وارد فاز نزولی شده است

عظیمی با پیش‌بینی ادامه ریزش‌های بورس در هفته جاری به صمت گفت: همانطور که پیش‌تر نیز اشاره شد شاخص کل بورس این روزها وارد فاز نزولی شده که در این صورت احتمال ریزش بیشتر نیز وجود خواهد داشت. همین امر باعث می‌شود سهامداران برای ایستادن در صف‌های فروش تهییج شوند و ریزش‌ها را تقویت کنند.

او در ادامه با توصیه داشتن نگاه بلندمدت به بازار، عنوان کرد: اما سهامدارانی که نگاه بلندمدت و حتی میان مدتی به بازار دارند این روزها شروع به خرید سهام کرده‌اند، چراکه قیمت‌ها در سطح بسیار خوبی از ارزندگی قرار دارند و این دسته از فعالان بازار نیز با توجه به نگاه بلندمدتی که به بازار دارند برای خرید سهام تحریک می‌شوند و می‌توانند با این رویکرد پرتفوی بسیار خوبی را برای خود پیدا کنند. این کارشناس بازار سرمایه در ادامه تاکید کرد: بازار درحال‌حاضر به سمت تخلیه هیجانات خود حرکت می‌کند، از همین رو می‌بینیم که قیمت بسیاری از سهم‌ها به تعادل نسبی رسیده‌اند و در سطح بسیار خوبی از ارزندگی قرار دارند.

دو توصیه به سهامداران

عظیمی با تاکید بر لزوم اجتناب از واکنش‌های هیجانی خطاب به سهامداران تازه‌وارد گفت: سهامداران باید در گام نخست از هرگونه رفتار هیجانی دوری کنند و سعی در بروز رفتارهای منطقی و معقول داشته باشند تا سهم خود را نگه دارند و به جای سهام بازی، سهامداری کنند. وی افزود: در مرحله بعد توصیه می‌شود سهامداران برای کسب اطلاعات و تقویت پایه دانش خود از بازار سرمایه تلاش کنند. مطالعه و آموزش پیرامون موضوعاتی مانند دانش بورس، دانش سرمایه‌گذاری، انتخاب سهم و... می‌تواند تاثیرات بسیار مثبتی را در نحوه معاملات افراد در بازار داشته باشد. طبیعتا در صورت تقویت سواد مالی ازسوی سهامداران، میزان سودآوری نیز در بازار افزایش خواهد داشت.

پیش‌بینی این هفته

این تحلیلگر بورس ضمن پیش‌بینی بازار، یادآور شد: به نظر می‌رسد این هفته نیز بازار سرمایه روند ریزشی هفته قبل را در پیش خواهد گرفت، چراکه وزنه سیاسی در بازار بسیار سنگین بوده و مسائل دیگر را تحت‌الشعاع قرار داده است اما اگر نگاه بلندمدت‌تری به بازار داشته باشیم می‌توانیم با یک انتخاب درست سهام، سود معقولی را به‌دست آوریم. او در پایان با اشاره به انتظارات تورمی بالا در جامعه، بیان کرد: از سویی هم انتظارات تورمی بسیار بالاست و تلاش بانک مرکزی برای افزایش نرخ بهره در کریدور ۱۲ تا ۲۲ درصد (با وجود فروش اوراق قرضه) کارساز نبود و نتوانست از انتظارات تورمی در جامعه بکاهد و نشانه‌هایی از کاهش آن در آینده کوتاه‌مدت نیز دیده نمی‌شود. در این فضا می‌توان انتظار داشت که قیمت سهم‌ها همپای نرخ تورم رشد داشته باشند و می‌توان امیدوار بود که با توجه به این افزایش قیمت‌ها در بازار کسب سود کنیم.

همه چیز زیر سر حقوقی‌هاست

یک کارشناس بازار سرمایه اظهارکرد: در کمتر از دو ماه شاهد ریزش ۷۰۰ هزار واحدی بودیم و به‌طور قطع بدون حمایت‌ها این اتفاقات افتاده است. حمایت‌ها فقط در حد حرف بوده و در عمل هیچ‌گونه حمایتی که بارها هم اجرای آن اعلام شده بود، دیده نمی‌شود. شایان زهراکار در گفت‌وگو با ایلنا ضمن اشاره به سهم حقوقی‌ها در این ریزش بازار سرمایه، اظهارکرد: بازاری که در مهر ماه به‌طور کاملا هدفمند رو به بالا حرکت می‌کرد، با فروش حقوقی‌ها جهت تخریب بازار مواجه شد. وی تاکید کرد: امیدواریم فروش‌هایی که در سهام شاخص‌ساز دیده می‌شود، از قبل هماهنگ شده نباشد. این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: بیشتر این فروش برای سهام عدالت و فروش حقوقی‌هایی است که در قیمت‌های پایین جهت حمایت از بازار خرید شده بود و اکنون با چند درصد بالاتر به فروش می‌رسند.

وعده‌های حمایت به اجرا نرسید

وی با بیان اینکه وعده‌های حمایت از بازار سرمایه به اجرا نرسید، گفت: در کمتر از دو ماه شاهد ریزش ۷۰۰ هزار واحدی بودیم و قطعا بدون حمایت‌ها این اتفاقات افتاده است. حمایت‌ها فقط در حد حرف بوده و در عمل هیچ‌گونه حمایتی که بارها هم اجرای آن اعلام شده بود، دیده نمی‌شود.

زهراکار تاکید کرد: این نوع فروش و ایجاد صف‌های فروش سنگین نمی‌تواند کار سهامداران خرد باشد. از حجم صف‌های فروش کاملا مشخص است که این نتایج ناشی از عملکرد حقوقی‌هاست و امروز شاهد ریزش اساسی در بازار هستیم که در ۱۵ سال اخیر بی‌سابقه بوده است. این کارشناس بازار سرمایه افزود: پیش‌بینی می‌شود تا زمان انتخابات امریکا این نوسانات در بازار دیده شود و بازار هیچ رشدی نخواهد داشت و احتمال می‌رود بعد از انتخابات پول به بازار برگردد و تقاضا افزایش یابد.

وی گفت: سوال بیشتر سهامداران بازار این است که آقای حسن قالیباف اصل به‌عنوان رئیس سازمان بورس چه اقدامی جهت حمایت از بازار انجام داده که مفید بوده باشد، آیا بازار دستکاری شده و راهکار خروج از این شرایط چیست؟ امیدواریم برای این پرسش پاسخ قانع کننده‌ای وجود داشته باشد.

> شاخص کل بورس وارد فاز نزولی شده که احتمال ریزش‌های بیشتر را افزایش داده است

سخن پایانی

نکته جالب توجه این است که در این روزها تقریبا هیچ رسانه‌ای به اعضای شورای‌عالی بورس و مدیران سازمان بورس و اوراق بهادار دسترسی ندارند و این مسئولان نیز خود را به کلی از زحمت پاسخگویی به مردم خلاص کرده‌اند. کارشناسان بازار سرمایه نیز از رویه‌ای که مدیران سازمان در پیش گرفته‌اند، انتقاداتی را مطرح کرده‌اند اما تا به حال هیچ واکنشی از سوی مدیران بورسی دیده نشده است.

یادداشت

بورس در کشورهای اسلامی

حمید میرمعینی
کارشناس ارشد بازار سرمایه

مثال‌های بسیاری از نقاط مختلف جهان می‌توان آورد که از طریق تدوین برنامه توسعه‌ای جامعی توانسته‌اند با کمک بازار بورس به توسعه اقتصادی، اجتماعی و حتی سیاسی دست پیدا کنند. ما نیز می‌توانیم با الگوبرداری از این کشورها در این راستا حرکت کنیم و اقتصاد کشور را روی ریل توسعه بیندازیم. کشورهایی مانند مالزی، ترکیه، کره جنوبی، سنگاپور و... از جمله این کشورها هستند که توانسته‌اند از همین طریق به توسعه همه‌جانبه دست پیدا کنند. مالزی و ترکیه مثال‌ها و الگوهای بسیار مناسبی برای ما خواهند بود، چرا که هم کشورهای مسلمان هستند و هم به لحاظ فرهنگی اشتراکات زیادی با ما دارند و توانسته‌اند با برنامه‌ریزی دقیق و نظارت کارشناسی این طرح‌ها را به مرحله اجرا برسانند. مثلا مالزی در سال ۲۰۰۰ میلادی دو برنامه جامع و نقشه راه ۱۰ ساله را برای بازار سهام خود تدوین کرد، این برنامه دو مرحله‌ای در دو بازه زمانی قابلیت اجرا داشت؛ در مرحله نخست از ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۰ و در مرحله دوم از ۲۰۱۰ تا سال ۲۰۲۰ میلادی این برنامه اجرا شد و ما هم‌اکنون شاهد توسعه همه جانبه در حوزه بازار سرمایه هستیم که تاثیرات بسیار گسترده‌ای روی اقتصاد و فرهنگ این کشور جنوب‌شرقی آسیا گذارده است. توجه داشته باشید که پس از ژاپن، مالزی دارای بزرگ‌ترین بازار سرمایه در سراسر آسیاست و یکی از ۵ بورس برتر در سطح جهان به‌شمار می‌رود. اتفاقا این کشور از ابزارهای اسلامی زیادی در امر مدیریت بازار سهام خود استفاده می‌کند و می‌بینیم که این توسعه بازار بورس مالزی موجب توسعه اقتصادی همه‌جانبه در این کشور اسلامی شده است. اما اگر قرار باشد این بازار که همه در آن سردرگم هستند به همین نحو مدیریت شود و هر کسی در هر لحظه‌ای یک تصمیم بگیرد، نخواهیم توانست از ظرفیت‌های بازار سرمایه استفاده کنیم. ببینید اگر این رویه ادامه داشته باشد ما در نهایت با ۳ درصد تامین مالی ازسوی بازار بورس مواجه خواهیم بود که در برابر بازارهای موفق جهان بسیار ناچیز و اندک است. توجه داشته باشید که همین امسال یک فرصت تاریخی برای ما بود که بتوانیم از این هجوم نقدینگی به بازار بورس استفاده کنیم و این سرمایه عظیم را در بازار سهام تهران ماندگار و در نهایت تولید را هم تقویت کنیم. طبیعتا اگر چنین اتفاقی می‌افتاد و بخش تولید نیز تقویت می‌شد می‌توانستیم با توسعه اقتصادی پایداری روبه‌رو شویم که کشور را با یک جهش بزرگ به پیش می‌راند. اما در هیچ زمینه‌ای آمادگی نداشتیم، از عمق بازار و گستردگی آن بگیرید تا مشکلات زیرساختی و اختلالات سامانه معاملات همه و همه دست به‌دست هم دادند تا بخش بزرگی از این سرمایه وارد شده از بازار خارج شود و دوباره به بخش‌های موازی بازگردد. ما هیچ چشم‌اندازی در بازار بورس نداریم و مثلا نمی‌دانیم که دو سال بعد در بازار چه اتفاقی رخ خواهد داد اما چنین مواردی در بازارهای معتبر و بزرگ جهان یک امر پیش پا افتاده است و سهامداران می‌توانند به‌سادگی چشم‌اندازی که پیش‌روی بازارهای بورسی است را برای خود ترسیم و طبق آن برنامه‌ریزی کنند. اما چون ما هیچ برنامه درست و مشخصی نداریم، هر روز خودمان را درگیر مسائل جزئی و مخربی مانند شاخص‌سازی و... می‌کنیم که باعث از دست رفتن وقت و انرژی می‌شود و هیچ پیشرفتی نیز در این زمینه نداریم. امیدوارم مسئولان ما دلسوزی لازم را به خرج دهند و در این راستا گام بردارند تا بتوانیم از این ظرفیت به نحو احسن استفاده کنیم، شک نکنید توسعه بازار سهام در ایران می‌تواند موجب توسعه همه‌جانبه اقتصادی کشورمان شود. اما آنچه باید در این شرایط مورد توجه مدیران داخلی باشد این است که بتوانند یک برنامه و نقشه راه جامعی را برای بازار سرمایه تهران ترسیم کنند تا حتی اگر در دولت بعدی مدیران این سازمان تغییر کردند هم سهامداران بتوانند آینده این بازار را تا حد زیادی پیش‌بینی کنند. چنین اقدامی می‌تواند یک استراتژی مشخص و مناسبی را برای بازار بورس ایجاد کند و بدون شک یک خدمت بزرگی است که مدیران کنونی سازمان بورس می‌توانند آن را به نام خود ثبت کنند. در پایان باید به این نکته نیز توجه داشت که بازار سرمایه متعلق به کل مردم ایران است و نباید آن را در دسته‌بندی‌ها و جناح‌بندی‌های سیاسی وارد کرد. بنابراین فارغ از هرگونه تحرکات جناحی و گروهی باید در راستای حفظ بازار بورس تهران تلاش کنیم. خلاصه کلام اینکه سازمان بورس نباید با تغییر دولت‌ها و مدیران حال حاضر این سازمان، دچار تحولات زیربنایی و اغلب غیرکارشناسانه شود. به‌عبارتی باید مدیران بعدی هم به فکر ایجاد و حفظ ثبات در بازار سرمایه باشند.

نظرگاه

امید به رونق با جمع‌شدن صف‌های فروش

امین دامچه- کارشناس بازار سرمایه: با جمع شدن صف فروش، ارزش معاملات در روزهای پایانی هفته گذشته به حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان رسید و به همین دلیل می‌توان انتظار داشت که هیجان فروش در بازار کاهش پیدا کرده باشد و در روزهای آینده از فشار فروش و عرضه کاسته شود. نخستین گروه شاخص‌سازی که با برگشت مواجه شد، گروه فلزات بود. این برگشت با رهبری سهام شرکت فولاد خوزستان که گزارش ماهانه مناسبی را روانه کدال کرد، رخ داد. سهام ایران خودرو بعد از چندین روز افت و اصلاح در نهایت سبزپوش شدند و با جمع‌آوری پرقدرت صف فروش این شرکت خودروسازی، برخی از سهام به صف خرید در بازار رسیدند. با جمع شدن صف فروش ایران خودرو که این روزها به‌عنوان لیدر بازار تلقی می‌شود در بیشتر نمادها شاهد جمع شدن صف فروش و بهبود روند معاملات بودیم. شاخص کل بورس اکنون به محدوده حمایتی خود رسیده که این محدوده از نظر تکنیکالی شامل تلاقی اصلاح و محدوده کف کانال روند نزولی است. با این همه به نظر می‌رسد تا ۱۳ آبان شاهد وجود برخی از نوسان‌ها در بازار باشیم. اگر شاخص بورس از کانال یک میلیون و ۳۳۰ هزار واحد عبور و به سطح پایین حرکت کند حمایت بعدی شاخص بورس کانال یک میلیون و ۲۵۰ هزار واحد خواهد بود اما اگر از کانال یک میلیون و ۳۳۰ هزار واحد برگردد و در مسیر صعودی قرار گیرد، مقاومت شاخص بورس عدد یک میلیون و ۴۵۰ هزار واحد خواهد بود. سهم‌ها اکنون برای خرید در شرایط مناسبی قرار دارند اما به‌دلیل ریسک‌های سیاسی و اقتصادی نقدینگی برای مدتی بدون استفاده خواهد ماند و برای سرمایه‌گذاری وارد بازار نخواهد شد. همچنین پیش‌بینی می‌شود در آینده شاخص جهانی قیمت دلار کاهشی باشد و به‌دنبال آن قیمت کامودیتی‌ها مانند مس، روی، طلا و نفت با رشد همراه شود. با توجه به روند بازارهای موازی در موقعیت فعلی افراد را به سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه دعوت می‌کنیم زیرا بورس از بازارهای موازی عقب مانده و بیشتر سهم‌ها با قیمت‌هایی که در حال معامله هستند فاصله زیادی با ارزش ذاتی خود دارند. درنهایت بهتر است سهامداران برای سرمایه‌گذاری در بورس به شرکت‌های مشاوره سرمایه‌گذاری و سبدگردان‌ها اعتماد کنند، زیرا اکنون این شرکت‌ها گزینه‌های خوبی را برای سرمایه‌گذاری در بازار در اختیار دارند.

شنبه
۱۰ آبان ۱۳۹۹- ۱۴ ربیع‌الاول ۱۴۴۲ - ۳۱ اکتبر ۲۰۲۰-شماره ۱۶۴۷-پیاپی ۲۹۶۵

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: صمت

چند می‌گیری زندگی کنی؟

یک قانون نانوشته که البته در بسیاری از موارد رعایت هم نمی‌شود آن است که« دستمزد و حقوق ماهانه خانوار نباید کمتر از سبد معیشت باشد»، این در حالی است که براساس آمار مرکز آمار از نرخ تورم شهریور، حداقلی‌ترین نرخ سبد معیشت در پایان شهریور، ۷ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان یا به‌عبارتی حدود ۸ میلیون تومان برآورد شده است.

براساس گزارش رسمی مرکز آمار ایران، نرخ تورم نقطه به نقطه در مهر، ۷ درصد نسبت به شهریور افزایش داشته است. یعنی همه کالاها و خدمات در مهر باز هم ۷ درصد گران شده‌اند، این در حالی است که دستمزد و مزایای مزدی کارگران ثابت مانده و هیچ کدام از وعده‌های «ترمیم معیشت» تا امروز محقق نشده است. خلاصه اینکه «تورم» همچنان افسارگسیخته به پیش می‌تازد و «دستمزد» همچنان ثابت مانده است.

براساس گزارش اخیر مرکز آمار ایران، نرخ تورم نقطه‌ای در مهر ۱۳۹۹ به عدد ۴۱.۴ درصد رسیده است؛ یعنی خانوارهای کشور به‌طور میانگین ۴۱.۴ درصد بیشتر از مهر ۱۳۹۸ برای خرید یک «مجموعه کالاها و خدمات یکسان» هزینه کرده‌اند. نرخ تورم نقطه‌ای گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» با افزایش ۹ واحد درصدی به ۴۰.۵ درصد و گروه «کالاهای غیرخوراکی و خدمات» با افزایش۶ واحد درصدی به ۴۱.۹ درصد رسیده است.

در مهر، نرخ تورم نقطه‌ای برای خانوارهای شهری ۴۱.۳ درصد است که نسبت به ماه قبل ۶.۸ واحد درصد افزایش داشته است. همچنین این نرخ برای خانوارهای روستایی ۴۲.۲ درصد بوده که نسبت به ماه قبل ۸.۱ واحد درصد افزایش داشته است.

صعود نرخ تورم رسمی در کنار افزایش سرسام آور قیمت‌ها به‌ویژه در بخش‌هایی مانند خوراکی‌ها، مسکن، بهداشت و حمل‌ونقل، سطح پوشش دستمزد کارگران را به کمترین میزان در چند سال اخیر رسانده است. با عبور رقم سبد معاش خانوار از مرز ۸ میلیون تومان، نرخ پوشش دستمزد ۲ میلیون و ۶۱۱ هزار تومانی کارگران شاغل و ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار تومانی کارگران بازنشسته حداقل‌بگیر، به زیر ۳۰ درصد رسیده است.

در این بین، وعده‌هایی که برای ترمیم دستمزد در نیمه دوم سال توسط رئیس سازمان بازرسی کشور داده شد، هرگز عملی نشده و حتی به درخواست‌های اعضای رسمی کارگری شورای‌عالی کار برای برگزاری جلسات ترمیم معیشت، وقعی ننهادند! نرخ کالاهای سرمایه‌ای مانند زمین و مسکن و همچنین نرخ ارز و دلار نیز با شتاب بسیار و بدون توجه به معیشت قاطبه مردم، به پیش می‌تازد و به‌نظر نمی‌رسد نقطه پایانی بر این شتاب بتوان متصور بود.

در این شرایط، ایلنا به سراغ چند تن از فعالان کارگری میدانی در بخش‌ها و صنایع مختلف، در استان‌های متفاوت رفته و نگاه کارگران به مقوله دستمزد را بررسی کرده است. این فعالان کارگری به یک سوال اساسی پاسخ داده‌اند: حداقل دستمزد کارگران برای زندگی معمولی چقدر است؟

▣ حداقل ۱۰ تا ۱۲ میلیون تومان

علیرضا خرمی، عضو شورای اسلامی کار شرکت پلی اکریل اصفهان در پاسخ به این سوال می‌گوید: دستمزد کارگران باید حداقل ۱۰ تا ۱۲ میلیون تومان باشد تا بتوانند زندگی کنند. در این چند ماه در واقع از ابتدای سال قبل، هر چیزی را که تصور کنید حداقل ۱۵۰ درصد گران شده، غیر از حقوق کارگر که خیلی ناعادلانه فقط ۲۶ درصد افزایش یافته است! البته باید دلار و طلا را از این معادله حذف کنیم، چون این اقلام، چندصد درصد افزایش نرخ داشته‌اند! کارگر درآمدش به ریال است و خرجش به دلار!

عکس: آیدا فریدی

صعود نرخ تورم رسمی در کنار افزایش سرسام آور قیمت‌ها به‌ویژه در بخش‌هایی مانند خوراکی‌ها، مسکن، بهداشت و حمل‌ونقل، سطح پوشش دستمزد کارگران را به کمترین میزان در چند سال اخیر رسانده است

وی اضافه می‌کند: در چند ماه اخیر، جز گرانی خوراکی‌ها و لوازم خانگی، کرایه خانه‌ها سر به فلک کشیده است. علاوه بر اینها، کرونا هزینه‌های سربار به زندگی کارگران تحمیل کرده، مانند هزینه آموزش مجازی و درس خواندن کودکان. به همین دلیل من معتقدم باید دستمزد کارگران حداقل ۱۰ تا ۱۲ میلیون تومان باشد تا بتوانند زندگی کنند! چراکه اگر تحقیق مستقلی انجام شود، مشخص می‌شود خط فقر بین ۱۰ تا ۱۲ میلیون تومان است.

▣ سبد معیشت خانوار مبنا باشد

غلامعلی محمدی، عضو شورای اسلامی کارگروه صنعتی انتخاب به لزوم معیار قرار گرفتنِ مولفه «سبد معیشت خانوار» اشاره می‌کند و می‌گوید: قانون کار به‌خوبی و به‌درستی میزان دستمزد کارگران را مشخص کرده است؛ باید سبد معیشت خانوار مبنا قرار گیرد.

در اسفند سبد معیشت حداقلی به‌صورت رسمی و با امضای خود دولتی‌ها، ۴ میلیون و ۹۴۰ هزار تومان تعیین شد اما در نهایت در مذاکرات مزدی، این عدد بسیار حداقلی را کنار گذاشتند و بدون توجه به آن دستمزد را فقط ۲۶ درصد افزایش دادند! امروز اما خط فقر واقعی، ۹ تا ۱۰ میلیون تومان است و باید دستمزدها هم به اندازه خط فقر زیاد شود. وی ادامه می‌دهد: دولتی‌ها متاسفانه چیزی را که خودشان امضا کردند، قبول ندارند! اگر دستمزد از خط فقر پایین‌تر باشد، نه‌تنها کارگر و خانواده کارگر آسیب می‌بینند، بلکه تولید هم متضرر می‌شود.

▣ حداقل مزد باید بیشتر از ۸ میلیون تومان باشد!

جمال ملا، نماینده جامعه کارگزاران مخابرات روستایی کشور که در استان آذربایجان غربی زندگی می‌کند می‌گوید: آخرین رقم سبد معیشت که در شهریور محاسبه شده، ۸ میلیون تومان است. این رقم، هم بسیار حداقلی است و هم تورم مهر را در نظر نگرفته است؛ بنابراین دستمزد باید بسیار بیشتر از این رقم باشد، اما دریغ که حداقل مزد با همین ۸ میلیون تومان هم فاصله بسیار دارد!

وی ادامه می‌دهد: گروه‌های بسیاری از کارگران، نصف این رقم هم دستمزد نمی‌گیرند؛ این یعنی دستمزد بسیار پایین‌تر از خط فقر، در حالی که همه می‌دانند با دستمزدهای زیر خط فقر اصلا نمی‌توان زندگی کرد.

▣ حقوق و دستمزد ۹۹

۱۷ خرداد ۱۳۹۹ بالاخره تکلیف کارگران برای دریافت حقوق پایه مشخص شد. برپایه آخرین مذاکراتی که به امضای ۳ طرف مذاکره رسید، حداقل مزد نسبت به مصوبه ابتدای سال ۹۹ با افزایش ۵ درصدی، از یک میلیون و ۸۳۵ هزار تومان به یک میلیون و ۹۱۱ هزار تومان افزایش یافت که نسبت به حداقل مزد سال ۹۸، ۲۶ درصد افزایش داشته است. همچنین با افزایش حق مسکن به ۳۰۰ هزار تومان و همین‌طور حق اولاد از ۱۸۳ هزار و ۵۰۰ تومان به ۱۹۱ هزار تومان و افزایش قبلی حق بن کارگری به ۴۰۰ هزار تومان، حقوق یک کارگر با یک فرزند، به بالاتر از ۲میلیون و ۸۰۰ هزار تومان رسید و حقوق یک کارگر مجرد بدون سابقه هم به ۲ میلیون و ۶۱۱ هزار تومان افزایش یافت. امسال هم حداقل دستمزد مثل همیشه دارای طیف وسیعی از موافقان و مخالفان بود.

براساس دیدگاه موافقان، اجرای سیاست حداقل دستمزد از طریق حفظ قدرت خرید نیروی کار در برابر رشد قیمت‌ها، گامی مهم در جهت حمایت از قشر کارگر و تحقق عدالت اجتماعی به‌شمار می‌آید. بر این اساس، حداقل دستمزد باید مبتنی بر شاخص‌ها و ملاحظاتی مانند نرخ تورم تعیین شود؛ به بیان دیگر، برای جبران کاهش قدرت خرید، نرخ تورم سالانه از مهم‌ترین عواملی است که در تعیین حداقل دستمزد باید مدنظر قرار گیرد.

در مقابل این استدلال، دیدگاه مخالفان است که اجرای حداقل دستمزد به‌نوعی دخالت در بازار کار تلقی می‌شود که نتیجه آن بروز اختلال در این بازار است.

▣ سخن پایانی...

فعالان کارگری بر این نکته تاکید دارند که براساس بخشنامه مزدی امسال می‌توان در میانه سال دستمزد را ترمیم کرد، این در حالی است که باوجود افزایش تورم و نرخ کالا و خدمات مزد همچنان ثابت است و اراده‌ای برای بالفعل کردن این قابلیت وجود ندارد!

در چنین شرایطی، همه فعالانی که از بطن جامعه کارگری هستند، به‌صراحت می‌گویند مزد نباید کمتر از سبد معیشت باشد و حداقلی‌ترین نرخ سبد معیشت هم در پایان شهریور، ۷ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان یا به‌عبارتی حدود ۸ میلیون تومان برآورد شده است. از سوی دیگر اگر تورم افزایشی مهر در نرخ سبد اعمال شود، آیا کمینه هزینه‌های زندگی مرز ۹ میلیون تومان را پشت سر نخواهد گذاشت؟!

نظرگاه

واکاوی چرایی افزایش تورم مهر

محمدرضا یوسفی، مدرس اقتصاد: دلیل افزایش نرخ تورم، رشد پایه پولی بوده و استقراض از بانک مرکزی به شکل‌ها و شیوه‌های مختلف موجب افزایش پایه پولی و به‌دنبال آن تورم شده است. از طرف دیگر ما ۶ میلیارد دلار مطالبات خارجی وصول‌نشده را به‌صورت موهومی جزو ذخایر بانک مرکزی قرار دادیم و فرض کردیم دولت آن را به بانک مرکزی داده و بانک مرکزی نیز در قبال آن پایه پولی را افزایش داد؛ در نتیجه با پولی کردن کسری بودجه، تورم حاصل خواهد شد.

به‌صورت حسابداری و ترازنامه‌ای، میلیاردها دلار به ذخایر بانک مرکزی اضافه شد اما در واقع این وجوه، در دست بدهکاران خارجی ما مانند چین، هند، کره و دیگر کشورهاست. این تغییر ترازنامه‌ای چیزی جز استقراض دولت از بانک مرکزی نیست و همین موضوع عامل تشدید تورم شد.

▣ فروش اوراق، رشد پایه پولی را کاهش داد

به‌دنبال تشدید تورم، در اردیبهشت راه‌حل را این دیدند که کسری بودجه دولت به‌جای استقراض از بانک مرکزی توسط فروش اوراق بدهی دولتی تامین شود. فروش اوراق از نیمه خرداد شروع شد. با لحاظ اجازه فروش ۱۵۰ هزار میلیارد تومان و باتوجه به از دست دادن ۱۰ هفته نخست سال، باید حدود ۴ هزار میلیارد تومان اوراق به‌صورت هفتگی فروش می‌رفت و با ملاحظه کسری واقعی حداقل ۲۰۰ هزار میلیارد تومانی، دولت برای تامین نیازهای خود باید ۵ هزار میلیارد تومان اوراق را به‌صورت هفتگی به فروش می‌رساند.

اگر این مبلغ به‌واسطه فروش اوراق تامین می‌شد، پایه پولی افزایش نمی‌یافت. در برخی از هفته‌ها بیش از این مقدار به فروش می‌رسید و پایه پولی در یک هفته یا ۲ هفته، رشد منفی را تجربه می‌کرد و کاهش رشد پایه پولی در این برهه زمانی نیز به همین دلیل بوده است. با این حال در شهریور، اتفاق‌های جدیدی رخ داد. افزایش تعهدات دولت و همچنین ریزش بورس موجب تغییر عوامل موثر بر تورم شد.

▣ حمایت از بورس

بعد از روند نزولی بورس، دولت و مجلس به‌دنبال حمایت از این بازار برآمدند. محورهای حمایت از بورس تورم‌زا بودند. یکی از راه‌حل‌های پیشنهادی، صندوق تثبیت بود که از صندوق توسعه ملی تامین اعتبار می‌شود. این امر به‌معنای استقراض از بانک مرکزی و در نتیجه افزایش پایه پولی است. این شرایط ما را به زمستان سال ۱۳۹۸ بازمی‌گرداند؛ بنابراین از دیدگاه بانک مرکزی، برای کنترل تورم باید اوراق با این نرخ در بازار فروش برود، در حالی که به‌نظر می‌رسد بخش‌های دیگری از دولت و مجلس برای حمایت از بورس در برابر این فروش اوراق مقاومت کرده‌اند.

این تعارض موجب شد جلسه‌های تصمیم‌گیری برای نرخ بازار یا تشکیل نشود یا به نتیجه دلخواه نرسد؛ بنابراین فروش اوراق در هفته‌های آخر، بسیار کمتر از مبلغی بود که دولت برای تامین کسری بودجه خود بدون استقراض از بانک مرکزی نیاز داشت. در هفته گذشته نیز فروش اوراق حدود ۳۰۰ میلیارد تومان بوده که فاصله زیادی با فروش جبران‌کننده کسری بودجه دارد.

نرخ ارز توسط دو نیروی عرضه و تقاضا قابل مدیریت است. جنبه تقاضا را می‌توان با برخی پیمان‌های پولی و مبادلات تهاتری تحت تاثیر قرار داد و در قبال مطالبات یا صادرات به کشورهای طرف تجاری تا حدودی تقاضای ارز را کاهش داد؛ مشروط به اینکه این کشورها کالای مورد نیاز ما را تامین کنند. از جانب عرضه نیز به شیوه‌های مختلف برای بازگشت ارز به کشور اقدام و موانع از پیش پای صادرکنندگان برداشته شود.

▣ تورم چگونه کنترل می‌شود؟

در شرایط کنونی و با نگاه کوتاه‌مدت، مهم‌ترین راهکاری که می‌تواند در جلوگیری از افزایش نرخ تورم موثر باشد حل تعارض بین بانک مرکزی و بخشی از دولت است. علاوه بر این، انتظارهای تورمی و همچنین عوامل سیاسی نیز بسیار مؤثر بوده و باید دقت کرد مواردی وجود دارد که خارج از کنترل سیاست‌گذار اقتصادی است؛ بنابراین باتوجه به وضعیت کنونی بهترین راهکار، فروش اوراق است.

راهکار دیگری که می‌تواند در مهار تورم اثرگذار باشد، مدیریت نرخ ارز است. نرخ ارز از دو جنبه افزایش هزینه‌های تولید و سرریز قیمت‌های نسبی بخشی به کل اقتصاد، موجب تورم می‌شود. بعضی از کالاها وارداتی نیستند و مواد اولیه یا قطعات آنها نیاز به ارز ندارند، اما از آنجایی که افزایش قیمت‌ها از یک بخش اقتصاد به بخش دیگر سرریز می‌شود، در نهایت موجب افزایش قیمت در این قبیل کالاها و تورم خواهد شد.

از فضای مجازی

ذخایر ارزی قابل دسترس ایران چقدر است؟

صندوق بین‌المللی پول در گزارش خود از وضعیت کشورهای خاورمیانه می‌گوید ذخایر ارزی قابل دسترس ایران در سال ۲۰۱۸ میلادی حدود ۱۲۱ میلیارد دلار بود، اما سال گذشته به ۱۲ میلیارد دلار سقوط کرد و امسال به ۸.۸ میلیارد دلار کاهش خواهد یافت! در تازه‌ترین گزارش این نهاد بین‌المللی پولی که سه‌شنبه، ۲۹ مهر در سایت آن منتشر شد، آمارهای ذخایر ارزی، تنها منابعی را شامل می‌شود که در دسترس دولت است. به این ترتیب، منابع مسدود شده ایران در خارج در آمارهای صندوق بین‌المللی پول محاسبه نشده است.

در گزارش پیشین صندوق بین‌المللی پول که اوایل بهار منتشر شده بود، منابع ارزی مسدود شده ایران در خارج نیز محاسبه شده بود و کل ذخایر ارزی ایران ۸۵ میلیارد دلار برآورد شده بود که تقریبا ۱۹ میلیارد دلار کمتر از سال ۲۰۱۹ بود و انتظار می‌رفت در سال آینده این رقم به ۶۹ میلیارد دلار افت کند. بخش عمده‌ای از این ذخایر در خارج قرار دارد.

در گزارش جدید گفته نمی‌شود کل ذخایر ارزی داخلی و خارجی، از جمله منابع مسدود شده ایران چقدر است، اما افت ذخایر ارزی قابل دسترس ایران به ۸.۸ میلیارد دلار نشان می‌دهد که کشور با بحران ارزی مواجه است. صندوق بین‌المللی پول پیش‌بینی کرده صادرات نفتی، غیرنفتی و خدمات ایران روی‌هم‌رفته در سال جاری میلادی به ۵۲.۷ میلیارد دلار برسد. این رقم در سال ۲۰۱۸ بیش از ۱۰۳ میلیارد دلار بود. این نهاد بین‌المللی می‌گوید هم تولید ناخالص داخلی نفتی و هم غیرنفتی ایران در سال جاری به‌شدت کاهش خواهد یافت. براساس این گزارش، انتظار می‌رود تولید ناخالص داخلی نفتی کشور در سال جاری حدود ۸.۵ درصد و تولید ناخالص داخلی غیرنفتی کشور ۴.۵ درصد نسبت به سال گذشته کاهش یابد. در مجموع کل اقتصاد ایران ۵ درصد نسبت به سال گذشته کوچک‌تر خواهد شد.

برای سومین سال متوالی است که ایران با رشد منفی اقتصادی مواجه است. در ۳ سال گذشته، بنا بر ارزیابی صندوق بین‌المللی پول، اقتصاد ایران روی‌هم‌رفته نزدیک ۱۷ درصد کوچک‌تر شده است.

البته ارزیابی این نهاد بین‌المللی بر این پیش‌شرط استوار است که ایران بتواند در سال جاری روزانه نیم میلیون بشکه صادرات نفت خام داشته باشد، در حالی که آمارهای شرکت‌های ردیابی نفتکش‌ها نشان می‌دهد ایران تاکنون توانسته روزانه حدود ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار بشکه صادرات نفت داشته باشد و دقیقا معلوم نیست آیا ایران پول نفت صادراتی خود را توانسته دریافت کند یا خیر.

از طرفی ایران بدهی ۵ میلیارد دلاری خود به شرکت‌های «سی‌ان‌پی‌سی» و «ساینوپک» چین از بابت توسعه میادین یادآوران و آزادگان را از طریق تحویل نفت تسویه می‌کند و معلوم نیست چه میزان از نفت صادر شده ایران به چین برای پاک کردن بدهی ایران به شرکت‌های نفت چینی بوده است.

براساس پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول، انتظار می‌رود کسری بودجه کل ایران در سال جاری میلادی ۹.۶ درصد کل تولید ناخالص داخلی، یعنی حدود ۵۸ میلیارد دلار باشد. همچنین انتظار می‌رود بدهی خالص دولت در سال جاری به ۴۴ درصد تولید ناخالص داخلی، یعنی حدود ۲۵۸ میلیارد دلار اوج بگیرد. در سال ۲۰۱۸، بدهی خالص دولت زیر ۲۷ درصد تولید ناخالص داخلی بود و نشان می‌دهد طی ۲ سالی که از تحریم‌ها می‌گذرد، بدهی خالص دولت اوج گرفته است.

نظرگاه

پشت‌پرده صادرات میلیاردی

سید حمید حسینی- فعال اقتصادی: برای ریشه‌یابی چرایی این اتفاق تلخ در اقتصاد کشور باید به گذشته بازگشت. متاسفانه در سال‌های اخیر، پاشنه آشیل اتاق‌های بازرگانی این است که موقع انتخابات اتاق که می‌شود هیات رئیسه اتاق‌ها برای اینکه بتوانند جایگاه خود را تحکیم کنند، یک سری کارت‌های قدیمی را بدون ضابطه و معیار و بدون داشتن مدارک لازم تمدید و از این کار استفاده تبلیغاتی برای انتخابات اتاق بازرگانی می‌کنند.

در انتخابات اخیر اتاق بازرگانی نیز این تخلفات در زمینه صدور کارت‌های بازرگانی یک‌بار مصرف در برخی از اتاق‌های استانی وجود داشت. جالب‌تر آنکه این انتخابات، یکی از پرمسئله‌ترین انتخابات اتاق بود؛ به‌گونه‌ای که بعد از اینکه اعتراض‌ها به نبود اسناد و مدارک معتبر برای کارت‌های بازرگانی صادر شده زیاد شد، کل سامانه اتاق ایران از بین رفت. گفته شد این سامانه هک و دچار مشکل شده و دیتابیس اتاق بازرگانی ایران که شامل همه اطلاعات و سابقه اعضا و شرکت‌ها و دارندگان کارت‌های بازرگانی بود، از بین رفت. حتی گفته شد هیچ بک‌آپی هم نداشتند!! در نتیجه با از بین رفتن اطلاعات این سامانه، امکان رسیدگی و پیگیری تخلفات نیز وجود نداشت.

همان موقع برای عده‌ای مشخص بود در این جریان تخلفاتی صورت گرفته که بعدا به اقتصاد کشور آسیب خواهد زد؛ پیش‌بینی که متاسفانه درست از آب در آمد و نمونه آن وجود ۷۰ کارت بازرگانی به نام کارتن‌خواب‌هایی است که یک دلار هم امکان بازگشت ارز ندارند.

الان مشخص شده صاحبان بخشی از این ۲۵۰ کارت بازرگانی، کارتن‌خواب بوده‌اند، اما بقیه چه کسانی هستند؟ بقیه هم از این مدل کارت‌های بازرگانی هستند. در فضای مجازی می‌گفتند دلاری ۱۰۰ تومان بدهید برای‌تان صادرات انجام بدهیم؛ خب این معنایش چیست؟

عده‌ای در اتاق‌های بازرگانی استانی هستند که بدون حساب و کتاب کار انجام می‌دهند و کارت بازرگانی صادر می‌کنند. حتی امسال به‌خاطر بحث کرونا گفتند مراجعه به خیلی از سازمان‌ها لازم نیست و تاکید شد برای دریافت کارت بازرگانی نیز ماده ۱۸۶ لازم نیست. یعنی تسویه حساب مالیاتی و تامین اجتماعی برای تمدید و صدور کارت نیاز نیست؛ در نتیجه عده‌ای سودجو و متخلف از این فرصت سوءاستفاده و در بعضی از اتاق‌های استان‌ها، کارت‌ها را تمدید کردند. برخی حتی دوتا دوتا کارت گرفتند؛ هم کارت حقیقی گرفتند هم کارت حقوقی. مطمئن باشید سال آینده خبر فساد این کارت‌ها به گوش می‌رسد و دوباره گفته می‌شود که فلان مقدار ارز صادراتی به‌دلیل کارت‌های بازرگانی یک‌بار مصرف به چرخه اقتصادی بازنگشته است.

روند تخلف صدور کارت‌های یک‌بار مصرف به‌گونه‌ای است که ۵۰ درصد فرآیند صدور در اتاق‌های بازرگانی طی می‌شود و ۵۰ درصد دیگر در سازمان صنعت، معدن و تجارت استان‌ها؛ به‌عبارت دیگر ۵۰ درصد امضا با اتاق است و ۵۰ درصد هم با سازمان صنعت، معدن و تجارت استانی است.

باید مشخص شود که در روند صدور این نوع کارت‌ها، سهل‌انگاری وجود داشته یا مسائل انتخاباتی دخیل بوده؟!

باوجود زیرساخت‌های آی‌تی و دولت الکترونیک که ایجاد کرده‌ایم، چرا باید الان در سال ۹۹ بفهمیم که در سال ۹۷ چه اتفاقی افتاده است؟!

منبع: ایبنا